

VÝROČNÍ
Z P R Á V A

2 0 0 0

PAMÁTKOVÝ ÚSTAV V BRNĚ

S rokem 2000 spojoval Památkový ústav v Brně řadu očekávání a nadějí, z nichž pouze některé se dočkaly svého naplnění. Přelom tisíciletí byl spíše časem přípravy a pilné práce na vytvoření základů pro stavbu zdokonaleného systému státní památkové péče. Dlouholeté úsilí o dokončení nového sídla naší instituce se dočkalo sice svého naplnění v získání potřebných finančních prostředků, ale vzhledem k tomu, že tato dotace přišla až na podzim, byli jsme nuceni přesunout část prací do roku 2001. Očekávané stěhování se tedy neuskutečnilo, ale tento odklad umožnil připravit stavební úpravy domu na Palackého ul. č. 34 v Brně a reagovat tak na nové úkoly.

Péče o svěřené památky pokračovala rozsáhlými opravami a restaurátorskými zásahy na většině z nich. V tomto ohledu znamenal rok 2000 zásadní změnu zejména při financování oprav památek Lednicko-valtického areálu. Společným úsilím místní samosprávy, okresního úřadu, našeho ústavu a zejména pak s podporou všech poslanců tohoto regionu se podařilo získat mimořádnou dotaci přímo ze státního rozpočtu. Výraznou akceleraci veškerých probíhajících prací a zahájení několika nových akcí podpořily rovněž dary nevládních organizací ve výši přes 8 mil. Kč. Jednalo se zatím o nejvyšší sumu těchto prostředků získanou v kalendářním roce. Podobně zlomový byl tento rok pro restaurování a opravy státního hradu Pernštejn. Otevřený prohlídkový okruh znamená novou kvalitu a nový přístup v prezentaci památek.

Neznamená to ovšem, že byly vyřešeny dlouhodobé ekonomické problémy naší instituce při správě svěřených státních hradů a zámků a při zajištění odborné spolupráce se státní správou. Doufáme však, že tato podpora našeho úsilí bude mít trvalejší charakter. Zmíněná očekávání a naděje tedy přenášíme i do roku 2001. Jsme přitom přesvědčeni, že význam své role v komplexu státní památkové péče můžeme doložit výsledky publikovanými v této výroční zprávě.

PhDr. Jaromír Mička
ředitel Státního památkového ústavu v Brně

OBSAH

Ekonomika ústavu	4
Právní agenda a kontrolní činnost	6
Publikační činnost, propagace, výstavy	7
Publikační aktivity pracovníků	9
Přehled činnosti na památkových objektech	10
Obnova a údržba na památkových obkektech	22
Havarijní střešní program	31
Činnost Odboru památkové péče	34
Činnost Odboru specialistů	51
Činnost Odboru informací	61
Evidence památek	66
Granty	70
Institucionální výzkum	74
Mezinárodní spolupráce	75
Přírůstky knihovního fondu	76
Seznam stálých zaměstnanců	87

EKONOMIKA ÚSTAVU

vedoucí ekonomického odboru Ing. Dagmar Krejčová

Prioritou hospodaření Památkového ústavu v Brně v roce 2000 bylo snížit ztrátu z předcházejících let. Stejně jako v minulém roce byla přijata maximální úsporná opatření v provozu celé organizace. V oblasti oprav a udržování památkových objektů byly realizovány především akce z Programu záchrany architektonického dědictví. Přes všechna úsporná opatření se však podařilo snížit ztrátu hospodaření jen o 63 000 Kč.

Rozpočet Památkového ústavu v Brně jako státní příspěvkové organizace je na straně jedné tvořen státním příspěvkem od zřizovatele – MK ČR, výnosy z vlastních činností, příspěvky okresních úřadů a sponzorskými dary. Výnosy pocházejí v naprosté většině z provozu hradů a zámků, ke kterým PÚ vykonává právo hospodaření.

Dále se ústav uchází o finanční prostředky z programů připravovaných pro oblast kulturních památek.

Rozpočet Památkového ústavu v Brně byl v roce 2000 sestavován jako přebytkový, za účelem snížení ztráty hospodaření z minulých let.

Výsledky hospodaření v roce 2000

Výnosy v tis. Kč

příspěvek na činnost	51.282
Program záchrany architektonického dědictví	42.000
Program regenerace městských památkových rezervací a zón	140
Program péče o vesnické památkové rezervace	160
Program restaurování movitých kulturních památek	141
Preventivní ochrana movitého kulturního dědictví (EZS, ISO)	425
Výkup předmětů kulturní hodnoty	239
Výzkum a vývoj účelové prostředky – granty	830
Výzkum a vývoj institucionální prostředky	539
Reidentifikace kulturních památek	240
Účelové prostředky – statické zajištění SH Pernštejn	680
Účelové prostředky – oprava jižní brány SH Veveří	400
Účelové prostředky – oprava teras SZ Milotice	100

státní příspěvek – celkem	97.176
výnosy z vlastní činnosti – celkem	22.504
sponzorské dary	8.252
příspěvky okresních úřadů	2.712
obnova identifikace – prostředky SUPP	210

CELKEM VÝNOSY ORGANIZACE	130.854
--------------------------	---------

Náklady v tis. Kč

Spotřeba materiálu	6.432
Spotřeba energie	4.336
Oprava a udržování	60.874
Cestovné	156
Ostatní služby	11.337
Osobní náklady (platy a pojištění)	40.862
Daně a poplatky	59
Jiné ostatní náklady	1.122
Odpisy nehmotného a hmotného investičního majetku	4.613

CELKEM NÁKLADY ORGANIZACE	130.791
---------------------------	---------

HOSPOSDÁŘSKÝ VÝSLEDEK	63
-----------------------	----

Hospodářský výsledek ve výši 63.000 Kč byl použit v souladu s platnými předpisy na pokrytí ztráty z předcházejících let.

Investiční prostředky přidělené v roce 2000 v tis. Kč

Oprava domu náměstí Svobody č. 8	15.000
SH Pernštejn – kanalizace a vodovod	4.500
Preventivní ochrana movitého kulturního dědictví zabezpečovací technikou (EZS) celkem	2.545

CELKEM INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY	2.045
------------------------------	-------

Významné sponzorské akce v roce 2000

ČSOB	– oprava skleníku na SZ Lednice	1.000
Světový památkový fond	– oprava skleníku SZ Lednice	1.118
	– oprava Rendez vous Valtice	3.588
	– restaurování kaple ve Valticích	1.574
Holandská nadace Anna Stichting	– rest. kaple na SZ Lednice	393
Nadace partnerství	– kácení stromů v areálu SZ Lednice	529
Nadace Dagmar a Václava Havlových	– projekt apartmá Bítov	50

PRÁVNÍ AGENDA A KONTROLNÍ ČINNOST

vedoucí oddělení JUDr. Libuše Kubáňová

V oblasti právní agendy byla zajišťována právní služba dle plánu hlavních úkolů a dle aktuálních požadavků zejména v oblasti smluvní, sporové a právní prevence. V roce 2000 pokračovalo řízení v restitučních věcech týkajících se nemovitých i movitých kulturních památek. Ukončen byl soudní spor o movitý kulturní majetek – svoz Hajany a svoz Třebnice. V obou případech movité věci nebyly vydány. Dosud pokračuje soudní řízení ve věci svozů Brodek u Přerova, Lomnice u Tišnova a Jirny. Ukončeno není řízení v záležitosti nemovitosti Státního zámku v Rájci nad Svitavou u Okresního úřadu – Pozemkového úřadu v Blansku, kde dosud nebylo vydáno rozhodnutí.

V rámci kontrolní činnosti bylo provedeno 37 kontrol a tematických prověrek, z toho 8 mimořádných. Řešeno bylo 6 stížností a podání, z toho byla jedna částečně oprávněná a ostatní neoprávněné.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST, PROPAGACE, VÝSTAVY

vedoucí publikačního oddělení PhDr. Eva Dvořáková

Publikační oddělení Památkového ústavu v Brně zajišťovalo stejně jako v minulých letech publikační, výtvarnou, výstavní a reklamní činnost uvnitř ústavu i navenek. Spolupracuje v tomto směru se všemi odbory památkového ústavu včetně všech objektů, často reaguje na jejich konkrétní aktuální požadavky.

V oblasti prezentace Památkového ústavu v Brně, respektive památkových objektů na území bývalého jihomoravského kraje, patřila mezi nejvýznamnější akce účast na veletrhu cestovního ruchu Regiontour 2000 v Brně. Brněnský památkový ústav zajišťoval společnou expozici památkových ústavů a dalších subjektů spravujících státní hrady a zámky na ploše 300 m². Na podzim zajišťoval PÚ v Brně společnou prezentaci jihomoravských objektů na veletrhu cestovního ruchu MADI v Praze.

Oddělení zajišťovalo také několik akcí na objektech. Byla to další výstava kamélií, tentokrát pořádaná na zámku v Rájci nad Svitavou a nazvaná Proměny kamélie. Kromě květín aranžovaných ve stylu jednotlivých slohových období od gotiky až po klasicismus a biedermeier připomněla malou výstavkou i předchozích deset výstav.

V nově zrekonstruované kočárovně zámku ve Vranově nad Dyjí se konala výstava Šlechtický interiér na obrazech, na níž mohli návštěvníci vidět dobová vyobrazení interiérů řady aristokratických sídel z Čech i Moravy namalovaných laiky i renomovanými umělci. K této výstavě byl vydán CD katalog, kalendář a několik tematických pohlednic. Oddělení se podílelo na její realizaci a produkci.

Na hradě Pernštejn byla založena nová tradice podzimních výstav Květiny na Pernštejně. Aranžmá z podzimních rostlin korespondovala se slohem hradních interiérů. Oddělení zajišťovalo tiskoviny a propagaci.

Putovní výstava Vesnice na jihu Moravy byla tentokrát instalována ve Vlčnově.

Propagace památkových objektů je realizována mimo jiné i prostřednictvím internetu, vlastními domovskými stránkami, o jejichž aktualizaci se stará publikační oddělení. To průběžně rovněž reaguje na nabídky různých médií, vydavatelů katalogů, map apod. Pro ty, jejichž nabídka je kvalitní a dostupná, připravuje podklady obrazové a textové.

Publikace – vydavatelská činnost

Vydané publikace

Bohumil Samek: Kleinův palác, publikace pojednávající o historii a rekonstrukci této významné brněnské památky

Zprávy Památkového ústavu 3/99, monotematické číslo věnované restaurování

Vranovská kamenina, sborník referátů ze semináře

Staré stezky, sborník referátů ze semináře

Výroční zpráva Památkového ústavu v Brně za rok 1999 (včetně zveřejnění na internetu)

Rozpracované publikace

Petr Kroupa: Kostel sv. Jakuba (pokračování redakční přípravy)

Kompletně byly zpracovány fotografické podklady a byly shromážděny texty jednotlivých částí. Není dokončena editorská práce Petra Kroupy.

Zprávy Památkového ústavu 4/2000, monotematické číslo
věnované hradu Pernštejnu. Do konce roku byly shromážděny příspěvky, na nichž bylo potřeba nadále intenzivně pracovat.

Lednicko-valtický areál, CD ROM

Bylo dokončeno shromáždění podkladů od jednotlivých autorů.

Historie památkové péče na Moravě, sborník statí k 70. výročí památkové péče

Pokračování redakční práce na této rozsáhlé publikaci.

Židovské památky na Moravě, průvodce po dochovaných
památkách, autor J. Klenovský

Zahájeny redakční práce, hledání spoluvydavatele.

Semináře

Aranžování květin v historickém prostředí – spolupráce

zámek Vranov nad Dyjí 31. srpna – 1. září

Valtický zámek v baroku – spolupráce

zámek Valtice 21. – 23. září

Mimo plán

Navštivte hrady a zámky jižní Moravy, italská, německá, anglická verze propagačního letáku vydaná ve spolupráci s hotelem International.

Propagační leták k výstavě kamélií

Kalendář Šlechtické interiéry

PUBLIKAČNÍ AKTIVITY PRACOVNÍKŮ

- BLÁHA, Jiří: Materiály používané pro střešní krytinu. Architekt, 2000, č. 3 tematická příloha Střechy, s. 5.
- BLÁHA, Jiří: Detail v historickém krovu. Architekt, 2000, č. 10, s. 72–73.
- BLÁHA, Jiří: Obytná vestavba v historickém krovu. Architekt, 2000, č. 11, s. 77–78.
- BLÁHA, Jiří–VOŠKOVÁ, Katarína: Historické drevené konštrukcie meštianských domov v Banskej Štiavnici. Pamiatky a múzeá, 2000, s. 23–25.
- BLÁHA, Jiří–KNOR, Jan: Hrad Pernštejn – výsledky průzkumu věže Barborky. In: Zprávy PÚ v Brně 4, 2000, s. 75–81.
- BLÁHA, Jiří: Historické krovy měšťanských domů v Telči – II.díl. In: Vlastivědný sborník Vysočiny, oddíl věd společenských, 12, 2000, s. 179–188.
- BLÁHA, Jiří: Výpravy s lupou, aneb co nám prozrazují staré pohledy na Telč. Telčské listy, č. 10 1999 až č. 10 2000 (cyklus komentářů k reprodukcím dobových vedut města)
- BLÁHA, Jiří: Průzkumy a dokumentace historických krovů v roce 2000. Průzkumy památek, 2000, č. 2, s. 215–222.
- HODEČEK, Dalibor: Hrad Pernštejn v poválečné době. In: Zprávy Památkového ústavu v Brně 4, 2000, s. 99 – 103.
- HODEČEK, Dalibor: Nástin dějin hradu Veveří. In: Brno v minulosti a dnes 15, 2000 (v tisku).
- KOZDAS, Jan: Čížov – kaple Bolestné P. Marie, stavební historie. In: Thayensia 3/2000, sborník NP Podyjí, s. 147–158.
- KOZDAS, Jan: Památkový fond parků, lesoparků a komponované krajiny v okolí hradu Bítova In: Ročenka Státního okresního archivu ve Znojmě 2000, s. 86–100.
- KOZDAS, Jan: Nemovitě kulturní památky okresu Znojmo In: Falcová, Zdeňka – Stehlíková, Drahoslava: Okres Znojmo, Nemovitě kulturní památky jižní Moravy 5, Brno 2000, s. 6–16.
- MATUSZKOVÁ, Jitka: Znamení na cestě nebo symboly víry? In: Staré stezky. Znamení na cestě, historické cesty, obchodní cesty. Sborník příspěvků z 5. semináře 19. dubna 2000. PÚ v Brně 2000, s. 29–33.
- MATUSZKOVÁ, Jitka: Taneční folklor. In: Lidová kultura na Moravě. Vlastivěda moravská – Země a lid. Nová řada sv. 10. Brno–Strážnice 2000, s. 304–328.
- MATUSZKOVÁ, Jitka: Proměny lidové kultury. In: Lužice 1250–2000. Kapitoly z dějin obce. Lužice 2000, s. 199–229.
- MATUSZKOVÁ, Jitka: Kaple sv. Rocha v Mutěnicích. Malovaný kraj 36, 2000, č.1, s. 5.
- MATUSZKOVÁ, Jitka: Hlohovec čp. 15. Malovaný kraj 36, 2000, č.1, s. 34.
- MATUSZKOVÁ, Jitka: Diváky čp. 57 – Památník bratří Mrštíků. Malovaný kraj 36, 2000, č. 2, s. 34.
- MATUSZKOVÁ, Jitka: Tasov čp. 52. Malovaný kraj 36, 2000, č. 3. s. 50.
- MATUSZKOVÁ, Jitka: Kněždub čp. 160. Malovaný kraj 36, 2000, č. 4. s. 34.
- MATUSZKOVÁ, Jitka: Javorník–Kopánky čp. 41. Malovaný kraj 36, 2000, č. 5, s. 34.
- MATUSZKOVÁ, Jitka: Strážnice–Staré Město, dům čp. 735. Malovaný kraj 36, 2000, č. 6, s. 48.
- MÍČKA, Jaromír: Zastřešení Schwanzova paláce z pohledu Památkového ústavu v Brně, Architekt, Praha 2000.
- ŘÍČKOVÁ, Květoslava: Okres Prostějov. Nemovitě kulturní památky jižní Moravy 6, Brno 2000.
- VÍCHA, František: Nemovitě kulturní památky okresu Prostějov. In: Říčková, Květoslava: Okres Prostějov. Nemovitě kulturní památky jižní Moravy 6, Brno 2000, s. 6–10.
- VÍTKOVÁ, Hana: Brno–venkov. In: Machová, Jitka: Okres Brno–venkov. Nemovitě kult. památky jižní Moravy 7, Brno 2000, s. 7–10.

PŘEHLED ČINNOSTI NA PAMÁTKOVÝCH OBJEKTECH

Vlasta Pacalová

Státní památkový ústav v Brně zpřístupnil v sezóně 2000 všech jedenáct objektů zaměřených na kulturní prezentaci. Od dubna do října to byly státní hrady Bítov, Pernštejn a státní zámky Bučovice, Lednice, Lysice, Milotice, Rájec nad Svitavou, Valtice, Vranov nad Dyjí, od května do září pak Nový Hrádek a během prázdninových měsíců také státní zámek Uherčice. U příležitosti Dnů světových památek (druhý víkend v dubnu) a Dnů Evropského kulturního dědictví (druhý víkend v říjnu) byl zpřístupněn hrad Veveří. Na tento objekt přišlo přes 7.000 neplatících návštěvníků.

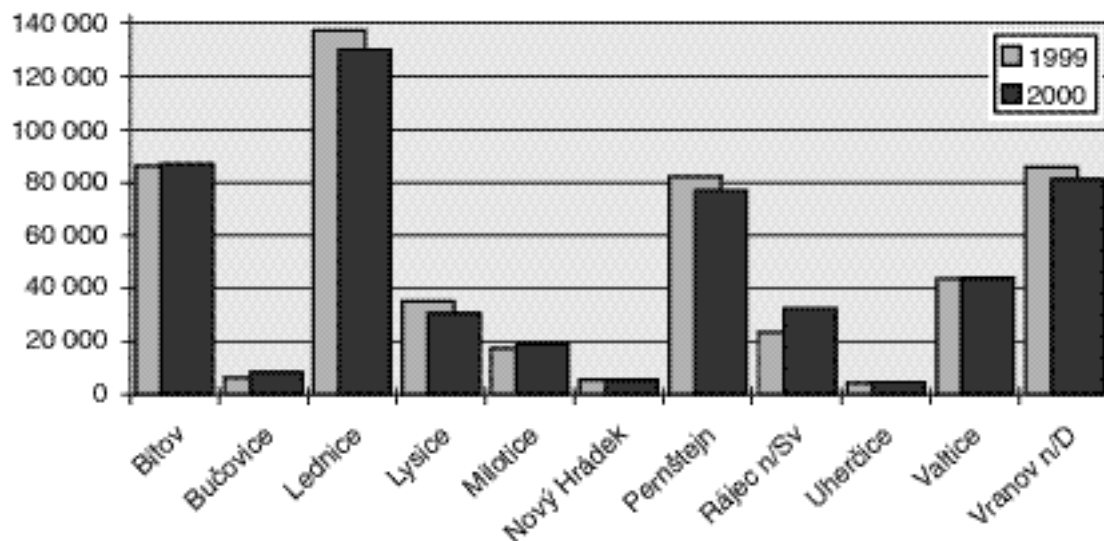
Celkový počet platících návštěvníků na SHZ ve správě PÚ v Brně byl 519 532.

Během sezony se již tradičně konaly na všech objektech různé kulturní akce a výstavy. V měsíci únoru proběhla

na zámku v *Rájci* výstava kamélií. Od června do září se konala na *Vranově* výstava nazvaná *Šlechtický interiér na obrazech, na Bítově* výstava obrazů Pavla Brázdy. S velkým ohlasem se setkaly kostýmované noční prohlídky na zámku v Rájci. Státní zámek *Lysice* nabídl návštěvníkům rozšíření průvodcovského okruhu o druhé patro, zpřístupnil také zámeckou oranžérii. Velký úspěch měly také vánoční a silvestrovské prohlídky zámku. Na hradě *Pernštejně* byla otevřena výběrová trasa zaměřená na bydlení posledních majitelů. V hradních interiérech byla zahájena tradice výstav podzimních květinových aranžmá. V areálu státního zámku *Valtice* byla zpřístupněna vyhlídka na Kolonádě. Zámek *Lednice* nabídl v areálu parku jízdy na lodičkách po Dyji k minaretu, předvádění výcviku dravých ptáků a také příležitostná šermířská vystoupení. Pěknou tradici se na některých objektech (Pernštejn, Bítov, Lednice, Lysice) staly minikoncerty nebo malá šermířská vystoupení během prohlídek.

Porovnání návštěvnosti v letech 1999 a 2000
na objektech ve správě PÚ Brno

Objekt	1999	2000	Rozdíl
Bítov	86 992	87 301	309
Bučovice	6 530	7 908	1 378
Lednice	137 904	129 910	-7 994
Lysice	35 163	30 534	-4 629
Milotice	17 261	19 015	1 754
Nový Hrádek	5 173	5 635	462
Pernštejn	83 096	77 046	-6 050
Rájec	23 391	32 364	8 973
Uherčice	3 706	3 898	192
Valtice	44 054	44 040	-14
Vranov n/D	86 089	81 881	-4 208
Celkem	529 359	519 532	-9 827

Přehled návštěvnosti za uplynulých 6 let na objektech ve správě PÚ v Brně

Objekt	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Celkem
Bítov	69206	67624	57124	74866	86 992	87 301	443113
Bučovice	7707	8978	7017	7411	6 530	7 908	45551
Lednice	175806	162699	223043	209610	137 904	129 910	1038972
Lysice	30393	32778	32353	32603	35 163	30 534	193824
Milotice	14872	16639	14124	15579	17 261	19 015	97490
Nový Hrádek	2579	2503	2770	4011	5 173	5 635	22671
Pernštejn	77374	67283	59218	75070	83 096	77 046	439087
Rájec	22217	26627	20235	31875	23 391	32 364	156709
Uherčice	-	3623	2602	2487	3 706	3 898	16316
Valtice	36679	43552	38260	32531	44 054	44 040	239116
Vranov n/Dyjí	75647	82242	67960	69900	86 089	81 881	463719
Celkem	512480	514548	524706	555943	529 359	519 532	3156568

Filmové a televizní společnosti natáčely v našich objektech pouze 8x, většinou dokumentární pořady. Za zmínku stojí natáčení pohádkového seriálu "O ztracené lásce" na hradě Pernštejně.

STÁTNI HRAD BÍTOV

PhDr. Jiří Paukert

Sezona přinesla v podstatě setrvalý výsledek. Celkem asi 0,5 % nárůst návštěvnosti, což je 443 návštěvníků v porovnání s rokem 1999. V porovnání s rokem 1994, kdy byl otevřen veřejnosti hlavní prohlídkový okruh v paláci vzrostla návštěvnost k roku 2000 o 32,5% (tj. o 21320 návštěvníků). Vděčíme za to zejména otevření II. prohlídkového okruhu "Strašidel"(1998) a v roce 1999 III. okruhu "Svět dravců" v hradní zahradě nově pod názvem "ZOO Barona Haase", které nám přivedly nemalou část návštěvníků. V letošním roce však byl zaznamenán pokles návštěvnosti hlavního prohlídkového okruhu "paláce", ale v konečném součtu s doplňkovými okruhy byl výsledek lepší nežli loni. K poklesu došlo pravděpodobně vlivem zvýšení vstupného. Zvýšení vstupného se týkalo pouze plného vstupného z 50 Kč na 55 Kč, v hlavní sezoně pak na 60 Kč a 30 Kč (rozšíření nabídky). Co se týče tržeb z prodeje vstupného, poklesly tyto asi o 2%. Lze tedy předpokládat, že postupné zvyšování vstupného vzhledem k nárůstu ostatních cen v globálu je snad pro návštěvníka prozatím ještě přijatelné a neznamenal pro nás výrazný pokles návštěvnosti ani tržeb. V příštím roce opět budeme zvyšovat vstupné, tentokrát u obou kategorií tj. na 60 a 30 Kč, zvýšení v hlavní sezoně budeme zvažovat. Vrátime-li se k návštěvnosti, pokud by došlo k jejímu mírnému poklesu zejména v hlavní sezoně, nepokládali bychom to za škodu vzhledem k tomu, že by se snížilo opotřebování a tím i udržování veřejnosti zpřístupněných prostor, čímž by klesla finanční náročnost zde vynakládaná.

Naopak by se tím docílilo většího zkulturnění prohlídky objektu, hlavně v měsících červenci a srpnu, kdy dochází k maximální kumulaci návštěvníků v objektu vzhledem k časovému posunu a délce trvání jednotlivých prohlídek. Čekající návštěvníci jsou nezdolná nervozní z čekací doby, která dosahuje někdy i jednu hodinu. Napomohlo by nám tedy rovnoměrnější rozdělení návštěvnosti z hlavní sezony na její okrajové měsíce květen, červen, září.

Pro spokojenost návštěvníků bychom dále chtěli zlepšit obsazení prohlídek co do počtu osob ve skupinách. Oproti roku 1997, kdy jsme provozovali objekt se skupinami o 50 osobách, jsme omezili počet na 35 osob, což se však stále jeví vzhledem k ohlasu návštěvníků jako přespříliš. Optimální počet v prohlídkách by byl asi okolo 25 platících osob, čímž by došlo ale naopak ke zvýšení čekací doby. Pro příští rok se pokusíme o snížení na 30 osob.

Co se týče prohlídkových tras, provozujeme na objektu I. okruh – palác – s průvodcem, nově pak II. okruh "Strašidla zemi české koruny" (pro sezonu 2001 bude opět modernizován) – bez průvodce (dozor u vstupu). III. okruh "Kaple" s průvodcem na požádání, jinak bez průvodce a zdarma a IV. okruh "ZOO barona Haase" v hradní zahradě – Burggartně za vstupné bez průvodce. Z finančních důvodů se opět nepodařilo otevřít již dlouho připravované prostory sally tereny a I. patra paláce, hlavně však zbrojnice, na což návštěvníká veřejnost čeká zejména. Opravu sally tereny se však podařilo s letošním finančním obnosem posunout blíže ke třetí závěrečné etapě. Pokud by byl v tomto roce přísun financí obdobný jako až dosud, dalo by se počítat s dokončením do konce sezony roku 2001, případně do jeho konce.

Vzhledem k zájmu ze strany firmy DAHA pana Aleše Drašnara z Náchoda o náš objekt provozovali jsme již třetím rokem

– II. okruh "Strašidla zemí české koruny", který firma vzhledem k zájmu veřejnosti plánuje pro sezonu 2001 modernizovat. Vzhledem ke kvalitní propagaci byl tento okruh silně navštěvován buď návštěvníky čekajícími na hlavní prohlídku nebo také návštěvníky, kteří již objekt znají a měli zájem pouze o tuto unikátní nabídku. Vstupné bylo po dohodě s firmou DAHA sníženo z 15 Kč na 10 Kč jednotně s 50% ziskem pro obě strany jak je podchyceno ve smlouvě. Trasu navštívilo 20866 návštěvníků, tj. nárůst o 24%, s kladným ohlasem a se zájmem o její rozšíření. Firma dodala v letošním roce také skládačku a pohlednice strašidel, což zlepšilo propagaci. Nárůst byl jistě zapříčiněn snížením vstupného.

Po předloňském otevření hradní zahrady, kdy jsme byli překvapeni začátkem sezony zájmem firmy p. Z. Nikolaie ze Znojma, který přišel s návrhem provozovat hradní velkou zahradu jako expozici dravých ptáků s předváděním lovu a výcviku. V letošním roce zde došlo ke změně názvu na "ZOO barona Haase" a také ve změně provozu. Vstupné se zde pohybovalo pro dospělé 25 Kč, pro děti 15 Kč. Návštěvnost činila 14762 osob, což je obdobné jako v roce 1999. Zisk se dělil 80% pro provozovatele a 20% pro objekt. Firma zde předváděla lov, výcvik, krmení dravých ptáků, kterých zde bylo umístěno okolo 30 ks. Další záměr s tímto provozem zmíníme dále.

Návštěvnícká veřejnost jednoznačně velmi oceňuje kvalitu zpřístupněné prohlídkové trasy a hlavně je spokojena s různorodostí prohlídky, která kromě tradičních prostor nabízí také rozsáhlou zoologickou sbírku, výstavu kvalitního porcelánu a nově pak také strašidla a malou ZOO v hradní zahradě. Veřejnost však dále očekává další obnovné práce, které by zpřístupnily nové, slibované, dosud však nedostupné prostory hradu, které bylo možno shlédnout před vlastní rekonstrukcí (v roce 1975), což by mělo být impulsem ke snaze obnovu hradu dokončit. Na rekonstrukci čeká ještě pár celků jako již zmíněná salla terrena s propojením na parkánovou zahradu, dále pak dokončení obnovy I. patra a konečně ve II. patře paláce vysoce ceněná historická zbrojnice. Dále lze plánovat zpřístupnění britové věže jako hladomorny případně hradního vězení.

Tradice sezonních výstav pokračovala retrospektivním představením celoživotního díla Pavla Brázdy Obluda čeká, obluda má čas, která obohatila milovníky výtvarného umění o nevšední zážitek z tvorby tohoto pozoruhodného a svébytného ač "zapomenutého" umělce. Pavel Brázda se sám podílel na instalaci a tím vtiskl výstavnímu prostoru i ducha své mimořádné osobnosti.

STÁTNÍ ZÁMEK LEDNICE

Ivana Holásková

Návštěvnost: 129 910 osob. Tržby: 4 884 926,50 Kč

V roce 2000 byla v provozu stabilní trasa v reprezentačních interiérech zámku, minaret a skleník byly z důvodu rekonstrukce uzavřeny.

Zámecká sezona byla obohacena o řadu tradičních výstav, kaktusů a exotické fauny, o vystoupení šermířské skupiny a o kytarové koncerty. V červenci proběhly Zámecké slavnosti spojené s koncertem a jarmarkem.

Modrý sál hostil v září koncert Mezinárodního hudebního festivalu Pontes.

Exteriéry a interiéry objektu sloužily k natáčení několika dokumentárních filmů a sekvencí pro italský film Vzkříšení.

Objekt je využíván několika jinými organizacemi, I. a II. patro slouží instalaci Národního zemědělského muzea, jízdná pro expozici Akvária Malawi, v severním křídle je umístěna vinotéka a cestovní kancelář Areal. Část objektu je využita jako ubytovny pro dodavatelské organizace.

Návštěvníkům je k dispozici několik zahradních kaváren, v provozu je plavba loďkami k minaretu a Janohradu.

STÁTNÍ ZÁMEK LYSICE

Martina Medková-Rudolfová

V roce 2000 patřilo určitě k nejviditelnějším změnám sjednocení barevnosti opravené fasády pláště zámku s věží, která byla přetřena do sjednocujícího tónu. Tuto změnu, která byla návštěvníky i lysickými občany vnímána velmi pozitivně, finančně podpořil OkÚ v Blansku.

Přestože kastelánka byla na mateřské dovolené, dá se říci, že všechny akce, ať již obnovné nebo kulturní probíhaly za jejího přispění a účasti.

Hned v květnu bylo pro návštěvníky otevřeno 2. patro zámku reinstalované podle scénáře Martiny Medkové-Rudolfové, Mgr. Marty Sedlákové a Radka Ryšavého. Prohlídková trasa tak byla obohacena o pokoje rekonstruované dle možností podle dobových fotografií a vybavené dochovaným místním mobiliářem a je autentickou ukázkou bydlení první poloviny 20. století. I v letošním roce poskytl zámek svoje prostory Mezinárodnímu hudebnímu festivalu Concentus Moraviae pro dva koncerty jeho cyklu.

Tradiční a oblíbené Lysické férie oživily 1. a 2. července prostory zámku i zahrady a nesly se v duchu svého motta "Když na zámku není panstvo aneb o nich bez nich".

K událostem sezony však určitě pro všechny zúčastněné patřilo otevření zrekonstruované zámecké oranžerie, která se tak stala jedinou funkční a k původnímu účelu u nás využívanou oranžerií a přístupnou veřejnosti. Prohlídka zahrnuje kromě oranžerie i zahradu a část parku. Pro oranžerii se plánuje sezonní využití, které by ji mělo v letních měsících proměnit ve výstavní prostor. Celý život na státním zámku v sezoně i mimo ni je propojen s životem obce, a proto se správa zámku podílí i na jejích kulturních akcích a snaží se, aby věci zámku se staly věcmi celých Lysic a aby zámek sloužil nejen návštěvníkům, ale byl zde vnímán i jako přínos a bohatství.

STÁTNÍ ZÁMEK MILOTICE

Mgr. Evžen Boček

Kromě běžné údržby byla dokončena generální oprava schodiště z terasy do piana nobile a tím byla završena rekonstrukce obvodového pláště hlavní zámecké budovy.

Návštěvníká sezona byla obohacena o červnový koncert pořádaný v rámci Mezinárodního festivalu 13 měst Concentus Moraviae a v červenci o virtuozní produkci francouzských interpretů v koncertu pro klarinet a klavír.

Ve srpnu se s velkým úspěchem setkal folklórní festival kyjovského Dolňácka.

STÁTNÍ HRAD PERNŠTEJN

Mgr. Jakub Zdeněk Škrabal

(převzato v upravené podobě ze Zpráv Státního památkového ústavu v Brně 4/2000)

Máme mnoho důvodů považovat rok 2000 pro hrad Pernštejn za výjimečný a vlastně i historicky za významný. Mnoho věcí, které se v tomto roce na hradě udály či udělaly, lze označit za přelomové, přinejmenším v moderních dějinách hradu. Dlouholetá usilování a práce byly konečně zúročeny, otevřely se nové možnosti. K posílení "historičnosti" data 2000 by bylo dobré, kdyby se i tyto naplnily.

Veřejnost přirozeně nejvíce vnímala akce dotýkající se prezentace objektu, tedy návštěvnického provozu v užším smyslu.

Nejvýznamnějším počinem v této oblasti bylo zprovoznění nové prohlídkové, tzv. výběrové trasy. Prohlídka, prezentovaná veřejnosti jako "19. století na gotickém hradě", se zaměřuje na způsob, jakým byl hrad využíván poslední šlechtickou rodinou vlastníci hrad a panství, rodinou hrabat Mittrowských z Nemyše. Návštěvníci si v jejím průběhu mohou prohlédnout sedmnáct instalovaných místností, z nichž je osm veřejnosti zpřístupněno poprvé v historii hradu, ostatní pak byly více či méně dlouho veřejnosti z rozličných důvodů nepřístupné. Patří k nim ještě terasa vyhlídkové věže a otevřený visutý ochoz ve třetím patře. Místnosti jsou na rozdíl od základní, klasické prohlídky vybavené mnoha detaily. Některé jsou zachovány v původní podobě, jiné byly rekonstruovány podle archivních dokladů či na základě analogie, s použitím mobiliáře v drtivé většině z vlastního fondu. Exkluzivitu výběrové trasy podtrhuje i interaktivní charakter poskytování informací průvodcem, umožněný menším počtem osob (max. 15) ve skupině, i poměrně vysoká cena prohlídky, zájemci ovšem akceptovaná. V souvislosti s financemi se sluší uvést relativně malé náklady na celou akci.

Práce, zejména údržbové, se dotkly i staré prohlídkové trasy. Čas a intenzivní návštěvnický provoz poškodil na mnoha místech zejména omítky a výmalbu. Zatímco opravy štukových renesančních omítek na mnoha místech si běžný návštěvník ani nepovšimne (s výjimkou celkově lepšího dojmu), změnil se poněkud charakter obrazárny. Nekvalitní provedení výmalby z doby vzniku expozice, spojené se zatečením, přešlo do úplné degradace barvy i povrchu stěn. Po průzkumu byla místnost při opravě omítek navrátna k poslední zachycené výmalbě v převažujícím světle zeleném tónu, lépe korespondujícím s výmalbou sousedících prostor. V souvislosti s touto změnou došlo i k převěšení obrazů a částečné reinstalaci mobiliáře.

K návštěvnickému provozu je nutno přiřadit i významnou akci z konce měsíce září. Byla jí výstava "Květiny na Pernštejně", probíhající s menšími výjimkami prakticky ve všech zpřístupněných prostorách paláce. Její náplní byly kompozice sestavené z květin i podzimních plodů a dřevin a korespondující s podzimní přírodou okolo hradu. Na základě ohlasu veřejnosti se správa hradu rozhodla, s drobným posunutím termínu, akci každoročně opakovat, a tak lze tuto výstavu ze září roku 2000 považovat za její první ročník.

Byla-li první polovina roku na hradě ve znamení oprav a úprav interiérů paláce pro potřeby staré i nové expozice, druhá polovina a spíše poslední čtvrtina roku zastihla na objektu práce dotýkající se spíše samotné fyzické podstaty objektu s jeho bližším okolím i tvrdě pocítovaného nedostatku technického zázemí.

Se zadostiucněním a úlevou sledovala správa hradu zahájení prací na vybudování moderního kanalizačního systému s čistírnou odpadních vod. Odpadá tak, doufáme, i hrozba uzavření objektu návštěvníkům.

Jakkoli ne rozsahem, tak svým významem podobnou akcí bylo zahájení sanace hradního parku. Lze jen doufat v nejlepší víře, že zahájení sanace historické zeleně v romantické části parku, rozvržené do tří let, je jen vlastním zahájením celkové rekonstrukce zatím nedoceneného komplexu, stojícího na pokraji fyzického zániku.

Další prací, která přesahuje do příštího roku, je provádění statického zabezpečení hranolové věže. Správa hradu doufá, že práce budou ukončeny do začátku nové sezony a že navíc bude obnoven původní vzhled vyhlídkové plošiny se stožárem.

Symbolickou tečkou za rokem nabitým činností se stala, správou hradu dlouho požadovaná a urgovaná, oprava střechy nejvyšší věže hradu "Barborky". Nová krytina zabezpečila další život nejstaršího dochovaného krovu na hradě (2. pol. 17. st.). Jako symbolické poděkování za tak úspěšný a plodný rok byla oprava završena instalací nové figury svaté Barbory, patronky hradu Pernštejna, na vrcholu věže.

Byl to dobrý rok. Ať jsou další pro hrad stejně dobré.

STÁTNÍ ZÁMEK RÁJEC NAD SVIT AVOU

Jana Kopecká

V rámci sezony se na zámku prováděla jen běžná údržba, odstraňovány byly jen havárie s ohledem na nedořešený restituční nárok k objektu. Zabezpečena v plné míře byla úprava zahrady a parku a chod zámeckého zahradnictví.

Na provoz zámku a na jeho zpřístupnění veřejnosti neměly výše uvedené okolnosti žádný vliv.

Doprovodný kulturní program byl bohatý a úspěšný. Hned začátkem roku, v únoru se konala tradiční výstava kvetoucích kamélií v prostorách piana nobile a pod názvem Proměny kamélie se skrývala atraktivní prohlídka proměněných interiérů, přestavovaných tak, aby se staly přehlídkou jednotlivých slohových období, v nichž dominující byla právě slohová květinová vazba. Výstavu během víkendu navštívilo téměř šest tisíc milovníků květin a historie.

V červnu hostil zámek dva koncerty Mezinárodního hudebního festivalu 13 měst Concentus Moraviae a v průběhu letních měsíců byl provoz obohacen o tři noční prohlídky, které romanticky představily události vztahující se k dějinám zámku. Ve spolupráci s městem se v srpnu konaly v parku a na nádvoří Letní slavnosti s řadou divadelních a hudebních vystoupení.

STÁTNÍ ZÁMEK VALTICE

Pavla Lužová

Valtický zámek se každoročně během sezony stává střediskem kulturního života prázdninových hostů a je lákadlem pro řadu pěších i cykloturistů.

Tento rezidenční objekt také neustále odhaluje, díky prováděným obnovám doprovázeným průzkumy, historikům i historikům umění nová tajemství. Na mezinárodním semináři nazvaném Valtický zámek v baroku se sešli odborníci z Moravy, Čech, Rakouska a Německa, aby společně shodnotili a srovnali výsledky svých bádání a dospěli k závěrům, které staví historii zámku, jeho výzdoby a ikonografie do zcela nové polohy. Doufáme, že z referátů vznikne samostatný sborník a snad také dlouho očekávaná monografie, kterou si tento zámecký komplex nejen zaslouží, ale snad mu ji i dlužíme.

Sezona byla obohacena o řadu kulturních akcí, z nichž většina je již tradicí.

Valtické vinné trhy – květen

tradiční přehlídka vín

zámecká jízdárna a španělská konírna

Hudba bez hranic – červen

festival skupin a sólistů, kteří hrají vlastní lidovou hudbu

zámecký park

Mezinárodní výstava koček – červen

zámecká jízdárna

Mezinárodní letní škola staré hudby – červenec

přehlídka koncertů staré hudby vyučujících a absolventů.

španělská konírna

Folk a folklor – červenec

hudební přehlídka skupin, které mají souvislost s vinným krajem (Valtice) tj. folklór v novém pojetí.

Kombinace s jinými hudebními žánry, které ho v dnešní době doplňují (folk, jazz, příp. rock)

zámecký park

Valtické krojované hody – srpen

krojový průvod, taneční zábava a posezení pod májů

Valtice

3-lobit Agency Praha – srpen

sportovní akce

zámecký park

Seminář – Valtický zámek v baroku – září

zámek

Vinobraní – říjen

staré vinařské zvyky v podání studentů vinařské školy

Střední vinařská škola

Bobtail Club – říjen

mezinárodní výstava psů

zámecká jízdárna

Svátek svatomartinského vína – listopad

svátek svatomartinského vína a přehlídka mladých vín

zámecká jízdárna

Konference sociální psychiatrie – listopad 2000

španělská konírna

Pro natáčení byl zámecký areál využit agenturou Avalon Cinema v říjnu.

STÁTNÍ ZÁMEK UHERČICE

Eva Štěpánová

Stavební akce

Většina prací v další etapě obnovy se soustředila na havarii střech ve dvou protilehlých částech areálu.

Lihovar a stáje na dolním hospodářském nádvoří

V případě severního hospodářského křídla se jednalo o opravy v poměrně malém rozsahu. Jiná byla situace na objektech lihovaru. V některých jeho částech krytina úplně chyběla nebo byla silně poškozená. V důsledku dlouhodobého zatékání se tak mimo jiné rozšířila do krovů dřevomorka a byly buď zříceny nebo nebezpečně narušeny včetně stropů. V první fázi proběhla výměna prvků dřevěných konstrukcí v nezbytném rozsahu (včetně chemického ošetření), vyklizení a vyčištění půd od suti a prachu, poté byly položeny nové krytiny (převážně bobrovka, na novodobějším přístavku beternit a pozinkovaný plech). Byla také přezděna zvětralá hlava lihovarského komínu (ve výšce 180 cm od vrcholu), na nějž pak byla znovu osazena kruhová mříž pod čápi hnízdo. (Pozn.: Čápi zde poprvé zahnízdili na jaře 1996, tedy v roce zahájení obnovy. Každoročně se vracejí a v roce 2000 vyvedli 4 mláďata.)

Hlavní věž ve východní části areálu

Na střeše hlavní věže byly dokončeny opravy krovu, položeno nové bednění a měděná krytina. Tři vikýře (z nichž jeden se částečně zřítíl) musely být jako nebezpečné ze statického hlediska přezděny, v původní hmotě byl zachován pouze jižní. Podle dochovaných, bohužel již nepoužitelných vzorů byly vyrobeny a osazeny nové žaluziové okenice.

V horním patře věže byla vyměněna stropní konstrukce.

Další práce v hospodářské části

V dolním průjezdu byla pod nánosem zeminy celoplošně odkryta a očištěna stará kamenná dlažba, místy přerušená novodobými zásahy. Po zdokumentování byla zasypána vrstvou jemného šterku a na ni do betonu položena nová kamenná dlažba (současně řešeno i odvodnění).

Byla vyrobena a osazena provizorní vrata do dolní brány, stará uložena k pozdější opravě.

Částečně pobořená kamenná zeď oddělující dolní hospodářské nádvoří byla dozděna.

U dvou vstupů do jižního křídla byly obnoveny stříšky.

Návštěvní provoz

Malá část zámku byla již tradičně zpřístupněna veřejnosti v červenci a srpnu, mimo sezonu navštívilo objekt asi 15 ohlášených hromadných výprav. Celkový počtem návštěvníků (4152) jsme po třiletém poklesu docílili úrovně roku 1996, kdy měl zámek značnou publicitu v souvislosti se zahájením obnovy, návštěvního provozu a v neposlední řadě i návštěvami významných politických osobností. S uspokojením lze konstatovat, že někteří lidé se na Uherčice vracejí, což je jistě povzbudivé. Avšak vybojovat Uherčicím příznivější místo na výsluní veřejného zájmu a přízně bude dlouhodobý proces vyžadující trpělivost a vytrvalé úsilí ve všech oblastech činnosti.

Stále se s ohledem na objem přidělovaných financí nedostává pro potřebné inženýrské sítě a práce v interiérech. Zdejší situaci to komplikuje v mnoha směrech, mimo jiné i v poskytování služeb spojených s prezentací objektu. Přesto jsme se rozhodli pro rozšíření dosavadní prohlídkové trasy o impozantní banketní sál. Byla učiněna pouze nezbytná opatření pro bezpečnost provozu. Na přístupu z arkády k banketnímu sálu nahlédne návštěvník do prostor těžce zdevastovaného severního křídla.

Má tak možnost učinit si přesnější představu o celkové situaci a potřebách zámku. Dosavadní ohlasy potvrdily správnost našeho rozhodnutí.

Kulturní akce

Již třetím rokem využíváme dvou malých přízemních místností v sousedství kaple k výstavám prací soudobých výtvarníků. Po umělecké fotografii s tematikou uherčického zámku autora Martina Vybírala, profesora SŠUŘ v Brně (1998), keramice renovovaných výtvarníků Máši Rívolové a Jindry Dudziaka (1999) to v r. 2000 byly absolventské práce začínajícího sochaře a grafika Lukáše Tůmy (AVU Praha).

Kvalitní a prospěšnou spolupráci navázala správa SZ s místní organizací K+S Uherčice. Výsledkem byl 1. ročník Zámeckého kulturního léta a v zimě příprava 2. ročníku.

Přehled sezonních aktivit:

Jarmark (8.7.)

Tradiční lidová a umělecká řemesla – ukázky a prodej

Projížďky koňmo a kočárem v zámeckém parku

Bítovští sokolníci – miniexpozice dravců

2 představení Loutkového divadla STAROST z Prostějova

Eva Henychová (22.7.)

Recitál folkové písničkářky (kytara, zpěv)

Komedie o strašidle (27.7.)

Představení Divadelního spolku ROTUNDA ze Znojma

Asmodeus (5.8.)

Moravská šermířská skupina – scény z různých historických období

Nadosah (12.8.)

Koncert kytarového a pěveckého tria

24. prosinec 2000 byl již druhým Štědrým večerem, v němž se vánočně vyzdobená zámecká kaple (práce dětí ZŠ a MŠ) rozezněla hudebními nástroji a hlasy smíšeného sboru. Při koledách důvěrně i málo známých, při horkém čaji a vánočním punči tak asi stovka převážně místních obyvatel spoluvytvářela i vychutnávala sváteční atmosféru vzájemnosti, která je v každodenním životě opravdu něčím spíše vzácným. Domníváme se, že i takto stráveným jediným večerem v roce může být zámek pro život obce svým způsobem důležitý. Velmi pozitivní na tom je, že program vytvářejí společně místní dospělí i děti. Proto, pokud budou dobrovolníci, hodláme v této tradici pokračovat.

STÁTNÍ ZÁMEK VRANOV NAD DYJÍ

Karel Janíček

V oblasti zprostředkování památkového fondu SZ Vranov nad Dyjí bylo hlavním úkolem zpřístupnění památky veřejnosti a plnění úkolů s tím souvisejících. V tomto směru bylo dosaženo dobrých výsledků, přestože ubylo zahraničních turistů a celková návštěvnost poklesla.

Zřetelnou prioritou byly kulturní akce. Jako významné obohacení sezony se projevila především velká výstava Šlechtický interiér na obrazech uspořádaná ve spolupráci s Moravskou galerií v Brně a Jihomoravským muzeem ve Znojmě, která byla instalovaná jako celosezonní v zámecké kočárovně. Atraktivnost tématu prokázal i velký zájem veřejnosti – výstavu shlédlo téměř 17 000 návštěvníků.

V rámci tradičního Vranovského kulturního léta se uskutečnilo šest koncertů komorní hudby, čtyři koncerty folkové, jeden hudebně zábavný, jeden folklorní pořad a jedna náboženská slavnost. Uskutečnilo se tedy 13 kulturních akcí s celkovou návštěvností 1873 osob a dále dvě menší výtvarné výstavy, které navštívilo téměř 25 000 osob.

Další aktivitou bylo uspořádání celostátního semináře o aranžování řezaných květin, dále jarní zahradní slavnost určená pracovníkům, přátelům a sponzorům Památkového ústavu v Brně. Ve spolupráci s obcí se na zámku uskutečnil slavnostní večer uspořádaný u příležitosti výročí 900 let od první písemné zmínky o Vranovu nad Dyjí, součástí byla i výstavka listinných faksimilí připomínajících dějiny obce, kterou připravil PÚ v Brně.

V oblasti uchovávání památkového fondu proběhla plánovaná obnova stavební podstaty kočárovny, komplexní údržba střech Sálu předků, hlavního traktu, budov předhradí, domků u brány, kočárovny i koníren a drobná údržba fasád, zpracována byla i studie řešící problematiku kanalizace ve vnitřním areálu zámku. Dále se zámek cíleně připravoval na napojení vnitřní vodovodní sítě na obecní řad, byly vybudovány nové depozitáře, a v oblasti údržby zeleně – zejména rozšířena byla zásobní zahrada a komplexně inovován sortiment trvalkového i keřového osázení okrasné zahrady pod přístupovým mostem. Po několika letech došlo i na restaurování nejvíce ohroženého mobiliáře.

Zvýšila se účinnost zabezpečovacích systémů v oblasti obecné bezpečnosti, požární ochrany i bezpečnosti zdraví při práci.

Zřícenina Nový Hrádek u Lukova

ve správě SZ Vranov nad Dyjí

Výraznou provozní charakteristikou památkového objektu je již několik let zvyšující se návštěvnost. V roce 2000 to byl téměř trojnásobek stavu z roku 1992, kdy byla zřícenina znovu zpřístupněna veřejnosti.

V oblasti údržby a obnovy se uskutečnila především generální oprava vyhlídky předního hradu a dále první etapa stavebně historického průzkumu. Letitý problém ubytování průvodců na odloučeném pracovišti byl úspěšně vyřešen převodem nedaleké vojenské nemovitosti do majetku organizace.

OBNOVA A ÚDRŽBA PAMÁTKOVÝCH OBJEKTŮ

vedoucí technicko-organizačního odboru Jiří Illias

Obnova a údržba na památkových objektech

Hlavní činnost odboru spočívala v zajišťování dotací a v provádění dozoru nad stavební údržbou a obnovou státních hradů a zámků ve správě Památkového ústavu v Brně. Mezi nejvýznamnější akce patří rekonstrukce domu na náměstí Svobody č. 8, jež bude sloužit jako sídlo Památkového ústavu v Brně, komplexní obnova Lednicko-valtického areálu včetně budovy státního zámku Lednice a památková obnova státního zámku Uherčice. Do náplně TOO náleží rovněž referát Havarijního střešního programu. K dalším činnostem patří vyhotovování návrhů a smluv, uzavírání smluv na krátkodobé ekonomické pronájmy (filmování, kulturní akce apod.), bytové a nebytové pronájmy, evidence nemovitého a movitého kulturního majetku včetně fondů zámeckých knihoven. Odbor se dále zabývá koordinací činností jednotlivých památkových objektů ve správě Památkového ústavu v Brně v návaznosti na odborné útvary ústavu. Soustřeďuje také informace ostatních památkových objektů v regionu, které poskytuje sdělovacím prostředkům v rámci propagace.

Financování obnovy a údržby na památkových objektech v Kč

SH BÍTOV

Salla terrena

Program záchrany architektonického dědictví

Vynaložené náklady 550.000

Bylo provedeno restaurátorské ošetření nástěnných maleb Sally terreny a přilehlých místností, repase truhlářských výrobků, vyrobeny byly nové (kopie stávajících), zasklení a povrchová úprava.

Vyhlídková terasa

Vynaložené náklady 48.000

Projekt ke stavebnímu povolení. Projektová příprava na rok 2001.

Reprezentační ubytování (jižní křídlo)

Vynaložené náklady 210.000

Projektová dokumentace, stavební úpravy, řešení interiéru.

celkem 808.000

SZ BUČOVICE

Program záchrany architektonického dědictví

Obnova fasád pod arkádami západního křídla. Současně byly opraveny truhlářské prvky a obnoven nátěr.

Vynaložené náklady 660 000

V rámci běžné údržby byly provedeny opravy střech a dešťových svodů, v jižním křídle byla provedena obnova komínového tělesa a následná oprava omítek v arkádách jižního křídla. Na tyto akce běžné údržby obdržel Památkový ústav v Brně příspěvek 200 000 Kč od Okresního úřadu Vyškov.

Vynaložené náklady 322 961

Pro vybavení velkého sálu v 1. poschodí jižního křídla byly restaurovány lustry.

Vynaložené náklady 121 000

Největší stavební akcí na SZ Bučovice bylo odkanalizování objektu zámku a vybudování sociálního zařízení v 1. poschodí, které bude sloužit nejen návštěvníkům zámku a muzea, ale též při konání komerčních nebo kulturních akcí v sále jižního křídla.

Vynaložené náklady 975 450

celkem 2 079 411

Zemědělská usedlost KRÁTKÁ 2 (rekreační zařízení PÚ v Brně)

Na opravy zemědělské usedlosti v Krátké 2 obdržel PÚ v Brně příspěvek z Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny, který byl určen na výměnu střešní krytiny, opravu omítek a opravu plotu, opravu truhlářských prvků a obnovu jejich nátěrů.

Vynaložené náklady 238 700

celkem 238 700

SZ LEDNICE

Program záchrany architektonického dědictví

Palmový skleník

Částečně hrazená sponzory (1 mil. Kč ČSOB, 1,05 mil. Kč Světový památkový fond)

V palmovém skleníku byla prováděna obnova a restaurátorské práce související s kompletní opravou střední části skleníku. Bylo provedeno kompletní odskení jak portálů tak celé klenby konstrukce. Sklo bylo restaurátorem roztříděno, historické tabulky, které budou do konstrukce znovu osazeny byly očištěny a znovu bylo provedeno zasklení konstrukce. O postupu prací byla průběžně zpracovávána dokumentace. Dále byla provedena demontáž nosných sloupů včetně návleků, provedeno jejich sejmutí. Současně byly osazeny provizorní nosné stojky. Sloupy byly ošetřeny, zkompletovány včetně zalití spáry mezi dřikem a litinovými návleky a znovu osazeny do konstrukce skleníku. Žebra konstrukce skleníku byla otryskána, vyspravena, doplněna a opatřena nátěrem. Byl proveden průzkum zastropení a jeho následná oprava. Restaurátorské práce na kovových prvcích

spočívaly v demontáži, očištění, doplnění a odlití nových kusů olistění a hlavice sloupů, dále v restaurování litinových roštů a lemujících profilů. Byly provedeny práce související s izolací a opravou podlah.

Vynaložené náklady

14.449.867

Fasáda zámecké budovy

Byla provedena obnova bosáže věže severního průčelí.

Vynaložené náklady

381.559

Terasy

Po provedeném sejmutí havarijních kamenosochařských prvků a zábradlí terasy č. 5 byl proveden sondážní průzkum stávajících vrstev a jejich demontáž, vysprávka podkladní vrstvy, lemování a položení izolace Bitumelit, terasa byla opatřena finální vrstvou litého asfaltu. Byly dokončeny veškeré opravy a nedodělky z teras prováděných v loňském roce.

Byly zahájeny restaurátorské zásahy na kamenných prvcích.

Vynaložené náklady

1.759.440,90

Minaret

Byla provedena kompletní demontáž a transfer historické mozaikové dlažby ze všech salonků, kompletní provedení statického zajištění horní stavby (injektáž, sanace trhlin, ztužující věnce apod.)

Vynaložené náklady

4.200.000

Mosty za akvaduktem

Byly dokončeny veškeré obnovné práce na mostech č. 3, 4 a 5. Byla provedena oprava a výměna všech havarijních prvků včetně opravy břehových opěr. Dokončením prací byla zpřístupněna uzavřená trasa k Minaretu veřejnosti.

Vynaložené náklady

900.000

Instalace

Bylo provedeno odstranění havarijního stavu a obnovné práce v místnosti M 137 (tyrkysový salonek). Jednalo se o opravu podlah, oken a dveří, novogotického obložení, kazetového stropu, látkových tapet a čalounění.

Vynaložené náklady

2.400.000

Jízdárna

Bylo provedeno odstrojení havarijních kamenosochařských prvků, v první části (A) byla provedena kompletní oprava střechy včetně klempířských a truhlářských prvků. U krovu byla provedena oprava a výměna havarijních částí. Vzhledem k havarijnímu stavu stávajícího stropu pod prováděnou částí krovu bylo provedeno jeho statické posouzení a výměna vadných prvků.

Vynaložené náklady

1.900. 000

Akvadukt, peklo, brána

Jedná se o akci hrazenou sponzorsky (Světový památkový fond). Byly provedeny terénní úpravy u rybníka. Vytříděný materiál druhotného násypu byl dále použit k rozšíření poloostrova vybihajícího do rybníka v souladu s projektovým návrhem.

Vynaložené náklady

339. 907

Zámecká kaple

Jedná se o akci hrazenou sponzorsky (Nadace Jonathan Anna Stichting). Byla provedeno kompletní restaurování výmalby a kamenných článků v presbytáři včetně prací spojených s demontáží a montáží hlavního a bočních oltářů.

Vynaložené náklady

377.640

Park - Práce spojené s údržbou a prezentací parku byly převážně prováděny vlastními kapacitami.

Průzkumy, posudky

Bylo pokračováno v průběžném sledování a vyhodnocování statických poruch Minaretu do provedení statického zajištění horní stavby. Dále byl zpracován projekt pojezdových komunikací v areálu parku, návrh zábradlí mostu a další drobné průzkumy a expertízy týkající se především prováděných prací ve skleníku.

Vynaložené náklady

98.840

Projekty

Rekonstrukce rybníků - I. etapa

Vynaložené náklady

99.750

Běžná údržba

V rámci běžné údržby bylo provedena oprava a vyčištění havarijního stavu kanalizace a kašny.

Vynaložené náklady

75.747

Apollo

Byly prováděny práce charakteru běžné údržby vlastními kapacitami. Jednalo se především o opravu stávající terasy, opravu schodiště a drobné opravy omítek.

Investice

Elektrická zabezpečovací signalizace

V části areálu státního zámku v Lednici byly provedeny práce spojené s výstavbou vnějšího kamerového systému.

Vynaložené náklady

920.000

celkem

27.902.750

SZ LYSICE

Z Programu zachrany architektonického dědictví příspěvek nebyl přidělen PÚ v Brně, a proto byla přerušena akce obnova fasád.

Obnova a údržba z prostředků PÚ se věnovala úpravám pro zpřístupnění 2. patra zámku. Dále byly provedeny úpravy západní tvrze, oprava omítek, nátěrů a terénní úpravy.

Vynaložené náklady

294.057

Okresní úřad v Blansku poskytl PÚ v Brně příspěvek na provedení základních stavebních úprav před restaurováním stropu v rohové místnosti v přízemí a dále na kompletní obnovu věže – nátěrů klempířských prvků, nátěrů fasád a zábradlí.

Vynaložené náklady

400.000

Pro doplnění instalace byl restaurován barokní obraz sv. Jana Nepomuckého. Tato akce byla financována částečně (48 000 Kč) z fondu pro restaurování MK ČR a částečně PÚ v Brně.

Vynaložené náklady	60.000
celkem	754.057

SZ MILOTICE

WC pro návštěvníky

Stavební obnova, modernizace interiéru, nové dispoziční řešení

Vynaložené náklady	411.273
--------------------	---------

Schodiště na terase do piana nobile

Restaurování kamenných prvků schodiště, doplnění chybějících prvků, odizolování svíslého zdiva, odvedení dešťových vod z podest, hydrofobizace kamenných prvků.

Finanční prostředky na akci – 1 589 057 Kč (1 489 057 Kč Okresní úřad Hodonín)

Vynaložené náklady	100.000
celkem	511.273

NÁM. SVOBODY Č. 8, BRNO

V objektu nám. Svobody byly v roce 2000 provedeny tyto práce: statické zabezpečení hlavní fasády a točitého schodiště spočívající v sejmutí povrchové vrstvy-teracco a zpevnění schodišťových stupňů, práce na realizaci výtahu včetně provedení výtahové šachty, vnitřní omítky a výmalby, provedení dlažeb a obkladů v sociálních zařízeních.

Vynaložené náklady	15.000.000
celkem	15.000.000

SH PERNŠTEJN

Z Programu záchrany architektonického dědictví byla financována obnova bloku "B" – hranolové věže. Bylo provedeno statické zajištění v prostorech místnosti z, "soudní".

Vynaložené náklady	990 000
--------------------	---------

Obnova a údržba z prostředků PÚ zahrnuje práce spojené se stavebními úpravami pro zpřístupnění výběrové trasy, opravu střech na věži Barbora. Střechy byly v tak havarijním stavu, že padající úlomky krytiny se staly velkým nebezpečím pro návštěvníky. Do prací běžné údržby byly zahrnuty i projekty kanalizace a prováděcí projekty sadových úprav

Vynaložené náklady	1.223.364
--------------------	-----------

Z havarijního fondu MK ČR byla financována akce statika bloku "F." Havárie, která se projevila trhlinami ve zdivu ubytovny byla odstraněna.

Vynaložené náklady	674.435
--------------------	---------

Největší stavební akcí na hradě bylo vybudování kanalizace a rozšíření vodovodu v areálu hradu.

Vynaložené náklady

4.500.000

celkem

7.387.799

SZ RÁJEC NAD SVIT AVOU

Obnova a údržba z prostředků PÚ zahrnovala u tohoto zámku jen nejnútnejší práce, vzhledem k tomu, že na státní zámek Rájec byl podán návrh na restituci. Byla provedena oprava vodovodu – užitková a požární voda, oprava střech a vstupní brány.

Vynaložené náklady

188.129

celkem

188.129

SZ UHERČICE

Lihovar a hospodářské budovy

Nová krytina beternit na budově lihovaru včetně klempířských prací. Nová konstrukce krovu včetně nového laťování a krytiny bobrovky na nižší budově lihovaru. Dozdění atiky obvodového zdiva lihovaru. Výměna stropních trámů napadených dřevomorkou nad varnou, včetně podbití. Přezdění hlavice lihovarského komínu (v = 180 cm), osazení konstrukce pod čapí hnízdo. Nová konstrukce krovu včetně nového laťování a krytiny – bobrovka – na hospodářských budovách u lihovaru. Přeložení bobrovky na severním hospodářském křídle, podmazání hřebene a okapu. Dozdění kamenné zdi, která rozděluje hospodářská nádvoří. Osazení provizorních vstupních vrat do hospodářského nádvoří. Přezdění zříceného zdiva u bývalého točitého schodiště (jižní křídlo), nová konstrukce krovu, laťování, bobrovka použita stávající. Obnova plechové stříšky – vstup do jižního křídla.

Hlavní (východní) věž

Oprava konstrukce krovu – výměna havarijních částí (pozednice, krokve a námětky).

Nově vyzděny 3 ks vikýřů včetně nové tesařské konstrukce podle požadavků statika.

Osazeno nové bednění na celou plochu věže kromě stávající měděné cibulové bání.

Nová měděná krytina na celé ploše věže kromě stávající měděné cibulové bání.

Výměna stropní konstrukce napadené dřevomorkou pod opravenou konstrukcí krovu.

Veškeré práce ukončeny v prosinci 2000

Program záchrany architektonického dědictví

Vynaložené náklady

celkem

3.300.000

SZ VALTICE

Program záchrany architektonického dědictví

Fasáda

Byla provedena oprava havarijního stavu vnější omítky levé části východního křídla zámku včetně nejnútnejších oprav přilehlé

části střechy a klempířských prvků.

Vynaložené náklady

2.900.000

Stropy a krovy

Byla provedena oprava havarijních částí stropů a souvisejících konstrukcí krovů v části jižní a východní strany objektu.

Vynaložené náklady

4.610.000

Skleník a ohradní zeď

Byla provedena kompletní obnova objektu skleníku sestávající z opravy střech, omítek, podlah, zdravotně technických instalací, elektroinstalace apod., včetně opravy havarijního stavu zdí. K zajištění provozu skleníku zbývá pro příští rok provedení napojení objektu na stávající plynovod (zřízení plynovodní přípojky – investice).

Vynaložené náklady

2.400.000

Kolonáda na Rajstně

Byly dokončeny veškeré vnitřní stavební úpravy včetně místností pokladny a skladu, objekt byl zpřístupněn veřejnosti. Byly zahájeny práce na doplňkových restaurátorských průzkumech exteriéru objektu. Zahájeny přípravné práce na zajištění objektu hromosvodem. Předpoklad realizace dle požadavku z kolaudačního rozhodnutí je 1. čtvrtletí roku 2001. Zbývá dokončit napojení objektu na trafostanici (zřízení elektro přípojky – investice).

Vynaložené náklady:

650.000

Belveder

Bylo provedeno statické zajištění spodní části objektu (oprava špatně provedených izolací zdiva kolem celého objektu, sepnutí, injektáže trhlin, zabezpečovací práce na střeše – provizorní odstranění zatékání).

Vynaložené náklady

1.000.000

Rendez-vous

Jedná se o akci zařazenou do Programu zachrany architektonického dědictví (částka 1.500 000 Kč) a hrazenou příspěvkem Světového památkového fondu (částka 3.587.501 Kč). Byly dokončeny veškeré vnitřní stavební úpravy (oprava omítek, výmalba včetně restaurátorských prací, oprava podlah a schodiště). Byly zahájeny práce na obnově obvodového pláště objektu (osekání vadných částí omítek, sejmutí růžic z oblouku vstupní části apod.). V rámci sponzorského příspěvku byly provedeny doplňující restaurátorské průzkumy exteriéru objektu a zpracována tendrová dokumentace exteriéru.

Vynaložené náklady

5.087.501

Kaple

V rámci příslibeného příspěvku ze Světového památkového fondu byly provedeny restaurátorské práce v presbytáři kaple. Jednalo se zejména o restaurování figurální výzdoby a kamenných prvků hlavního oltáře, restaurování zlacení v presbytáři hlavního oltáře a restaurování omítek z umělého mramoru.

Vynaložené náklady

1.668.996

Depozitář

Byla zpracována projektová dokumentace depozitáře obrazů včetně studie využití souvisejících místností. Dále byly provedeny

veškeré přípravné práce (zabezpečení apod.) pro vyvolání výběrového řízení na zhotovitele stavebních úprav.
Vynaložené náklady 96.250

Projekty, posudky

Byla zpracována projektová dokumentace řešení opravy stropu a překlad do němčiny.
Vynaložené náklady 11.070

Bezručova alej

Vlastními kapacitami a prostřednictvím provozních prostředků objektů Lednice a Valtice byly prováděny práce související s údržbou Bezručovy aleje (sekání trávy, odstraňování náletových dřevin apod.).

Elektrická zabezpečovací signalizace

Byly prováděny práce na rozšíření elektrické zabezpečovací signalizace, a to jak pro vlastní objekt zámku Valtice tak pro objekt Rendez-vous, kde byla provedena jak EZS tak EPS.

Vynaložené náklady 835.500

celkem 19.259.317

SH VEVEŘÍ

Činnost pro období roku 2000 byla zaměřena na dokončování rozpracovaných staveb – obnovu objektů Jižní brány a Purkrabství, odstranění propadlých částí hospodářské budovy a dalších činností souvisejících s drobnou údržbou areálu a jeho prezentací.

Jižní brána

Práce probíhaly od ledna do května roku 2000. Začátkem roku se navázalo na předchozí přípravné práce, a to provedením chemického a tepelného ošetření rizikových oblastí zdiva. Následovala výstavba nového krovu, a to v původním tvaru střechy (nejprve provizorně překrytého lepenkou). Dále byl proveden klasický dřevěný trámový strop. Objekt byl staticky zajištěn sepnutím předpínacími lany v úrovni stropů 1. NP a 2. NP.

Byla přezděna atika včetně provedení železobetonového ztužujícího věnce. Ohrožená místa ve zdivu a klenbách byla proinjektována. Vypadené části obvodových zdí byly přezděny a doplněny. V závěru roku bylo provedeno definitivní oplechování střechy mědi včetně klempířských prvků. V prosinci (8.12. 2000) proběhla kolaudace.

Vynaložené náklady 874.785

Purkrabství

V období leden až prosinec roku 2000 byly realizovány stavební úpravy objektu zařazené do I. etapy provádění:

1. NP – stavební úpravy ve dvou místnostech (kancelářích). Vadné omítky otlučeny, znovu obnoveny včetně doplnění vypadených částí. Provedena výmalba. Položeny nové podlahy, opravena propadlá podlaha v sociálním zařízení, repase zbylých podlah. Opraveno sociální zařízení a malá kuchyňka. Provedena repase truhlářských výrobků, zhotoveny nové dveře podle původních. Provedeny rozvody vody, kanalizace a elektroinstalace.

2. NP – byt správce – 2 místnosti, kuchyň, chodba, šatník, koupelna. Provedeny plánované úpravy tj. vystavění přiček, zřízení nových otvorů, obnova omítek. Oprava rozvodů vody, kanalizace a elektroinstalace. Položení keramické dlažby a repase původních vlýskových podlah. Provedena repase původních truhlářských výrobků, vyrobeny nové dveře včetně kazetového deštění a obložek. Kompletace sociálního zařízení a kuchyně.

Vynaložené náklady

1.141.773

Zadní část hospodářské budovy (chlívek)

Realizováno v dubnu 2000. Odstraněny spadené konstrukce stropu a střechy včetně zborcených částí obvodových zdí. Odvezena stavební suť.

Průběžně byla prováděna v areálu hradu drobná údržba (oprava studny, oprava kanalizační přípojky v anglickém traktu, oprava střech apod.).

Byly zabezpečeny dny otevřených dveří pro veřejnost (celkem provedeno 5720 dospělých návštěvníků).

celkem

2.016.558

SZ VRANOV NAD DYJÍ

Oprava střešního pláště západního křídla oprava ochozů, schodiště, zábradlí na Novém Hrádku, oprava podlahy v kočárovně. Vypracování projektové dokumentace, investiční záměr, odvedení splaškových vod z areálu zámku. Veškeré práce ukončeny v prosinci 2000.

Vynaložené náklady

200.000

Nový Hrádek

Oprava ochozů, schodiště, zábradlí na Novém Hrádku

Vynaložené náklady (finanční prostředky SZ Vranov n.D.)

celkem

34.125

234.125

HAVARIJNÍ STŘEŠNÍ PROGRAM

Filip Rozprým

V roce 2000 získal Památkový ústav v Brně prostřednictvím Ministerstva kultury ČR v rámci Havarijního střešního programu částku 4.100.000 Kč. Dotace byly rozděleny dle následujícího přehledu (částky jsou uvedeny v Kč):

C (církev)	1.804.000
S (soukromé osoby nepodnikající)	878.000
O (obce, města)	1.368.000
D (občanská sdružení)	50.000
Celkem	4.100.000

C – příspěvky pro objekty v majetku církví

BLANSKO

kostel ČCE, Vanovice čp. 60	100.000
-----------------------------	---------

kostel Narození Panny Marie, Lipovec	80.000
--------------------------------------	--------

BRNO-venkov

kostel Nanebevzetí Panny Marie, Pozořice	100.000
--	---------

kostel sv. Barnabáše, Těšany	100.000
------------------------------	---------

BŘECLAV

kolegiální farní kostel sv. Václava, Kostelní nám. 3, Mikulov	100.000
---	---------

židovský hřbitov, Hřbitovní náměstí, Mikulov	40.000
--	--------

HODONÍN

kostel Navštívení P. Marie, Svatováclavská 12, Svatobořice-Mistřín	50.000
--	--------

KROMĚŘÍŽ

farní kostel Nanebevzetí Panny Marie, Koryčanská 60, Střílky	100.000
--	---------

PROSTĚJOV

kostel sv. Jana Křtitele, Olšany	150.000
----------------------------------	---------

kostel sv. Libora, Jesenec	50.000
----------------------------	--------

TŘEBÍČ

kostel sv. Kateřiny, Hřbitovní ul., Želetava	110.000
--	---------

<i>UHERSKÉ HRADIŠTĚ</i>	
kostel sv. Anny, Huštěnovice	100.000
<i>VYŠKOV</i>	
farní kostel Nanebevzetí Panny Marie, Kostelní, Vyškov	300.000
<i>ZLÍN</i>	
kostel sv. Jakuba Většího, Tečovice	184.000
<i>ZNOJMO</i>	
kostel sv. Markéty, Loděnice	100.000
fara, Tasovice 191	90.000
<i>ŽDÁR NAD SÁZAVOU</i>	
fara, Rožná nad Pernštejnem 1	50.000

S – příspěvky pro objekty v majetku soukromých nepodnikajících osob

<i>BLANSKO</i>	
chalupa, Dolní Výpustek 49, Olešnice	40.000
<i>BRNO-město</i>	
bytový dům, Údolní 36, Brno	50.000
rodinný funkcionalistický dům, Lipová 25	40.000
rodinný funkcionalistický dům, Lipová 23	40.000
dům, Pellicova 51	40.000
rodinný dům, Petřvaldská 2	54.000
bytový dům, Chládkova 4	20.000
<i>BRNO-venkov</i>	
bývalý knížecí chudobinec, Vranov u Brna čp. 10	100.000
<i>BŘECLAV</i>	
rodinný domek, Zámecká čp. 48, Mikulov	20.000
rodinný dům, Husova 34, Mikulov	20.000
<i>HODONÍN</i>	
vinný sklep s lisovnou, Čejkovice 77	35.000
<i>JIHLAVA</i>	
dům, Hřbitovní 385, Brtnice	60.000
<i>KROMĚŘÍŽ</i>	
zámek, Dřínov 28, Dřínov u Kroměříže	50.000
<i>UHERSKÉ HRADIŠTĚ</i>	
dům, Lopeník čp. 141	90.000
<i>ZLÍN</i>	
komora, Ludkovice 26	10.000

komora u čp. 11, Hřivínův Újezd	9.000
<i>ŽDÁR NAD SÁZAVOU</i>	
roubené stavení, Nový Jimramov čp. 40	30.000
Panská hospoda J. B. Santini, Ostrov nad Oslavou čp. 38	90.000
dům, Ubušín čp. 4	80.000

O – příspěvky pro objekty v majetku měst a obcí

<i>BRNO-venkov</i>	
železniční viadukt, Ivančice	600.000
<i>HODONÍN</i>	
zemědělský dvůr, Domanín čp. 9, Domanín	120.000
<i>JIHLAVA</i>	
Panská sýpka - II. etapa, Školní 717, Luka nad Jihlavou	70.000
kaple sv. Karla Boromejského, Telč	70.000
<i>PROSTĚJOV</i>	
zámek, Doloplazy 15	200.000
<i>TŘEBÍČ</i>	
zámek, Police 1	100.000
<i>UHERSKÉ HRADIŠTĚ</i>	
zámek, Bílovice 70	50.000
<i>ZNOJMO</i>	
zámek, Miroslavské Knínice 1	158.000

D – příspěvky pro objekty ve vlastnictví občanských sdružení

<i>KROMĚŘÍŽ</i>	
sokolovna, Sokolská ul. čp. 207, Bystřice pod Hostýnem	50.000

ČINNOST ODBORU PAMÁTKOVÉ PÉČE

vedoucí odboru PhDr. Ing. Miloslav Housovský

Činnost odboru památkové péče byla zaměřena na péči o nemovité kulturní památky v regionu bývalého Jihomoravského kraje, což je na území 14 okresů. Úkoly vycházely ze zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči v platném znění, především pak z ustanovení §14 a §33 a dále ze statutu a organizačního řádu Památkového ústavu v Brně. Především byly plněny úkoly stanovené zřizovatelem, t.j. Ministerstvem kultury ČR a úkoly obsažené v plánu hlavních úkolů na rok 2000. Pracovníci odboru vykonávali zvýšený odborný dohled mimo jiné u realizací v rámci dotací MK ČR, a to v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, Programu záchrany architektonického dědictví a v Havarijním střešním fondu. Byla prováděna pravidelná čtvrtletní kontrola plnění těchto programů příslušnými garanty jednotlivých okresů podle instrukce MK ČR. Koordinace při výběru akcí obnovy kulturních památek určených k zařazení do výše jmenovaných programů MK ČR byla prováděna v součinnosti s jednotlivými pracovišti okresních úřadů v působnosti Památkového ústavu v Brně.

Stěžejním úkolem odboru památkové péče je vypracovávání odborných vyjádření pro okresní úřady k opravám a údržbě nemovitých kulturních památek a ke stavebním činnostem na územích MPR, MPZ v OP MPR, OP MPZ a OP vybraných památek. V roce 2000 bylo vydáno 6411 takových vyjádření, což je nárůst o téměř 1300 vyjádření oproti roku 1999. Nejvyšší podíl na tomto nárůstu má okres Brno-město, kde bylo zpracováno 2040 vyjádření oproti 1437 z roku 1999.

Dle pokynů MK ČR pokračovalo pořádání okresních Dnů památek, a to v šesti okresech – Břeclav, Vyškov, Žďár nad Sázavou, Brno-venkov, Kroměříž a Uherské Hradiště.

V průběhu roku se opět uskutečnily pravidelné čtvrtletní porady s pracovníky referátů regionálního rozvoje (kultury) na půdě Památkového ústavu v Brně, kde byla probírána témata blízká pracovníkům okresních úřadů i Památkového ústavu.

Pracovníci odboru PP se podíleli na vědecko-výzkumných úkolech a projektech, např. v rámci institucionálního projektu vědy a výzkumu MK ČR.

Okres Blansko, pracoviště Radnická 2, Brno

Opovědný garant: Mgr. Helena Müllerová

Nejvýznamnější akce památkové obnovy v okrese Blansko v roce 2000:

V areálu státního zámku *Lysice*, který je ve správě SPÚ v Brně, pokračovaly obnovné práce opravou fasády a střechy zámecké věže a byla zahájena památková restituce rohové renesanční místnosti. Prohlídková trasa byla rozšířena o reinstalované prostory 2. patra zámku a o zrekonstruovanou oranžerii v zámeckém zahradnictví.

Na státním zámku v *Rájci nad Svítavou*, u něhož není stále dořešena majetková restituce, byly pouze opraveny části střech objektu a vodovod a byl odstraněn havarijní stav vstupní brány.

Na zámku v *Černé Hoře* pokračovala památková obnova opravou fasády jižního křídla hlavního zámeckého objektu. Obnovné práce v zámeckém areálu byly zahájeny v roce 1994 a spočívají v opravě fasád, restaurování kamenných prvků

a uměleckořemeslných pracích, v interiéru byla v minulých letech realizována rozsáhlá modernizace stravovacího zařízení a lůžkové části.

Na *zámku ve Křtinách* pokračovaly v loňském roce stavební úpravy v interiéru jižního křídla pro potřeby MZLU.

V *Letovicích* probíhá generální oprava exteriéru a interiéru kláštera milosrdných bratří s kostelem sv. Václava. Doposud bylo obnoveno průčelí kostela a část fasády klášterní budovy a náročné stavební práce byly realizovány v interiéru nemocnice. V areálu letovického zámku probíhá rekonstrukce jízďáren a konírny.

Mezi nejvýznamnější akce památkové obnovy církevních staveb je třeba zařadit obnovu pláště farního *kostela sv. Jakuba st. v Boskovících*, která byla zahájena po dokončení opravy střechy v roce 1997. Tato náročná stavební akce spočívá v opravě omítek, ošetření kamenných prvků, restaurování vitrážových oken a obnově truhlářských prvků. Další významnou obnovou akcí je rekonstrukce tříramenného kamenného přístupového schodiště k poutnímu *chrámu Jména Panny Marie ve Křtinách*, která probíhá již od roku 1996 a je před dokončením. Zbývá provést doplňky, zatmelení spár obkladů stěn, očištění kamenných prvků, barevné sjednocení a hydrofobizaci.

V roce 2000 byla zahájena památková obnova filiálního *kostela sv. Kateřiny v obci Sv. Kateřina*. Po provedení průzkumů bylo započato s opravou omítek a byla provedena rekonstrukce dřevěné zvonice se šindelovou krytinou.

Pravidelně je sledována stavební činnost v obou městských památkových zónách – v Boskovících a v Lomnici. Mezi nejvýznamnější akce v *MPZ Boskovice* patří rekonstrukce Masarykova náměstí, která byla dokončena, dále již zmíněná obnova pláště farního *kostela sv. Jakuba*, úpravy v interiéru radnice a synagogy a opravy střech a fasád jednotlivých domů. V *MPZ Lomnice* byla provedena oprava pláště kaple sv. Antonína Paduánského včetně ohradní zdi s bránou a oprava a údržba několika domů.

Okres Brno-město (brněnská aglomerace), pracoviště Radnická 2, Brno

Odpovědní garanti: Ing. arch. Petra Čermáková, Ing. arch. Eva Bůřilová, Ing. arch. Iveta Černá

Okres Brno-město, vzhledem k tomu, že jde o druhé největší město v republice, s významem moravské metropole, a proto s adekvátními obchodními i stavebními aktivitami, se z hlediska praxe památkové péče poněkud vymyká z měřítek, která jsou obvyklá v ostatních okresech jižní Moravy. Město vlastní cca 1400 objektů zapsaných ve státním seznamu nemovitých kulturních památek, další řada je v návrhu na prohlášení. Mimo to je historický střed města Městskou památkovou rezervací s 595 domy, požívajícími stejnou ochranu jako domy zapsané samostatně. Ochranné pásmo MPR zaujímá plošně téměř celý střed – je vymezen přibližně velkým městským dopravním okruhem – a tato plošná ochrana zaujímá velké procento aktivit, kterými se musí pracovníci památkové péče zabývat. V případě památkové zóny Brněnské Ivanovice a ochranného pásma památek lidové architektury Brno-Líšeň spolupracovaly garantky s odborem specialistů Památkového ústavu.

Ve spolupráci s ÚHA a OPP MMB probíhají dlouhodobě konzultace s projektanty Územního plánu Městské památkové rezervace. V rámci mezinárodní spolupráce Brno – Utrecht probíhaly společné programy, na kterých se oddělení brněnské aglomerace podílelo vysokým procentem z celkové činnosti na poli památkové péče. S pomocí utrechtských partnerů byly zahájeny aktivity pro získání financí na podporu brněnských památek z fondů Evropského společenství. S holandskými kolegy a s ÚHA MMB byl zahájen dlouhodobý program strategie rozvoje města. Dále probíhala spolupráce se Světovým památkovým fondem a jednání o možnosti zajištění prostředků na záchranu a prezentaci Vily Tugendhat.

Z úspěšných akcí je možno uvést:

Kartuziánský klášter s kostelem Nejsvětější Trojice (r.č. 0051), Královo Pole; projektová příprava na výstavbu nového posluhárenského komplexu VUT Brno v bývalé hospodářské části ve východní partii areálu, včetně úprav prostoru a fasád hlavního nádvoří, vysoušení zdiva v bývalé křížové chodbě části přiléhající ke kostelu Nejsvětější Trojice.

Cejl 52 (r.č.0116); halová stavba s montovanou ocelovou konstrukcí z 2. pol. 19. stol. ,bývalá tělocvična, později tržnice a kino Radost – projektová příprava a zahájení kompletní rehabilitace stavby s repasí litinových prvků v rámci nové aktivace objektu jako kulturně-společenského centra s provozováním squashu a bowlingu.

Kostel sv. Jiljí (r.č. 0067), Černovická-Komárov; jedna z nejstarších, v jádru románských staveb na území města Brna. Probíhala oprava střech a repase krovů, statické zajištění a odvlhčení zdiva – akce navržena do Programu záchran architektonického dědictví MK ČR na r. 2002.

Kostel sv. Michala (r.č. 0046), Dominikánské náměstí; postupující oprava fasád, příprava oprav výplní okenních otvorů.

Nová radnice (r.č. 0080), Dominikánské náměstí; příprava nové koncepce dispozičně-provozního využití a kulturně-společenské aktivace areálu, výměna krytiny střech a repase krovů areálu, odvlhčení zdiva, oprava omítky, repase výplní otvorů a restaurace kamenných prvků vstupní fasády, rozsáhlá rekonstrukce a nová aktivace jižního křídla areálu, oprava křížové chodby a příprava rekonstrukce rajskeho dvora.

Psychiatrická léčebna (r.č. 7983), ul. Húskova, Černovice; rekonstrukce a přístavba k pavilonu F2, výstavba nového pavilonu v jihozápadní části areálu.

Hotel International (r.č. 7318), ul. Husova; rekonstrukce dispozičně nevyhovujícího kongresového sálu v ulici Veselé, projektová příprava a zahájení výstavby nového podzemního sálu pro sportovní a rehabilitační zařízení v předprostoru vstupní fasády.

Kociánka (r.č. 0041), zámek, Královo Pole; oprava střech a fasád objektu.

Evangelický kostel J. A. Komenského (r.č. 0066), Komenského náměstí; úprava okolí kostela včetně výsadby nové zeleně a vybavení městským mobiliářem.

Mahenovo divadlo (r.č. 0137), Malinovského náměstí; zahájení projektové přípravy na kompletní opravu fasád a restaurování jejích prvků a na rekonstrukci a úpravu nástupního prostoru hlavního průčelí. Dokončení rekonstrukce sociálního zařízení a postupná repase výplní otvorů vstupního průčelí.

Klášter na Starém Brně s kostelem Panny Marie (r.č. 0023 a 0024), Mendlovo náměstí; postupující oprava rezného zdiva kostela, projektová příprava na úpravu okolí kostela, postupující rekonstrukce prostoru rajskeho dvora.

Minoritský klášter s kostelem sv. Janů a Lorety (r.č. 0055 a 0056), ul. Minoritská; oprava střech, restaurování sochařské výzdoby střech, rekonstrukce kapitulní síně v rámci nové aktivace, statické zajištění Lorety – návrh na její zařazení do Programu záchran architektonického dědictví MK ČR na rok 2002.

Náměstí svobody 8 (r.č. 0155), budoucí sídlo SPÚ v Brně; postupující kompletní stavební úprava objektu.

Kostel sv. Vavřínce (r.č. 0074), Řečkovice; vysoušení zdiva, projektová příprava na rekonstrukci elektroinstalace a topení, úprava okolí kostela.

Fakultní nemocnice sv. Anny (r.č. 0170), Pekařská 53; rekonstrukce operačních sálů hlavní budovy, nástavba kardiokirurgického pavilonu v areálu.

Bývalá střelnice (r.č. 7672), ul. Pisárecká; rekonstrukce objektu v rámci nové aktivace pro provoz restaurace.

Kostel sv. Jakuba (r.č. 0065), NKP, ul. Rašínova; pokračující repase a restaurování výplní okenních otvorů.

Městský dům (r.č. 0196), Šilingrovo náměstí; restaurátorské průzkumy a stavebně-technická posouzení v rámci projektové

přípravy na statické zajištění a na rehabilitaci a restituci objektu pro nové využití jako administrativní budovy.

Tělocvična Pod hradem (r.č. 0200), ul. Údolní; kompletní repase režného fasádního zdiva, restaurování fresek v závěru oken.

Veslařská 230 (r.č. 7680), Pisárky; projektová příprava na stavební úpravu novorenesanční budovy, dříve sirotčince a později VUT, která má sloužit provozu Vojenského technického ústavu. Zahájení stavebních prací na vysoušení zdiva.

VUT (r.č. 7804), ul. Veveří 95; postupující práce na opravě fasád, dokončení přístavby poslucháren ve dvorním traktu.

Ústřední hřbitov (r.č. 0297, vrátnice, Vídeňská ul; restituce další budovy hřbitovní správy vpravo od hlavního vstupu, oprava ohradní zdi hřbitova a repase ohradní mříže a bran.

Premonstrátský klášter s klášterním kostelem sv. Kunhuty (r.č.0057), Vojenská nemocnice, ul. Zábrdovická; dokončení fasád průčelí severovýchodního křídla a projektová příprava na využití barokní bývalé kapitulní síně na obřadní sňatkovou síň. Projektová příprava na úplnou restituci objektu bývalého kostela sv. Kunhuty v rámci jeho nové aktivace (prodejna léčiv).

Divadlo Reduta (r.č. 0146), Zelný Trh 4; projektová příprava na statické zajištění a celkovou stavební obnovu zpracovávanou na základě vítězného návrhu architektonické soutěže vyhlášené v rámci obnovy divadelního provozu v objektu.

Vaňkovka (r.č. 8455), areál strojírny a slévárny, ul. Zvonářka; aktivní spolupráce s ÚHA MMB a Občanským sdružením Vaňkovka v úsilí o záchranu technické památky v rámci nové aktivace areálu jako součásti nového brněnského urbanistického souboru Jižní centrum.

Náměstí Svobody (areál celého náměstí); ve spolupráci s ÚHA MMB účast na přípravě rekonstrukce prostoru na základě vítězného návrhu architektonické soutěže.

Městský mobiliář, účast na zasedáních komise při ÚMČ Brno-střed na vybavení městského prostoru MPR mobiliářem (tramvajové zastávky, lavičky, odpadkové koše, městský informační systém).

Schwanzův palác (též Dům Pánů z Lipé), Náměstí svobody 17; celková rekonstrukce a přístavba.

Hrad Veveří; rekonstrukce jižní brány, rekonstrukce purkrabství pro potřeby PÚ, průzkumy.

Palác šlechticů; ul. Kobližná 1; celková rekonstrukce.

Jezuitský kostel; rekonstrukce osvětlení, vytápění a střechy.

Komenského náměstí, celý areál; celková rekonstrukce, 2. etapa – prostor před lékařskou fakultou, 3. etapa – prostor před JAMU.

Dům Pánů z Kunštátu, ul. Dominikánská; sanace havarijního stavu, příprava pokračování přerušené rekonstrukce.

Hudební pavilon, Denisovy sady; celková rekonstrukce, repase kolonády.

Klášter Milosrdných bratří, ul. Vídeňská; 2. etapa – rekonstrukce barokního sálu pro účely Státní filharmonie Brno.

Fara, Zábrdovice, ul. Lazaretní 1; rekonstrukce sálu pro účely aktivit s romskými dětmi, rekonstrukce krovu a střechy barokní hlavní budovy.

Hlinky 126; celková rekonstrukce secesního domu s intaktně zachovaným interierem včetně mobiliáře.

Divadelní fakulta JAMU, ul. Mozartova 1; oprava domu a celková rekonstrukce a oprava fasády.

Mendelova zemědělská univerzita, ul. Zemědělská 1; rekonstrukce a oprava fasády – dvorní strana.

Kostel sv. Jiljí, Líšeň; rekonstrukce a oprava fasády.

Zámek Belcredi, ul. Pohankova 8, Líšeň; přestavba bývalého kravína na penzion.

Vila Tugendhat, Černopolní 45; kompletace pramenných materiálů pro finální návrhový soubor pro UNESCO, předprojektová příprava rekonstrukce jako součást TEZ – statický a inženýrsko-geologický průzkum, stavebně-historický průzkum, zaměření stávajícího stavu, průzkum technických sítí pod přílehlou komunikací.

Mahenova knihovna (Schrattenbachův palác), ul. Kobližná; celková rekonstrukce barokního paláce, projektová příprava,

památkový dohled, dokončení.

Umělecko-průmyslové muzeum, Moravská galerie, ul. Husova; postupující rekonstrukce včetně fragmentu hradebního tělesa.
Výstaviště, BVV, ul. Hlinky; stavební úpravy ve výškové administrativní budově, památková rehabilitace Loosova kabinetu v Bauerově zámečku, provozní úpravy v pavilonu A, novostavba.

Janáčkovovo divadlo, ul. Rooseveltova; problematická rekonstrukce obvodového pláště a teras.

Český rozhlas (Česká banka Union), ul. Beethove-nova 4; vzorová rekonstrukce 2. n. p. formou exaktní památkové obnovy.

Zdravotní škola, ul. Lipová; repase a údržba dveřních a okenních otvorů školy pro ženská povolání Vesna a Domova Elišky Machové

Bassova vila, ul. Lipová; mimořádně vzorová precizní památková obnova díla Sigmunda Kerekesse.

Palác Alfa; ul. Poštovská/Jánská; rekonstrukce komerčního parteru a pasážových ochozů se schodišti.

Komerční banka, nám. Svobody-Veselá; stavební úpravy v komerčním parteru pasáže.

Hotel Padowetz, ul. Bašty/Masarykova; rekonstrukce obvodového pláště se sochařskou výzdobou, technologického zázemí a komerčního parteru.

Lipová 1; rekonstrukce funkcionalistické vily Jindřicha Kumpošta

Masarykova 25/27; rekonstrukce objektu včetně obvodového pláště, svévolná likvidace funkcionalistického obchodního portálu Otto Eislera.

Stadion, ul. Kounicova; dispoziční úpravy v traktu gymnastických šaten, rekonstrukce bývalého rozhlasu pro divadelní Studio G.

Fakultní dětská nemocnice, ul. Černopolní; rekonstrukce diagnostického pavilonu a přiléhající lůžkové budovy s terasami od architekta Bedřicha Rozehnala.

Kolonie Nový dům, ul. Petřvaldská 2; památková obnova vily Josefa Štěpánka.

Krematorium, rekonstrukce opěrných zdí terénní terasy, rekonstrukce skleněné střechy s fiálami nad obřadní síní, úprava technologického zázemí

Česká pojišťovna (palác Bellevue), ul. Česká/Údolní, celková rekonstrukce

Jiříkovského 10, vila; rekonstrukce objektu se zahradou.

Masná 40 (Masná Bursa); památková obnova centrálního halového prostoru a obvodového pláště významného objektu od Bohuslava Fuchse.

Statistický úřad, Jezuitská 2/Kobližná/Mozartova; rekonstrukce 1. n. p. bývalé Moravské eskomptní banky včetně obvodového pláště.

Městské lázně, ul. Rašínova; ideová památková obnova obvodového pláště významného objektu Huberta Gessnera.

Typos, ul. Běhounská; rekonstrukce uličního parteru a pasáže.

Preslova 5; kvalitní památková obnova monumentální vily Heinricha Bluma

Preslova 1, problematická rekonstrukce významné vily Leopolda Bauera

Vaňkovo nám. 1–7; rekonstrukce obvodového pláště a výplní otvorů souboru nájemních domů Jindřicha Kumpošta

Foustkova 19; dokončení kvalitní památkové obnovy mohutné vily od Mojžíře Kyselky a Václava Dvořáka

Okres Brno-venkov, pracoviště Radnická 2, Brno

Odpovědný garant: PhDr. Hana Vítková

Nejdůležitější stavební akce jsou zařazeny do Programu zachrany architektonického dědictví. Jedná se o následující objekty: *zámek v Rosicích*, kde byla provedena statická záchrana vstupního mostu do zámku, který se nacházel v havarijním stavu a pokračovala restaurátorská činnost na průzkumu a obnově maleb v interiérech. Pro objekt je velkým přínosem, neboť umožňuje zpřístupnění dalších prostor a tím rozšíření prohlídkové trasy i expozice.

Velkým přínosem pro památkovou obnovu, kterou lze hodnotit jako úspěšnou, je dokončení kapitulní síně v *klášteře Porta coeli* v Předklášteří u Tišnova. Jednalo se o celkovou rekonstrukci síně, tzn. odvlhčení zdiva, nanesení nových vápenných jednovrstvých omítek, v kápí kleneb byly původní omítky v místě peků pouze doplněny, vyměněna byla dlažba za příslušnou pálenou druhotně použitou, opraveny byly lavice po obvodu včetně vstupních dveří, repasováno kruhové okno a provedeny restaurátorské práce na kamenných člancích síně. V rámci areálu kláštera je nutné zmínit se o velmi významné restaurátorské akci na vstupním portálu *kostela Nanebevzetí P. Marie* – podrobně ve zprávě odboru specialistů.

Oslavany – zámek, staticky byla zajištěna patrová renesanční předsíň bývalého klášterního chrámu, tzv. spojovací krček, rizalit západního zámekového křídla včetně oprav střech nad těmito stavbami. Součástí byly restaurátorské práce na kamenných člancích staveb. Veškeré provedené práce přispěly ke zpřístupnění zámku veřejnosti a umožnily jeho využití zatím pro příležitostné kulturní akce.

K velmi pozitivním příkladům památkové obnovy náleží rekonstrukce bývalé *benediktinské knihovny v klášteře v Rajhradu*, která byla zabezpečena po stránce stavební a součástí byly restaurátorské práce na původním mobiliáři. Na ni navazuje oprava jižního křídla, které bude využito pro odborné pracoviště Moravské zemské knihovny. Tato akce bude v příštím roce ukončena. Západní a jižní křídlo tím bude v celém rozsahu zpřístupněno.

Do výše uvedeného programu byla zařazena *synagoga v Dolních Kounicích* a *Liechtensteinská hrobka ve Vranově u Brna*, kde byly v tomto roce práce zahájeny.

K dalším akcím, o kterých je nutné se zmínit, náleží rozsáhlá obnova *zámku v Těšanech*, kde jsou postupně opravovány fasády budov a současně obnovován interiér. Také *zámek v Sokolnicích*, využívaný jako domov důchodců, je za běžného provozu postupně staticky zajišťován i s úpravami v interiérech a opravami střech. Po dlouhodobé neúdržbě *zámku v Kuchařovicích* se změnou majitele přistoupilo k celkové generální opravě včetně rekonstrukce zahrad, která je ve fázi příprav a byly realizovány dílčí stavební práce.

U církevních staveb je nutné uvést opravu *kostela sv. Barbory v Dolních Kounicích*, kde byla dokončena generální oprava exteriéru a interiéru. Objekt slouží pravoslavné církvi a je využíván i pro kulturní akce města. Jako kvalitní přístup k obnově interiéru lze hodnotit opravy v *kostele sv. Bartoloměje v Medlově*.

Okres Břeclav, pracoviště Radnická 2, Brno

Odpovědný garant: Ing. Kateřina Hrubá

K nejdůležitějším památkovým akcím lze řadit:

Mikulov, *Ditrichštejská hrobka, hlavní kaple a sakristie*; provedení sanačních omítek, vyspravení štuků, opravy omítek

včetně barevného nátěru celé kaple, zrestaurování hlavního oltáře, osazení lavic. *Malá kaple*; oprava štuků včetně povrchové úpravy. *Pravá loď*; provedení sanačních omítek, zrestaurování katafalků a oprava rakví. *Nádvoří a průjezdy*; provedení sanačních omítek, vyspravení štuků, opravy omítek včetně barevného nátěru, provedení elektroinstalace, úprava terénu včetně odvodnění. *Levá věž*; úprava interiérů. Práce proběhly bez závažných připomínek. Kolaudace v prosinci 2000.

Kaple sv. Šebestiána na Sv. Kopečku; výměna krytiny a destruovaných prvků krovu.

Kostel sv. Jana Křtitele; vyspravení krovu.

Kostel sv. Václava; vyspravení krovu včetně výměny dožilé krytiny nad částí krovu.

Zámek; oprava fasády zámecké knihovny a oprava západní brány.

Dům č. 25, Náměstí; rekonstrukce domu neproběhla dle požadavků památkové péče. Byl dán podnět k OkÚ Břeclav k zahájení řízení o přestupku.

Dům č. 23, Náměstí; oprava fasády včetně nátěru, výměna oken.

Kostelní č. 4; oprava a nátěr fasády, nátěr střechy.

Milovice, kostel sv. Osvalda; odvlhčení, oprava venkovních omítek, nátěr oken a dešťových žlabů.

Klentnice, fara; oprava omítkových vrstev a výměna dožilých dešťových žlabů.

Dolní Věstonice, kostel Sv. Michaela; oprava a nátěr věže kostela.

Dolní Dunajovice, kostel sv. Jiří; rekonstrukce zastřešení věže a lodi kostela.

Velké Bilovice, kostel Nar. Panny Marie; rozšíření kůru, výmalba kostela a výměna lavic. Bez připomínek. Původní lavice byly převezeny do synagogy v Mikulově.

Pohořelice, kostel sv. Jakuba; provedení sanačních omítek soklové části a povrchová úprava nátěrem.

Diváky, kostel Nanebevzetí Panny Marie; provedení sanačních omítek soklové části venkovní fasády a vnitřní části. Odvedení dešťových vod od kostela.

Klobouky, kaple sv. Barbory; oprava fasády (na soklu sanační omítka), odstranění zavlhlé omítky v interiéru, výměna dešťových svodů, rekonstrukce okapových chodníků, obnova nátěrů oken, dveří a klempířských prvků.

Brumovice, kostel sv. Antonína Paduánského; oprava fasády, soklová část provedena sanační omítkou, nátěr fasády, nátěr oken a dveří.

Šakvice, kostel sv. Barbory; úprava sakristie kostela, přístavba zpovědní místnosti, výměna dlažby.

Starovice, kostel sv. Jiří; odstranění zavlhlé omítky v sakristii a nahrazení novou sanační omítkou dle schválené PD.

Pouzdrány, kostel sv. Mikuláše; provedení soklové části čistě vápennou omítkou. Sanační omítku nelze vzhledem k tloušťce vrchní omítky provést.

Velké Němčice, kostel sv. Václava a Víta; sanace krovu věže, nátěr fasády věže a nátěr dřevěných žaluzií.

Poštorná, kostel Navštívení Panny Marie; další etapa opravy fasády.

Podivín, základní škola; oprava fasády, vyčištění cihelného zdiva, výměna a nátěr oken, výměna garážových vrat, vybudování sociálních zařízení, oprava vnitřních omítek. Výměna dlažby v kuchyni školní jídelny. Oprava fasády neproběhla dle požadavků a představ památkové péče. Stavební firma neměla zkušenosti s opravami památkově chráněných domů a nedovedla splnit požadavky pracovníka památkové péče, z tohoto důvodu nebylo čištění lícového zdiva dokončeno.

Lednicko-valtický areál – památka UNESCO, pracoviště Radnická 2, Brno

Odpovědný garant: Mgr. Zoja Matulíková

Obnova památek byla prováděna pod památkovým dohledem PÚ Brno a SÚPP Praha na základě a v souladu s vydanými odbornými vyjádřeními a závaznými stanovisky OkÚ Břeclav a MK ČR.

Pro potřebu správného řízení OkÚ Břeclav bylo vypracováno 149 odborných vyjádření jako podkladů pro vydání závazného stanoviska. Průběžně byly zajištěny odborné konzultace při obnově kulturních památek dle zákona č. 20/87 Sb. V rámci místních šetření MÚ Valtice a OÚ Lednice byla zajišťována odborná poradenská činnost v rámci plošné ochrany krajinné památkové zóny Lednicko-valtický areál.

V rámci institucionálního programu Věda a výzkum byl na podzim uspořádán na zámku ve Valticích mezinárodní seminář na téma Valtický zámek v baroku.

V rámci stavební obnovy památek byla provedena obnova fasády věže zahradního průčelí objektu *zámku Lednice*, oprava terasy č. 5. V interiérech zámku pokračovaly restaurátorské práce v Tyrkysovém sále, byla zahájena obnova krovů a střech komplexu barokních jízďáren zámku Lednice a proběhla památková obnova 2. třetiny zámeckého skleníku. Spolupráce s holandskou nadací Jonathan-Anna Stichting vyvrcholila restaurováním interiérů zámecké kaple. V rámci přípravy statického zajištění horní stavby byly dokončeny restaurátorské práce spojené s transferem mozaikové plochy podlahy interiérů objektu Minaretu v zámeckém parku. Z drobné parkové architektury byly obnoveny tři původní mostky v parku, a to 3., 4. a 5., včetně zpevnění břehů.

Ze stavební činnosti na *zámku ve Valticích* lze uvést dokončení fasády zahradního průčelí východního křídla a práce spojené s obnovou stropů 2. NP severního křídla a přilehajících částí krovu, včetně krytiny, na východním křídlem. V prostorách 1. N.P. východního křídla bylo vybudováno Národní vinařské centrum.

V zámecké zahradě byla dokončena stavba skleníku a v rámci stavebních příprav bylo provedeno zpracování projektu vybudování zámeckých depozitářů. V kapli byly provedeny restaurátorské práce na hlavním oltáři a závěru lodi.

Romantická *zřícenina Janův Hrad* u Lednice prošla třetí etapou obnovy exteriéru.

Stavební práce zahájené i na *zámečku Belveder* u Valtic byly spojeny především se statickým zabezpečením objektu. V rámci obnovy architektury saletů byly dokončeny práce v interiérech *kolonády na Rajstně* a byla zpřístupněna její vyhlídková terasa. Dokončeny byly i uměleckořemeslné a restaurátorské práce v objektu *Rendez-vous*.

Ve Valticích byla dokončena stavební část obnovy obvodového pláště *kostela Nanebevzetí Panny Marie* a byla obnovena krovová konstrukce jižního křídla *kláštera Milosrdných sester*.

Na objektu valtické *radnice* proběhla památková obnova a restaurování věžičky.

Ve spolupráci s MÚ Valtice probíhá projektová příprava obnovy městských hradeb.

Samostatnou částí výroční zprávy je zhodnocení prací provedených v zámeckých parcích i krajinné památkové zóně Lednicko-valtický areál, viz. Odbor specialistů.

Okres Hodonín, pracoviště Radnická 2, Brno

Odpovědný garant: PhDr. Jan Kozdas

Průběžně byla vyřizována odborná agenda v okrese Hodonín se zvláštním důrazem na státní zámek Milotice.

Na státním *zámku Milotice* šlo převážně o pokračující obnovu zahradního schodiště. Konzultován byl záměr obnovy obou zámeckých oranžerií. K tomuto záměru byly kompletovány základní historické prameny.

Na *zámku Strážnice* (Ústav lidové kultury) pokračovala památková obnova samostatného objektu zámecké Purkrábký.

Ve *Veselí nad Moravou* byl konzultován obsáhlý úkol obnovy bývalého kláštera servitů – statické zajištění, záměr obnovy fasád.

Vedle početně poměrně značné odborné agendy *městské památkové zóny Kyjov*, byla pozornost soustředěna na koncepční problematiku. Šlo o formulování odborných a dalších požadavků k společenské aktivaci historického náměstí – pojetí fasád, portálů, průjezdů i dvorů, obchodní uličky, dlažby a chodníky, zeleň, tržní plochy, doprava apod.

K větším akcím památkové obnovy církevních památek v okrese Hodonín patřily *farní kostel ve Vlkostě, v Blatnici pod svatým Antonínkem a filiální kostel v Bohuslavicích u Kyjova*, kde došlo k nálezům cenné středověké nástěnné malby s motivem ukřižování.

V *Hodoníně* byla připravena a zahájena akce obnovy budovy historické městské radnice.

Sepsán byl úvodní text do odborné publikace Nemovitě kulturní památky, okres Hodonín.

Okres Jihlava, pracoviště Radnická 2, Brno

Odpovědný garant: František Vícha, prom. hist.

Na okrese proběhlo několik větších, ucelenějších stavebních akcí. Především se podařilo dokončit v *Jihlavě* kompletní obnovu renesančního domu v Brněnské ul. č. 22. Zde byl ve 2. NP nalezen renesanční trámový strop se záklopem, který se z větší části podařilo zachránit. Byl kladen důraz na zachování renesančních omítek v přízemní síni. V 1. NP byly provedeny prodyšné podlahy. Na fasádě byly použity vápenné nátěry, vhodně byla navržena a provedena eurookna. K velkým negativům však patří železobetonové stropy a tzv. rubové skořepiny nad klenbami, které zde byly provedeny bez vědomí památkářů v počátku rekonstrukce domu. Bylo započato odvlhčování kostela Nanebevzetí Panny Marie. To spočívá v odstraňování novodobé teracové dlažby, v provedení kamenných podsypů pod novou podlahu, pokládání nové, velkoplošné žulové dlažby, provádění provzdušňovacích kanálků, odstraňování cementových omítek a nahrazování omítkami novými, prodyšnými. Akce bude pokračovat také v dalších letech. Byla rovněž provedena projektová příprava obnovy bývalé jezuitské koleje. Budova bude využita pro okresní knihovnu. V celém historickém jádru MPR v Jihlavě bylo obnoveno větší množství fasád domů, u nichž byly doporučeny minerální barvy, silikátové a vápenné.

V MPZ v *Polné* byla dokončena celková obnova synagogy a také provedena obnova barokních fasád děkanství a kaplanky. Byla provedena příprava obnovy kostela Nanebevzetí Panny Marie. Do ÚSKP MK ČR byl mj. zapsán dům s krovem, dendrochronologickou metodou překvapivě datovaný do roku 1608. Pokračovala obnova hradu, a to jak interiérů, tak i fasád. Hrad se tak po letech obnovy začíná pomalu představovat veřejnosti. Byla provedena fasáda nové komunikační přístavby a také fasády starších hradních staveb. Všude byly použity vápenné fasádní barvy. V interiéru byly dokončeny tři sály, z nichž v Kunštátském sále byla restaurována renesanční i novodobá výmalba. Ve všech sálech byly nově položeny podlahy z pískovce.

V MPZ v *Brtnici* byla téměř dokončena obnova fary. Byly provedeny fasády a byl dokončován interiér. Došlo ke konečnému důležitému rozhodnutí MK ČR, které bylo iniciováno OkÚ v Jihlavě a plně podpořeno Památkovým ústavem v Brně – byla zamítnuta pro MPZ nevhodná novostavba domu s pečovatelskou službou.

V MPZ v *Třešti* především pokračovala obnova filiálního kostela sv. Kateřiny Sienské. Na střeše nad lodí kostela byla položena nová keramická taška a byla obnovena fasáda věže kostela.

Zdařilá je nepochybně oprava pláště středověkého kostela sv. Jana Křtitele ve Střížově. Zde byla provedena obnova poškozených omítek, nátěrů okenních rámu, nátěru plechové střechy včetně věže a byla obnovena vápenná lička na fasádě, včetně kamenických prvků.

Městská památková rezervace Telč, památka UNESCO

detašované pracoviště Telč, nám. Zachariáše z Hradce

Odpovědný garant: Ing. Jiří Bláha

V Telči bylo sledováno mimo jiné dokončení památkové obnovy suterénního prostoru bývalé jezuitské koleje čp. 2 na náměstí Zachariáše z Hradce. Hlavní částí nově upravených prostor je víceúčelový sál, který slouží vyšší odborné škole jako aula. Během roku pokračovala také celková obnova domu čp. 56, na náměstí, kde byl restaurován zdobený záklopový strop ve dvorní části hlavního obytného patra domu. Příkladem způsobem za použití tradičních technologických postupů bylo obnoveno uliční průčelí hospodářské usedlosti čp. 39 v Telči-Starém Městě.

Okres Kroměříž, pracoviště Radnická 2, Brno

Odpovědní garanti: Mgr. Andrea Bakalová, Ing. arch. Galina Vítková

K nejvýznamnějším akcím na okrese můžeme zařadit:

V *Kroměříži* etapové práce na obnově rozsáhlých hodnotných areálů Květné zahrady, Podzámecké zahrady a Arcibiskupského zámku, památek UNESCO. Pokračovala celková obnova historického jádra města, které je zapsáno jako MPR. Jednalo se především o opravy domů v centru (fasády, střechy ap.), např. domů v ulicích Vodní, Kovářské, na Velkém a Riegrově náměstí a ostatních objektů se zvýšenou ochranou, byla provedena oprava části bývalé octárny Oskol.

V *Bystřici pod Hostýnem* pokročila hlavně postupná památková obnova chráněného zámeckého areálu, patřícího k nejvýznamnějším památkám města.

V *Holešově* bylo dokončeno několik akcí menšího rozsahu v MPZ.

Ve *Střílkách* byla úspěšně dokončena další část obnovy barokního hřbitova s ohradní zdí.

V *Morkovicích* byl staticky zajištěn zámek (bývalá tvrz) ve městě.

V *Hošticích* byla téměř dokončena celková obnova interiéru a fasád zámku s parkem na okraji obce.

Okres Prostějov, pracoviště Radnická 2, Brno

Odpovědný garant: Ing. arch. Jana Bělská

Město Prostějov podporuje památkovou obnovu objektů v historickém jádru města. V roce 2000 byl poskytnut příspěvek v rámci Programu regenerace MPR a MPZ osmi stavbám na území MPZ Prostějova v celkové hodnotě 8,6 mil Kč. Finanční částka byla rozdělena mezi tři stavby církevní, Národní dům, Novou radnici a tři soukromé objekty. V bývalém *farním kostele sv. Jana Nepomuckého* byly restaurovány fresky na klenbě nad částí lodi, v *klášteře Milosrdných bratří* byla z přidělených prostředků opravena část krovů a vyměněna část dožilého střešního pláště budovy, u kostela Povýšení svatého Kříže byla realizována další etapa obnovy *hradební zdi bývalého Augustiniánského kláštera*.

Postupně se začíná připravovat dostavba "*židovských uliček*" asanovaných v 70. letech 20. století. Muzeum Prostějovska úspěšně pokračovalo na úpravách interiéru budovy bývalé renesanční *radnice* na náměstí T. G. Masaryka a na rekonstrukci domů na ulici Hradební a Úprkové, které mají být využity pro muzejní účely. Práce však byly z finančních důvodů pozastaveny. Dne 14. listopadu 2000 byla slavnostně odhalena pamětní deska světově proslulému filozofovi Edmundu Husserlovi umístěná na vstupní fasádě Nové radnice v Prostějově.

V uplynulém roce byly úspěšně realizovány také další akce, které mají významný podíl na revitalizaci historického centra města. Velká pozornost byla věnována obzvláště opravám obytných budov. Díky pochopení majitelů domů a domovní správy se podařilo realizovat několik památkových obnov fasád a střech domů severní strany hlavního prostějovského náměstí T. G. Masaryka a objektů na Pernštýnském a Žižkově náměstí.

Pro rok 2000 poskytlo MK ČR státní finanční podporu z Programu zachrany architektonického dědictví na obnovu nemovitých kulturních památek – *zámku ve Výšovicích, kostela sv. Jakuba Staršího v Kostelci na Hané*, kde byla opravena fasáda věže a průčelí včetně přilehlé střechy a *zámku v Plumlově*. Kromě opravy východního štítu plumlovského "Vysokého zámku" byla zahájena sanace krovu střech předzámčí s tím, že je střešní prostor připravován na budoucí využití pro ubytovací účely.

V roce 2000 byly přiznány dotace z Havarijního střešního fondu pro opravu střech *zámku v Doloplazích, kostela sv. Libora v Jesenci a pro kostel sv. Jana Křtitele v Olšanech u Prostějova*.

Za odborného dohledu pracovníků památkové péče byly realizovány i další opravy sakrálních objektů. V *kostele v Určicích* byly dokončeny sanační práce na odstranění vlhkosti interiéru a další etapa odvodnění a zádlažby kolem objektu. V *kostelech v Čechách pod Kosířem, Nezamyslicích a Vřesovicích* byla provedena oprava krovů včetně výměny dožilé střešní krytiny. V *Mořicích* bylo realizováno odvodnění a úpravy prostranství kolem kostela. V *Otaslavicích* byla vyspravena a natřena fasáda kostela sv. Michala, v *Dětkovicích* kaple sv. Anny.

Jednou z velmi úspěšných akcí byla taktéž památková obnova fasády dvorního průčelí zámku v *Brodce u Prostějova*, která byla prováděna za významné podpory majitele objektu.

Okres Třebíč, detašované pracoviště, OkÚ (referát kultury), Sokolská 3, Třebíč

Odpovědný garant: Ing. Dana Komárková

Mezi nejvýznamnější akce prováděné pod dohledem odborného garanta patří následující:

Jaroměřice nad Rokytnou – na objektu státního zámku byla po důsledných stavebně historických a restaurátorských průzkumech provedena obnova fasády hlavního průčelí. Objektu byla vrácena jeho původní okrová barevnost. Dále byly opraveny sklepy za účelem zřízení vinotéky.

Ve státním zámku v *Náměšti nad Oslavou* pokračovala stavební obnova předzámčí za účelem zřízení penzionu a byla provedena obnova dřevěné pavlače vedoucí do nádvoří. V *Jinošovské oboře* byla dokončena stavební obnova Apollonova chrámu, probíhá obnova hudebního pavilonu.

Z církevních staveb je třeba připomenout dokončení obnovy fasády *kostela Nejsvětější Trojice na městském hřbitově v Třebíči*, odvlhčení objektu a obnovu fasády *kostela sv. Jakuba v Jemnici*. V obci *Jasenice* bylo provedeno odvlhčení kostela sv. Klimenta. Na *kostele Proměnění Páně v Třebíči* a na *kostele sv. Jiljí v Moravských Budějovicích* byla provedena oprava střech, na *kostele v Dukovanech* byla krytina vyměněna. V *Mohelně* pokračovala obnova fary. V *Biskupicích* byla provedena obnova vnějšího pláště věže kostela sv. Martina. V *Opatově a Přibyslavicích* došlo ke statickému stažení krovů kostelů. U kostela sv. Jana Křtitele v *Lukově* došlo k obnově vnější fasády. V *Babicích* na *kostele Nejsvětější Trojice* byla obnovena vnější fasáda věže a vyměněna okna v lodi.

Nejvíce stavebních aktivit, které se týkaly obnovy domů, bylo v centru MPZ Třebíč a v tamějším židovském ghettu.

Okres Uherské Hradiště, pracoviště Radnická 2, Brno

Odpovědný garant: Ing. arch. Pavel Wewiora

V *Uherském Hradišti* v uplynulém roce úspěšně pokračovala rekonstrukce dvou částí *jezuitského kláštera* (Reduty a sklepy), ve kterých je umístěna klášterní vinárna. Proběhla druhá etapa rekonstrukce *synagogy*, ve které je umístěna knihovna B. B. Buchlovana a objekt byl po dokončení interiérů zpřístupněn veřejnosti. Pokračovala také rekonstrukce *kostela Zvěstování Panny Marie*, kde byla dokončena oprava střechy a statické zajištění klenby nad hlavní lodí a byly provedeny restaurátorské průzkumy. Byla dokončena rekonstrukce hlavního objektu fary a dalšího úseku městského opevnění (Matyášova brána). V *Uherském Brodě* pokračovala rekonstrukce bývalého kina v areálu *hradu* na Dům dětí a mládeže. V městské části *Havříce* byla opravena kaple sv. Šebestiána.

V *Uherském Ostrohu* pokračovala sanace krovu a oprava střechy *zámku*, byla zahájena rekonstrukce tzv. Přízámčí a pokračovala rekonstrukce areálu *fary*.

Ve *St. Městě* byla provedena první etapa záchranného archeologického výzkumu na budoucím staveništi nového farního kostela. V objektu tvrze v *Hluku* byla provedena rekonstrukce elektroinstalací.

Na církevních objektech v jednotlivých obcích byly provedeny zásadní rekonstrukční práce. Byla provedena další etapa statického zajištění kostela sv. Petra a Pavla v *Polešovicích*, statické zajištění fary v *Boršicích*. Byla provedena sanace vlhkého zdiva u kostelů sv. Jana Křtitele v *Bílovicích*, kostela sv. Jana Křtitele v *Jalubí* a kaple sv. Josefa ve *Vážanech*. Byla provedena

oprava krovu a střechy na kostele sv. Václava v *Ostrožské Nové Vsi*, na kostele sv. Andělů Strážných v *Nivnici* a na kostele sv. Anny v *Huštěnovicích*.

Významným počinem byla též rekonstrukce domu čp. 30 ve *Velehradě*, která proběhla za pomoci státu prostřednictvím Pozemkového fondu, který v současnosti dům spravuje.

Ve spolupráci s městskými a stavebními úřady byly prováděny drobné úpravy v parterech MPZ Uherské Hradiště, Uherský Brod a Uherský Ostroh.

Okres Vyškov, pracoviště Radnická 2, Brno

Odpovědný garant: Ing. arch. Jana Fírbasová

Ve Vyškově bylo dokončeno statické zabezpečení krovové konstrukce v prostoru lodi *kostela Nanebevzetí P. Marie*. Oprava spočívala v náhradě uhnílych prvků, zejména u pozednice. Povrch nově vkládaných prvků byl upraven hoblováním, ochranný nátěr proti dřevokazným škůdcům je šedohnědý. Nové prvky tak zcela splývají s původní konstrukcí. Při obnově byly použity tradiční tesařské spoje. Vazné trámy byly ztuženy vloženými I-profilů tak, že jejich pohledové uplatnění je minimální. K celkovému ztužení byla použita ocelová táhla. Vizualní vjem je pozitivní, neboť přes rozsáhlé zásahy je oprava ohleduplná k vlastní konstrukci krovu kostela.

Dále bylo dokončeno statické zajištění *radniční věže*, která se vychylovala od svislé osy. Na objektu radnice pokračovala rekonstrukce bloku do Zámecké uličky. Na objektu *kaple sv. Anny* a špitálku, byla opravena fasáda průčelí do dvora, stavební obnova areálu tak pokročila do závěrečné fáze.

Ve Slavkově u Brna bylo provedeno statické zajištění krovů a stropů *zámku* (etapa opravy nad Historickým sálem). Bylo ukončeno statické zajištění základů a kleneb v prvním podzemním podlaží severního i jižního křídla *předzámčí*, které je dlouhodobě bez využití, a jeho stavební stav není dobrý. Rekonstrukce římskokatolické *fary* v roce 2000 se týkala interiérových úprav východního křídla. Na *kostele Vzkříšení Páně*, který spolu s farou tvoří jeden celek, byl obnoven fasádní nátěr průčelí včetně štukového tympanonu a restaurování erbu. Na původní místo ve střešní rovině byl znovu osazen hodinový ciferník v novém pískovcovém ostění se zrestaurovanými vápencovými prvky.

Na státním *zámku v Bučovicích*, který je ve správě Státního památkového ústavu v Brně, se prováděla restaurátorská obnova renesančních omítek v arkádách západního křídla. Ve druhém nadzemním podlaží v návaznosti na nový společenský sál bylo vybudováno sociální zázemí. Při výkopu nové kanalizace bylo v zámeckém parku nalezeno zdivo románského kostela včetně bočního portálu. Jde o významný archeologický nález, který konkrétně lokalizuje a datuje kostel dosud známý pouze z písemných náznaků.

Za úspěšnou akci lze považovat rekonstrukci ohradních zdí *zámku v Račicích*, které byly značně narušeny povětrnostními vlivy a náletovou zelení. Podařilo se hradby zachránit v původní konstrukci. Hradby byly staticky podchyceny a spáry povrchově zpevněny vápennou maltou slabě nastavenou cementem.

Zámek v Nových Hvězdicích, ve kterém sídlí domov důchodců, byl staticky zajištěn, na to navázala obnova vnějších fasád do zámecké zahrady, spolu s odvlhčením objektu pomocí vzduchového kanálu a sanační omítky. Barevnost nátěru byla stanovena na základě restaurátorského průzkumu.

Okres Znojmo, detašované pracoviště, OkÚ (referát kultury), nám. Armády 8, Znojmo

Odpovědní garanti: Ing. arch. Blanka Rudolfová, Ing. Celestina Novotná

PÚ v Brně přispíval v roce 2000 z Havarijního (střešního) programu na opravu krovu a výměnu střešní krytiny kostela v *Loděnici*, na pokračování rekonstrukce střechy *zámku v Miroslavských Knínících* a na dokončení rozsáhlé opravy historického krovu fary v *Tasovicích*.

S příspěvkem MK ČR z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón probíhala obnova fasády včetně výměny vrat fary čp. 23 v *Jevišovicích* a byla zahájena celková oprava fasády farního kostela Všem svatých v *Moravském Krumlově*, kde byla koncem roku prováděna oprava krovu a výměna střešní krytiny a byly zahájeny práce na odvlhčení.

S příspěvkem MK ČR z Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny v ČR byla prováděna obnova zdí budov a dvora čp. 7 v *Šatově* a oprava fasád bývalého kláštera ve *Vratětině* čp. 86 a 87.

Z významnějších prací na obnově církevních staveb v okrese lze uvést provedení rekonstrukce střechy kostela Nanebevzetí Panny Marie v *Olbramkostele* včetně opravy krovu a provedení klempířských prací, provedení obnovy střechy a fasády kostela v *Únanově* a celkové obnovy fasády farního kostela sv. Jana Křtitele v *Mašovicích* včetně sanačních opatření proti vlhkosti a revize systému odvádění dešťových vod. Nejrozsáhlejší dokončenou prací na církevní stavbě byla generální rekonstrukce fasád a celková obnova interiéru kostela sv. Jakuba Většího v *Želeticích*. Vedle těchto prací probíhala i obnova drobné sakrální architektury (poklony, kapličky, zvoníčky, boží muka).

Vedle množství stavebních prací menšího rozsahu na světských kulturních památkách a objektech na památkově chráněných územích (MPZ Jevišovice a Moravský Krumlov) lze uvést rozsáhlejší akce – celkovou obnovu zámku v *Hostimi* (domov důchodců), úpravy v interiéru a rozsáhlou rekonstrukci opěrné zdi zámku v *Božicích* (domov důchodců) a obnovu areálu zámku v *Chvalovicích* v souvislosti s jeho účelovým využíváním k obchodní a skladovací činnosti (hospodářská část) a k ubytování (hlavní budova zámku, druhé nadzemní podlaží). V areálu zámku ve *Slatině* byl postaven dvoupodlažní víceúčelový objekt (domov důchodců). Byly prováděny přípravné práce (průzkumy a vypracování projektové dokumentace) v souvislosti s plánovanou obnovou církevních i světských staveb (zámek v *Rešicích*, Vranov č. 44 – Pážecí dům) a další.

Znojmo, oprava střešní konstrukce a statické zajištění krovů kostela sv. *Alžběty* (v areálu dnešní staré nemocnice). Zajištění krovů kostela sv. *Jana Křtitele* kapucinského kláštera. Obnova domu *Horní náměstí 18*, předlažby ulic starého města Na Kopečku, U Branky, Pasiřské, Malé Mikulášské a Mikulášského náměstí. Celková rekonstrukce budov bývalého *minoritského kláštera* (Přemyslovců č. 8), oprava fasád a výplní otvorů, obnova propojení budov. Dokončení přístupové cesty a úpravy okolí *rotundy sv. Kateřiny* (NKP). Dokončení restaurátorských prací a vnitřních oprav dle původního projektu v *Městském divadle*. Opravy fasád *městských domů* na ulicích Studentská č. 5, 7, Velká Mikulášská 16, Horní Česká 11, Horní náměstí 7, Václavské náměstí 1, Rudoleckého, Rooseveltova.

Na státním *hradě Bítov* pokračovala oprava střechy a adaptace severního křídla. Obsáhla projekční příprava se týkala jižního křídla (reprezentativní prostory, provozní zázemí pro návštěvníky). V jižním křídle byl proveden sondážní průzkum omítkových a barevných vrstev. Rozsáhlý odborný průzkum a dokumentace se týkala parkových, lesoparkových a krajinných úprav v okolí hradu. V místě zaniklého kruhového klasicistního altánu byly provedeny kopané sondy. Tento průzkum i nadále pokračuje.

V rámci dohody o spolupráci s Národním parkem Podyjí byl prováděn odborný průzkum a vyhodnocování lesoparkových úprav

a historické komponované krajiny v širším areálu státního zámku ve Vranově nad Dyjí. Mimo jiné šlo o lokality Lusthaus Čížov s oborou, hraběčina studánka s Feliciiným údolím, Růžový vrch, Junácké údolí, Ledové sluje. Specifickým aspektem bylo především opevnění mezi Feliciiným údolím a Růžovým vrchem, které nabízí možnosti prezentace v rámci aktivit cestovního ruchu. Dále odborný průzkum a vyhodnocování lesoparkových úprav a historické komponované krajiny v širším areálu města Znojma – historické lokality *Dyjské Vsi, Hradiště, Horního a Dolního předměstí*. Vzhledem k velkému rozsahu byla pozornost soustředěna na lokalitu *Rajské zahrady, Karolininých sadů a Podhradí v Gránickém údolí* (fotodokumentace a obsáhlé studium archivních i knižních pramenů, odborný průzkum a vyhodnocování nejrozsáhlejší, především však drobné církevní architektury na území Národního parku Podyjí a jeho ochranného pásma). Průzkum se soustředil na vyhledávání jednotlivých objektů, hodnocení a fotodokumentaci jejich stavu. Konkrétní akce obnovy *zděné poklony* proběhly na katastru obce *Havraníky*. Současně šlo o obnovu historických cest.

Okres Zlín, pracoviště Radnická 2, Brno

Odpovědní garanti: Ing.arch.Eva Polášková, Ing. Klára Hodaňová

V okrese byla prováděna průběžná kontrola akcí zařazených do Programu regenerace městských památkových zón. Garanti se pravidelně účastnili kontrolních dnů konaných k rozpracovaným opravám památkových objektů.

Ve Zlíně bylo prohlášeno deset objektů kulturní památkou zapsanou do USKP. Jedná se převážně o objekty moderní architektury, můžeme jmenovat např. Dřofův dům s malometrážními byty na Zálešné, radnici a dům Eduarda Červinky, Zikmundovu vilu se zahradou, Obchodní a společenský dům Díly, Morýsovy domy, Městské divadlo, Zimní lázně. Jedná se o významný krok k záchraně cenných objektů moderní architektury, které bude možno zařadit v následujících letech do programu regenerace MPZ. Prostředky čerpané z tohoto programu byly až doposud ve Zlíně–městě, které je charakteristické právě moderní baťovskou architekturou, použity na obnovu zámku a restaurování soch. Očekává se, že dobře fungující a státem výrazně podporovaný Program regenerace MPZ bude silným argumentem pro udržení "baťovského" dědictví ve Zlíně v maximálním rozsahu. V MPZ Zlín byla dále provedena sanace vlhkosti, obnova fasády a oprava kamenných prvků radnice na náměstí.

V *MPZ Vizovice* se pokračovalo v celkové rekonstrukci objektu předzámčí. Byly restaurovány sochy na náměstí (Mariánský sloup, sv. J. Nepomucký, sv. Florian).

V *MPZ Brumov – Bylnice* byla zahájena celková rekonstrukce radnice na náměstí v Brumově. V návaznosti na archeologický výzkum hradu v letech 1977–82, který zde odkryl půdorys a podstatnou část přízemí a suterénních prostor vnitřní obvodové zástavby hradu, pokračovala částečná rekonstrukce objevených částí stavebního komplexu. Byla provedena stavební úprava interiéru v prostorách po archeologickém průzkumu a pro návštěvníky zpřístupněna expozice královského hradu Brumova.

V *MPZ Napajedla* byly restaurovány sochy lemující schodiště ke kostelu sv. Bartoloměje.

MPZ Luhačovice – v rámci celkové obnovy lázní Luhačovice byla v loňském roce provedena celková rekonstrukce lázeňského domu Jestřabí, významného objektu lázní od arch. D. Jurkoviče. Dále byl rekonstruován objekt Inhalatoria a byly zahájeny přípravné práce na obnově Jurkovičova, dříve Janova domu, objektu s nejdelší léčebnou tradicí ve městě, který je díky přestavbě arch. D. Jurkovičem jedním z nejcennějších zdejších objektů.

Velmi významné jsou na okrese Zlín práce týkající se objeveného gotického průčelí hradu v *Malenovicích*. Bylo provedeno restaurátorské zpevnění středověké nádvorní fasády, na které navážou restaurátorské práce v příštích letech. V *Malenovicích* bylo předlážděno kamenné hradní nádvoří.

Pokračovaly též práce na postupné rehabilitaci a obnově dochovaného středověkého zdiva *hradu Lukova*. K nim patří také statické zajištění hradeb předhradí, dokončení jílování kleneb paláce, oprava přístupového mostu, obnova vstupu do suterénu a jeho provizorní zastřešení. V prostorách předhradí byla postaven objekt hospodářského zázemí.

Za finanční podpory Havarijního střešního programu byla kvalitně v loňském roce opravena část zastřešení lodi filiálního kostela sv. Jakuba Většího v *Tečovicích* unikátně zachovalé architektury s výrazně gotickými prvky ze 12.–13. století.

Za odborného dohledu pracovníků památkové péče byly realizovány i další opravy kulturních památek a cenných objektů, které jsou součástí osmi památkových zón na okrese Zlín. Jedná se například o akce *Horní Lhota* – sanace vlhkosti a nová krytina báně kostela sv. Diviše, *Slavičín* – sanace vlhkosti, oprava střechy a nová fasáda kaple P. Marie, *Kostelec – Štípa* – obnova větrného mlýna holandského typu, *Rudimov* – rekonstruována roubená zvonice.

Také je nutné se zmínit o opravách komor v obcích *Kaňovice*, *Ludkovice*, *Hřivínův Újezd*.

Okres Žďár nad Sázavou, pracoviště Radnická 2, Brno

Odpovědní garanti: Mgr. Marta Procházková, Ing. arch. Petr Šuman

Na Bystřicku pokračovala celková oprava kostela sv. Vavřínce v *Bystřici n. P.*, která tomuto kostelu vrací jeho původní barevnost. Na faře v *Rožné* byla kompletně vyměněna krytina, havarijní stav střechy byl zjištěn v loňském roce a ihned se podařilo zasáhnout. Na akci byl poskytnut příspěvek ze střešního fondu MK ČR. V *Doubravniku* probíhá letos už druhým rokem restaurování vitráží oken v kostele Povýšení sv. Kříže (nejhodnotnější pozdně gotický kostel okresu, stavěný jako hrobka Pánů z Pernštejna). Restaurování některých oken proběhlo i u Santiniho kostela sv. Václava ve *Zvoli*, v roce 2001 je zde naplánována oprava fasády. Dále bylo dokončeno odkrývání rokokových maleb v kapličky sv. Anny v *Pivonicích*, následovat bude restaurování. Nadějně začíná vypadat zahájení oprav *zříceniny hradu Dalečín*, s výjimečnou kruhovou dispozicí, kde bylo loni provedeno celkové vyčištění od náletových porostů.

Na Bítešku proběhla kompletní oprava fasády kostela sv. Petra a Pavla ve *Žďárci*, již si vzal za své obecní úřad. V samotné *Bíteši* byla dokončena oprava domu č. 5 na náměstí (bývalá bratrská modlitebna, dnes muzeum) a nádvoří domu č. 117 v Hmčírské ulici, který slouží jako ZUŠ. V MPZ Velká Bíteš se oproti druhým zónám poměrně daří držet počet a styl reklamního označení prodejen. Velkým problémem je zde (a nejen zde) způsob prosvětlování půdních prostor. Žádostí o půdní vestavby v historických domech centra města je stále více a použití střešních oken a vikýřů je pak ze strany památkové péče vždy těžkým kompromisem, který ne vždy dopadá dobře, jak dokládá bohužel i dům č. 84 na náměstí.

Na Meziříčsku pokračuje stavební činnost a úpravy *Křižanovského zámku*, který je ústavem pro mentálně postižené děti. O zahájení oprav se pokouší nový vlastník havarijního renesančního zámku ve *Stránecké Zhoři*, kterým je nyní Řád rytířů Kristových. Ve *Velkém Meziříčí* byly na zámku provedeny opravy střech, statické zpevnění nejvážnějších poruch a oprava kanalizace, která nebyla původně zaústěna a vytékala do sklepů. Díky těmto nákladným opravám financovaným rodinou Podstatských můžeme říci, že stav zámku je nyní stabilizovaný. Započetí oprav se po dlouhé době a dlouhých diskusích dočkal *meziříčský hřbitov* na Moráni. Oprava tohoto na jižní Moravě unikátního katolického hřbitova je částečně financovaná z Programu regenerace MPZ. Že pomalu vzrůstá zájem o tyto dosud zcela opomíjené funerální památky dokládá iniciativa občanů, ve Velké Bíteši, kteří nechali zpracovat projekt záchrany starého hřbitova u kostela. Jsou zahajovány opravy náhrobků

významných rodáků jak v Bíteši, tak třeba i v *Jimramově*. Oprava a řešení dosud neznámého a pozoruhodného hřbitova se v letošním roce chystá v *Měříně*. V minulých letech bohužel došlo k úplnému vyklizení řady hřbitovů kolem kostelů (kostel sv. Šimona a Judy ve Strážku). Ve většině těchto případů památková péče neměla možnost zasáhnout. Náhrobky, některé i renesanční, ze starého hřbitova ve Žďáře n. S. se našly pod dlažbou kostela sv. Prokopa. Jedná se o nejzajímavější nález na okrese. Rok 2000 byl převratným rokem pro NKP Pernštejn, kde se snad podařilo již zvrátit dosavadní finančně velmi nepříznivý stav. V loňském roce bylo na hradě realizováno 5 akcí. Byla nově pokryta střecha hlavní věže Barborky, započalo konečně pokládání nové kanalizace, pokračovalo statické zpevnění další části hradu, tentokrát vyhlídkové hranolové věže (též věž čtvrtého ročních období). Dalším průlomem je zahájení 1. etapy revitalizace lesoparku a barokní zahrady, které jsou zanešeny nálety tak, že o jejich existenci neví ani většina místních obyvatel. Byl také ukončen 3 roky trvající soupis renesančních nápisů a kreseb na zdech interiéru hradu a v červnu byla otevřena nová prohlídková trasa zaměřená na 19. století a život posledních majitelů Mitrovských. Zároveň započala tradice květinové výstavy "Podzim na Pernštejně".

K nejvýznamnějším akcím v oboru obnovy památek na *Žďarsku* patřila bezpochyby na prvním místě oprava a výmalba interiéru kostela sv. Prokopa ve *Žďáru nad Sázavou*. Byl proveden restaurátorský průzkum maleb v kostele a dle nálezů a návrhu restaurátora byla rekonstruována nalezená středověká výmalba. Dále byl v interiéru kostela doplněn mobiliář sestávající se z nových lavic a zpoděnic. Další zajímavou a řemeslně velmi dobře provedenou realizací je oprava fasád tzv. Čechova domu na žďárském náměstí. Byla zde obnovena původní hmota objektu zazděním nevhodného průchodu, který byl zbudován v minulých letech.

Barevnost objektu vyšla ze stávající barevnosti, která ač asi není v původních odstínech, vhodně podtrhuje význam stavby a působí velmi dobře v prostoru náměstí.

Ve Žďáru n. S. II. – zámek patří bezpochyby k nejvýznamnějším realizacím dokončení generální opravy Dolního hřbitova. V rámci opravy bylo provedeno statické zajištění kleneb stavby a obvodových zdí. Byla položena nová šindelová krytina na ohradních zdech. Na celé stavbě byla kompletně opravena vnější i vnitřní omítka a obnoveno značně destruované bosování exteriérových nároží. Na závěr byla ještě stavba opatřena nátěrem v odstínu navrženém restaurátorem. V samotném areálu zámku se pokračovalo na postupné opravě. Byla nově vybudována zeď do zámecké zahrady a osazena zde nová kovářsky zpracovaná brána. Dále byl opraven sousední objekt v předzámčí formou obnovy stávajícího nátěru. V prostoru bývalého zámeckého pivovaru byla zpracována architektonická studie na rekonverzi této stavby na hotelové zařízení.

V *Jimramově* patří k nejlepším realizacím roku oprava fasády domu č. 25. Dále byla zpracována urbanistická studie úprav náměstí. Bylo provedeno zadláždění centrální části, dále úpravy kolem autobusových zastávek a části za muzeem. Až na některé detaily v provedení se jedná o kvalitní řešení centrální části sídla.

V *Novém Městě na Moravě* pokračovala dále obnova Horácké Galerie, jako největší akce ve městě. Byla opravována střešní konstrukce a položena nová střešní krytina. V půdních prostorách bude zřízena nová expozice dle požadavků galerie.

Ve *Velké Losenici* se po dlouhé době konečně podařilo začít s opravami na faře vedle kostela. Byla kompletně vyspravena již značně porušená římsa, která hrozila úplnou destrukcí. Byla opravena i obvodová omítka, na které bylo doplněno množství chybějících detailů. Stavba byla rozplánována na více etap, a tak se bude na realizaci pokračovat i v roce 2001.

V *Bohdalově* pokračovala oprava kostela sv. Vavřince. Byla opravena fasáda kostelní věže a doplněn chybějící architektonický aparát. Věž byla následně opatřena nátěrem v odstínech lomené bílé a žluté.

V průběhu roku probíhaly i projektové práce na územně plánovacích dokumentacích v celém okrese. Byly zpracovávány ÚPD např. Nižkov, Žďárec, Znetínek, Vratislávka, Lhotka, Velké Dářko, Bukov, Drahonín, Býšovec a další.

ČINNOST ODBORU SPECIALISTŮ

vedoucí odboru PhDr. Zdeněk Vácha

Aktivity OS se týkaly, v návaznosti na strukturu, jež oproti předchozím letům nedoznala zásadních změn, okruhů odborných činností v oblasti ochrany historické zeleně a kulturní krajiny, technických památek, archeologických památek, lidového stavitelství a vesnických sídel, urbanismu historických sídel městského typu a restaurování památek výtvarných umění a řemesel. Další stěžejní oblast činnosti tvořily úkoly spojené s prezentací památkových objektů ve správě PÚ v Brně představované zejména instalacemi historických interiérů.

K některým, z hlediska významu a rozsahu významnějším, akcím přípravy a realizace památkových akcí jakožto i koncepčním projektům a úkolům se stručně vracíme.

Kulturní krajina a historická zeleně

Ing. Dagmar Fetterová, Ing. Libuše Sedláčková

V oblasti péče o kulturní krajinu seznámil v roce 2000 (v červnu) Památkový ústav v Brně členy Komise MK ČR pro regeneraci památkově chráněných území, sekci kulturní krajiny s návrhem na prohlášení za krajinnou památkovou zónu Olomučansko-Křtínsko. Výsledkem dvou denního jednání v terénu ve spolupráci se správou CHKO Moravský kras bylo doporučení členů sekce krajiny k prohlášení vzhledem k nesporným kulturním a přírodním kvalitám. Dalším úkolem sekce kulturní krajiny byla spolupráce se ŠÚPP v Praze při zpracování koncepce a metodiky památkové ochrany a péče o krajinné památkové zóny, které byly předány MK ČR. Dosud však nedošlo k prohlášení dvou návrhů za krajinné památkové zóny, a to Telčsko a Vranovsko-Bítovsko, jež byly předloženy Památkovým ústavem v Brně již v roce 1995. V obou případech trvá nezájem o prohlášení ze strany dotčených obcí a jejich názor byl respektován.

V oblasti péče o historické zahrady státních hradů a zámků ve správě Památkového ústavu uvádíme nejvýznamnější. V areálu státního hradu *Bítov* proběhla další etapa obnovy zeleně v hradní zahradě zv. Burggartna. Hradní zahrada byla přizpůsobená provozu návštěvníků vzhledem k obnovené ZOO. Dále bylo upraveno okolí lesoparku v okolí náhrobku a připravena další etapa prací v této části. Je připravována další etapa obnovy lipové aleje v přístupové cestě k hradu.

V zámeckém parku v *Lednici*, památce UNESCO, vzhledem k nedostatečnému vybavení vhodnou mechanizací, nebylo možno na dostatečné úrovni plnit všechny požadované úkoly; pro park stále chybí vhodné sociální zázemí, zásobní školy, skleníky, řádná závlaha aj. Rovněž je nezbytné zpracovat projekt na obnovu parku. Ošetření havarijních stromů bylo provedeno ve II. etapě záchranných prací z financí americké nadace Hickory Foundation, které PÚ v Brně obdržel prostřednictvím Nadace Partnerství v Brně. Rovněž v Bezručově aleji nebyla nutná údržba zajištěna v celém rozsahu vzhledem k nedostatku financí a pracovních sil, nebyly též dodrženy agrotechnické lhůty. Klíněnka jírovcová, která každoročně již několik let poškozují jírovce, dosud není na ústupu. V roce 2000 vzhledem k nepříznivým klimatickým podmínkám nemohl být proveden chemický postřik. Názory odborníků na vhodnost těchto chemických postřiků dosud nejsou jednotné.

Údržba parku ve *Valticích*, rovněž součástí památky UNESCO, byla obtížně zajišťována vzhledem k nedostatku zahradníků. Jako v lednickém parku, tak i zde bylo provedeno ošetření vybraných stromů a vysázeno 7 vzrostlých stromů z financí, které poskytla nadace Hickory Foundation.

V areálu zámekského zahradnictví v *Lysicích* byla zpřístupněna obnovená oranžerie a tím prodloužena návštěvnická trasa přes zámekovou zahradu a tzv. kasino. Výsadba kobercových letničkových záhonů a tzv. ranžírunk v zahradě byly opět na vysoké odborné úrovni.

V areálu státního hradu *Pernštejna* došlo na podzim k I. etapě obnovných prací v lesoparku pod hradem v návaznosti na projekt Obnovy historické zeleně v areálu státního hradu Pernštejn. Tento projekt byl zajištěn ve spolupráci s Městským úřadem v Bystřici nad Pernštejnem v roce 1999. Z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR tak, věřme, postupně dojde k obnově celého lesoparku. Na záchranu reliktů a případnou rekonstrukci barokní terasové zahrady zatím nejsou finanční prostředky. V areálu státního zámku *Vranov nad Dyjí* byl průběžně prováděn průzkum lesoparku včetně zaměření vybraných stromů a průzkum průběhu cestní sítě. Výzdoba květin v interiéru zámku byla opět na vysoké úrovni, stejně jako údržba květinových záhonů pod mostem u zámku. V květnu byla uzavřena dohoda s Národním parkem Podyjí, zastoupeným ředitelem Ing. Tomášem Rothrocklem. Cílem dohody je navázání a stabilizace vzájemné spolupráce na ochraně a prezentaci přírody, kulturních památek a historické komponované krajiny na území NP Podyjí a jeho ochranného pásma. Konkrétně jde o odborný průzkum a vyhodnocování lesoparkových úprav a historické krajiny v širším areálu státního zámku Vranov nad Dyjí.

Dalším koncepčním úkolem byl např. průzkum a vyhodnocování lesoparkových úprav a historické komponované krajiny v širším areálu u města Znojma (historické lokality Dyjské vsi, Hradiště sv. Hyppolita, Horního a Dolního předměstí).

V areálu parku a bažantnice v *Miloticích* byl proveden přesun vybraných rostlin na ostatní objekty ve správě PÚ v Brně, ostatní přebytké rostliny byly nabídnuty ve speciální nabídkové jarní akci. Je připravováno nové využití zásobní zahrady pro návštěvníky areálu.

I když by zámekský zahradní areál v *Rájci nad Svitavou* vyžadoval silnější personální zajištění, údržba byla zajišťována na dostatečné úrovni, především díky vysokým morálním vlastnostem a lásce k povolání personálu, což lze konstatovat prakticky i u všech dalších objektů. V Rájci byla věnována péče zejména postupné obnově přírodně krajinářského parku, kde byly za nevhodné dřeviny (nemocné, havarijní) vysazovány náhradní. Jako na jediném objektu ve správě PÚ v Brně byla zde provedena výsadba stromu k novému milénium. Tradiční výstava kamélií, která byla tentokrát prezentována na zdejším zámku, byla zatím co do návštěvnosti i odborných i laických ohlasů nejúspěšnější ze všech ročníků. Název "Proměny kamélie" symbolicky odpovídal koncepci výstavy, v rámci malé výstavy v zahradním sále si návštěvníci připomenuli deset minulých výstav včetně pozvánek, plakátů a fotografií. V prvním patře zámku pak byly v časové posloupnosti představeny příklady květinových aranžmá v dobách minulých - od gotiky po 20. století, což vyžadovalo dílčí interiérové "proměny" některých místností. V rámci výstavy byla veřejnosti prezentována celá řada předmětů depozitních fondů. Výstava zároveň didaktickou formou informovala o roli květinových vazeb a zeleně v interiéru v historických dobách.

Na hradě *Veveří* probíhalo ošetření a údržba travnatých ploch a porostů a vyčištění okolí hradu a hradních zdí od náletové zeleně. V rámci spolupráce s jinými organizacemi byla zajištěna spoluúčast Památkového ústavu v Brně na výstavě Květy podzimu, kterou pořádalo Arboretum MZLU v Brně v měsíci září v prostorách arboreta. Památkový ústav v Brně rovněž připravil program pro členy zahradnické asociace z Londýna a zajistil odborný doprovod na území jižní Moravy v září 2000 (Bučovice, Střílky, Buchlovice, Milotice, Kroměříž, vila Tugendhat v Brně, Telč, Jaroměřice nad Rokytnou, Žďár nad Sázavou).

V rámci spolupráce se sponzory, která představuje výrazný impuls a pomoc při finálním zajišťování dílčích úkolů, je nutné

zmínit aktivity holandské nadace Jonathan-Anna Stichting, jež věnovala lednickému parku cibule tulipánů i financovala výrobu dvou zahradních lavic v Nábytkářském učňovském středisku v Rosicích dle specifikace PÚ v Brně s opěradly anglického typu pro část parku zvanou Arizona a poskytla též velkoryse finance na dílčí restaurování interiéru zámecké kaple.

Ve dnech 30. 8.–1. 9. se na státním zámku Vranov nad Dyjí uskutečnil celostátní odborný seminář "Aranžování květin v historickém prostředí". Účast 65 pracovníků převážně ze státních hradů a zámků z celé republiky prokázala neustálé rostoucí zájem o tuto akci. Výsledky těchto seminářů jsou patrné při používání vhodných květin i nádob v historických interiérech. V oblasti péče o historické zahrady, partery a porosty byly za metodické pomoci specialisty PÚ realizovány mj. zásahy na parteru před zámkem v Jemnici, další etapa obnovy parku v Myslibořicích, dokončovací práce úprav v parku u zámku v Budkově.

Instalace a expozice SHZ

Mgr. Marta Sedláková

Agenda restaurování mobiliárního fondu v zámeckých a hradních sbírkách včetně odborných konzultací ve věci instalací a interiérových zásahů probíhala průběžně po celý rok. Odbor se v této oblasti podílel na významných realizacích prezentovaných široké veřejnosti. V druhém patře SZ Lysice byla zpřístupněna od 15. 5. nová prohlídková trasa představující část bytu posledních majitelů zámku, rodiny Dubských. Reinstalace starší prohlídkové trasy, doplněná o nově zpřístupněné hostinské pokoje a instalační úpravy zkvalitnily stávající prohlídku a zohlednily dané historické skutečnosti. V některých případech, kdy nebylo možné instalovat kmenový mobiliární fond nebo respektovat funkční vybavení místností, bylo přihlíženo k dobovému standardu zařízení zámeckých pokojů. V rámci heuristické práce v oblasti historického interiéru byla pozitivním a přínosným projektem realizace sezónní výstavy v kočárovně SZ Vranov nad Dyjí "Šlechtický interiér na obrazech", která představila podobu bydlení aristokracie na venkovských sídlech i v palácích v období 18. – počátku 20. století. Výstava akvarelů a olejů byla doplněná dobovými fotografiemi interiérů moravských zámků a ukázkami vzorníků textilních, kožených a papírových tapet. K výstavě byl publikačním oddělením PÚ v Brně vydán katalog (CD-rom), kalendář a sada pohlednic. Návštěvnícky atraktivní výstavu shlédlo 16 594 turistů, ale i řada odborníků. Pro realizaci výstavy byly stěžejním přínosem výsledky úkolu zpracovaného v rámci Vědy a výzkumu 2000 – Šlechtický interiér 18., 19. a počátku 20. století, průzkum a ikonografie v moravských sbírkách.

Zcela nová prohlídková trasa byla otevřena od 1. 7. na SH Pernštejn. V rámci instalace byla restaurována řada depozitních předmětů. Restaurování bylo prováděno dle současných trendů, s přiznáním stop stáří a v některých případech pouze lokálními retušemi. Nábytkové čalounění bylo v mnoha případech pouze vyčištěno a ponecháno, byť v částečně degradovaném stavu. Vyšší autenticitu zajišťovala i skutečnost, že byly představeny původní tzv. kmenové rodové fondy (Pernštejn, Dolní Rožinka, Sokolnice) a při jejich instalaci bylo přihlíženo k archivním pramenům, inventářům, fotografiím a k dobovým invencím. Pro širokou veřejnost byla část nově otevřených interiérů představena na výstavě "Podzim na Pernštejně".

V LVA probíhala příprava zpřístupnění zámečku Rendez-vous s krátkou prohlídkovou trasou a využitím pro kulturní i komerční akce. V návaznosti na mimořádný úkol MK ČR byla vypracována studie využití 1. a 2. patra zámku Lednice, kde je v současné době expozice Národního zemědělského muzea. Materiál nabízí adekvátnější využití, respektive zřízení druhého prohlídkového okruhu (apartmá kněžny Františky z Lichtenštejna a hostinské pokoje) a expozici Malířství a sochařství 19. století.

V rámci metodické spolupráce v oblasti tvorby prohlídkových tras byly provedeny reinstalace a přípravy prohlídkových tras na SZ Jaroměřice nad Rokytnou a Vizovicích (II.patro). Mimo region probíhala metodická pomoc při reinstalaci prohlídkové trasy na zámku v Tovačově (PÚ zapůjčil původní mobiliární fond, svoz Tovačov).

Archeologie

PhDr. Radmila Stránská, PhDr. Zdenka Himmelová, Mgr. Hana Palátová, PhDr. Lubomír Kundera, PhDr. Petr Vitula

Na základě požadavku MK ČR došlo v souvislosti s uplatňováním zásad obsažených v Úmluvě o ochraně archeologického dědictví k odbornému personálnímu posílení a vytvoření oddělení archeologie odboru specialistů.

V oblasti teoretického naplňování této Úmluvy byla vytvořena databáze, ve které jsou soustředovány základní údaje o stavebních akcích na území v působnosti PÚ Brno. Na jednání Jihomoravské archeologické komise jsou tyto informace poskytovány všem organizacím oprávněným k provádění archeologických výzkumů. V souvislosti s personálním posílením byly vytvořeny podmínky pro provádění záchranných archeologických výzkumů. Na základě dohody s Akademií věd ČR jsou tyto výzkumy prioritně prováděny na objektech ve správě PÚ Brno. V roce 2000 byl proveden zjišťovací sondážní archeologický výzkum na *SH Veveří*, jehož cílem bylo doplnění stavebně historického průzkumu objektu o další doklady vývoje hradu a zjištění jeho podoby v nejstarších fázích, v románské a gotické.

Záchranný archeologický výzkum byl také proveden v souvislosti s rekonstrukcí kanalizace v prostorách *SZ Bučovice*. Nově budovaná kanalizační přípojka v prostorách nádvoří umožnila zdokumentovat pozůstatky kamenného gotického zdiva, pravděpodobně původní tvrze. Kontextuální metodou byly dokumentovány vrstvy v jednotlivých sondách, nejstarší materiál lze předběžně datovat do 13. století. V prostoru zahrady u SZ byla objevena část kamenného portálu sakrální stavby datovaného do poloviny 13. století. S největší pravděpodobností jde o severní boční vstup do původního kostela, jehož přesná poloha nebyla doposud známa. Vzhledem k závažnosti nálezu doporučila odborná archeologická komise, aby byly v příštím roce realizovány další sondy v prostorách parku, které by vymezily předpokládaný půdorys raně gotické stavby. Záchranný archeologický výzkum byl proveden kontextuální metodou s použitím fotogrammetrie a pozůstatky zdiva geodeticky zaměřeny. Záchranný archeologický výzkum probíhal a má pokračovat i v roce 2001 v prostorách SH Pernštejn v souvislosti s budováním kanalizační přípojky.

V rámci Programu podpory záchranných archeologických výzkumů byla Památkovým ústavem v Brně v roce 2000 přidělena částka 600.000 Kč. Finanční prostředky byly po projednání žádostí Krajskou archeologickou komisí (poradní orgán ředitele PÚ Brno) alokovány účelovým navýšením rozpočtu organizací oprávněných k provádění archeologických výzkumů a byly využity k financování záchranných archeologických výzkumů vyvolaných stavební činností nepodnikajících subjektů.

Přehled příspěvků v Kč:

okres Prostějov

Seloutky, výstavba rodinných domků	55.000
Slatinky, výstavba rodinných domků	35.000
Kostelec na Hané, výstavba komunikace a čističky odpadních vod	30.000
Čechovice, výstavba rodinných domků	80.000
Prostějov, Okružní ulice, výstavba garáží	20.000
Ohrozim, výstavba rodinných domků	20.000
Dětkovice, výstavba rodinných domků	40.000

okr. Uherské Hradiště

Staré Město, výstavba rodinných domků 20.000

Staré Město, výstavba nového kostela 100.000

okr. Brno-venkov

Tišnov, výstavba rodinného domku 75 000

Modřice, výstavba rodinného domku 15.000

Brno, rekonstrukce Moravské galerie 7.000

okr. Břeclav

Velké Hostěrádky, stavba vodní nádrže 40.000

Po vlekoucích se problémech byl v roce 2000 ukončen programový projekt výzkumu a vývoje MK ČR Pravěké a časně středověké osídlení jižní Moravy. Evidence a dokumentace archeologických nálezů a nalezišť (1996–98; řešitel Dr. Kundera), čímž vznikl automatizovaný databázový systém, jehož naplňování bude pokračovat v dalších letech.

Restaurování

Prof. PhDr. Miloš Stehlík, Mgr. Vlastimil Sochor, Mgr. Barbora Zdražilová, Mgr. Martin Číhalík, Mgr. Tomáš Jeřábek

V souvislosti s úkoly PÚ týkajícími se zajišťování agendy Programu restaurování movitých kulturních památek MK ČR bylo vyvinuto zvláštní úsilí, a to při sledování probíhajících akcí i přípravě podkladů pro návrhy na rok 2001. Programu je věnována značná pozornost a předběžně byl PÚ v Brně při získávání financí na akce v roce 2001 ze všech památkových ústavů nejúspěšnější (příslib zní na 3.878.000 Kč). Je však nutné zvýšit podíl záchranných restaurátorských akcí na předmětech ve správě PÚ v Brně, kde nedošlo k dostatečnému uplatnění oprávněných požadavků.

Mezi nejvýznamnější restaurátorské akce, jež probíhaly v roce 2000, patří obnova budovy *Uměleckoprůmyslového muzea v Brně* (ul. Husova 14), která pokračuje a má být dokončena v roce 2001. Jde o neorenesanční architekturu, postavenou v letech 1881 – 83 podle plánů tehdejšího ředitele muzea Johanna Georga Schoena, profesora brněnské techniky, a rozšířenou roku 1888 přístavbou dle projektu dalšího ředitele muzea, Augusta Prokopa. Součástí celkové obnovy a rekonstrukce budovy jsou i rozsáhlé restaurátorské práce, jejichž cílem byla především rehabilitace původní výzdoby interiérů i exteriéru budovy. Předmětem restaurátorských prací v exteriéru je zejména plastická výzdoba budovy. Jde především o terakotové sochy na střeše a v nikách průčelí, zhotovené v továrně na terakotu v Inzersdorfu, a dále o portrétní reliéfní medailony zdobící průčelí, které jsou dílem brněnského sochaře F. Dresslera. Restaurátorsky ošetřen byl také mramorový portál hlavního vstupu. Existence sgrafitové výzdoby byla prokázána restaurátorským průzkumem, avšak míra a rozsah jejího poškození neumožňuje restaurování ani rekonstrukci této výzdoby, a proto bylo nutno ustoupit od záměru její prezentace. Náročné restaurátorské práce probíhají i v interiérech muzea. V přízemí je největší pozornost věnována ústřední hale s podklenutými arkádovými galeriemi. V těchto prostorách probíhalo restaurování nástropních maleb a balustrád, dále zde budou restaurovány mramorové sloupky a ornamentální terazzo na podlahách. V prostorách tohoto schodiště probíhalo restaurování štukové výzdoby a nápisových desek na stěnách podesty. Rozsáhlé práce byly provedeny v přednáškovém sále muzea s cílem obnovit v maximálním rozsahu původní výzdobu sálu, došlo k restaurování malířské výzdoby stropu. Předmětem restaurátorských prací byla dále bohatá

malířská výzdoba stropů jednotlivých sálů. Restaurování těchto maleb je vesměs poměrně náročné, zejména v případech nově prezentovaných stropů, u nichž samotnému restaurátorskému ošetření předcházela celoplošný odkryv původní malířské výzdoby a kde je nutno přistoupit též k náročným rekonstrukcím dekoru v místech, na kterých se nedochoval nebo byl silně poškozen. V rámci obnovy Uměleckoprůmyslového muzea je ovšem nutno zmínit i některé práce, jejichž provedení by bylo z hlediska památkové péče žádoucí, avšak kvůli nedostatku finančních prostředků se je nepodařilo prosadit. Je to především celoplošný odkryv a restaurování původní nástropní a nástěnné dekorativní výmalby reprezentačního schodiště a na ni navazující původní dekorativní malby na stěnách arkádových galerií ústřední haly.

Další významnou realizovanou brněnskou akcí byla obnova *Schrattenbachova paláce* (ul. Kobližná 4, dnes Mahenova knihovna), která rovněž zahrnovala i rozsáhlé restaurátorské práce. Jde o významný barokní palác autorů Mořice Grimma a Christiana Alexandra Oedtla, jehož stavba byla dokončena roku 1738, s druhotnými úpravami v 19. a 20. století. Předmětem restaurátorských prací byl v první řadě kamenný portál, jenž je jednou z původních součástí stavby a jehož vznik je datován do roku 1710, supraporta byla vytvořena dodatečně roku 1738 stejným autorem Ch. A. Oedtle. Dále byla restaurována pískovcová socha Madony umístěná v nice průčelí do ulice Poštovské. Jde o starší dílo datované rokem 1637 a do niky umístěné druhotně. Tato hodnotná socha byla restaurována včetně samotné niky, pocházející z doby stavby, s její plastickou štukovou výzdobou. V interiérech Schrattenbachova paláce byly restaurovány především stropy se štukovou a malířskou výzdobou, z nichž nejstarší pocházejí z 1. poloviny 18. století a jež jsou rovněž jedněmi z nejhodnotnějších součástí objektu.

Dále v Brně proběhlo restaurování portálu *Místodržitelského paláce v Brně* (Moravské nám. 1). Tento reprezentační barokní portál byl zhotoven ve 40. letech 18. století podle projektu vypracovaného Mořicem Grimmem a pozmeněného jeho synem Fr. Antonínem. Portálovou architekturu doplňují sochy moravských markrabat Jana Jindřicha a Jošta, díla sochaře Josefa Leonarda Webera z konce 40. let 18. století. Přestože byl výraz portálu poněkud pozmeněn v 19. století novým zábradlím balkónu, jde o dílo monumentálního účinku; obdobně bohatě komponovaný pětiosý portálový útvar je na Moravě ojedinělý. Přestože v minulosti došlo na portále k několika restaurátorským zásahům, byl stav památky v poslední době opět podstatně narušený a vyžadoval restaurátorské ošetření, včetně soch, ostění obou bočních vchodů, kasulovitých světlíků s rámujičím dekorem a kamennými vázami i balkónu s kovaným zábradlím. Výsledek provedených prací se jeví jako zdařilý, zbývá jen dokončit závěrečné povrchové úpravy, což bude realizováno v roce 2001, v závislosti na vhodných klimatických podmínkách umožňujících použití patřičných technologií.

Za zmínku také stojí zajímavý nálezný nástěnných maleb, učiněný na objektu budovy *na ul. Smetanova 14 – Kounicova 8, původně vily dr. F. Chleboráda* v Brně, postavené v letech 1890–91 snad podle projektu Germana Wanderleye. Jde o zajímavou malířskou výzdobu stěn lodžie otevřené do ulice Kounicovy. Byl proveden celoplošný odkryv těchto maleb a štukové výzdoby stropu lodžie.

Nejstarší část románského kostela v *Řeznovicích* dnes tvoří presbytář (loď byla přistavěna v 16. století), původní centrální stavba čtvercového půdorysu se třemi apsidami je ukončena oktogonální věží. Kamenné kvádřikové zdivo (pro stavbu byly použity hrubozrné permokarbonské arkózy z místních lomů v okolí Hrubšic) je neomítnuté, jednotlivé bloky byly kladeny na vápennou maltu s původně podříznutými spárami. Na základě provedených průzkumů byla stanovena technologie komplexního restaurátorského zásahu, jehož cílem bylo pozastavení degradace horniny a obnova spárování. Veškeré zásahy do hmoty kostelního pláště byly dokumentovány a zakresleny do pohledů uložení kamenů, které nechalo vypracovat KSSPPOP v Brně v roce 1978. Restaurování proběhlo díky vysoké odbornosti celého restaurátorského týmu a součinnosti orgánů památkové péče bez problémů a výsledek lze ohodnotit jako kvalitní. Došlo k pozastavení degradace originálu a ke zkvalitnění celkového výrazu památky.

Další významnou akcí bylo restaurování presbytáře farního kostela sv. Barbory v *Šakvicích*, okr. Břeclav. Počátky sakrální stavby (kostel je jednoduší stavba s dochovaným gotickým presbytářem děleným dvěma poli křížové klenby) lze datovat do poslední čtvrtiny 13. století. Celý presbytář byl vydlážděn v nedávné době nevhodnou dlažbou položenou na neprodyšný podklad. Zásahy do stěn (elektroinstalace, rozmístění konzol pro sochy) a nové cementové omítky včetně použitých nátěrů dokonale znehodnotily celý interiér. Restaurátorský zásah byl podmíněn požadavkem vlastníka alespoň částečně rehabilitovat interiér kostela. Po provedeném průzkumu v omítkových vrstvách a na žebrech klenby byla zjištěna přítomnost částečně dochovaných původních gotických omítek s ornamentální výzdobou a téměř neporušená polychromie žeber klenby. Po odstranění nepůvodních omítek byly nalezeny zazděné gotické okenní otvory na všech stranách presbytáře. Po zvážení všech nálezoých okolností bylo rozhodnuto otevřít zazděná gotická okna, prezentovat původní polychromii žeber včetně všech zbytků omítek. Objev původní podoby interiéru presbytáře vedl vlastníka k rozhodnutí odstranit i nevhodnou podlahu. U patek klenby tak byl objeven zbytek původní pálené dlažby. Restaurátorské práce spočívaly v doplnění chybějících částí kamenných žeber, okenních ostění a v retuši dochované polychromie. Nové omítky byly přizpůsobeny strukturou i barevností originálním. Celková rehabilitace gotického interiéru byla dovršena osazením moderních vitráží a novou liturgickou úpravou.

K významným komplexním realizacím patřila závěrečná etapa opravy *mikulovské Dietrichsteinské hrobky a divadla ve Znojme*. Jako zcela mimořádnou je nutné zmínit přípravnou fázi restaurování portálu bývalého klášterního kostela Porta Coeli v *Předklášteří* u Tišnova. Zodpovědný restaurátor akce, ak. sochař Jan Bradna, vytvořil profesionálně mimořádně silný tým s reprezentativním složením všech profesí, jejichž účast je podmínkou pro optimální přípravu vlastní realizace, jež má být započata v roce 2001. Již první výsledky průzkumů ukazují, že poznání této nesporně prominentní památky bude posunuto na kvalitativně vyšší úroveň.

Probíhaly též pokračující restaurátorské práce na objektech ve správě PÚ v Brně (SZ *Valtice, Kolonáda, Belveder*), přípravou pro realizaci bylo stanovení koncepce restaurování koníren J. B. Fischera z Erlachu v *Lednici* a zpracování projektu obnovy jízdního v *Miloticích* pro Světový památkový fond.

Monitoring

Ing. arch. Dana Novotná, Ing. Libuše Sedláčková, Ing. Dagmar Fetterová

Ve spolupráci se SÚPP Praha probíhal regulérní monitoring památek zapsaných na seznamu světového kult. dědictví UNESCO. Odbor se podstatnou měrou podílel také na zajištění odborného školení organizovaného Agenturou Kulturního dědictví, které probíhalo na teritoriu působnosti PÚ v Brně a každoročního Školení kastelánů a pracovníků hradů a zámků jižní Moravy v listopadu ve Štítarech. Na školení byly předneseny příspěvky a přednášky na téma archeologické průzkumy a SHP v areálech hradů a zámků na jižní Moravě, nové instalační počiny a přehled akcí v areálech hradů a zámků na jižní Moravě, informace o semináři Dějiny valtického zámku v baroku, o evidenčním programu CASTIS pro kulturní mobiliář, o problematice výběrových řízení a zadávání veřejných soutěží, novinkách v bezpečnosti práce a při řízení tzv. referentských vozidel v souvislosti s provozem hradů a zámků, problematice bezpečnosti, krádeží a EZS na hradech a zámcích a příčinách stavebních poruch historických budov. S velkým ohlasem se setkala i vystoupení 1. náměstka ministra kultury ČR Ing. Zdeňka Nováka o problematice nového územně-správního členění ČR v návaznosti na památkovou legislativu. Exkurze byla věnována seznámení se s problematikou provozu a návštěvníckou trasou na zámku Riegersburg a v klášteře Altenburg v Rakousku.

V rámci úkolů MK ČR PÚ v Brně v rámci Programu péče o vesnické památkové rezervace, památkové zóny a krajinné zóny vybral památky k obnově a to ve spolupráci s vlastníky, příslušným obecním a okresním úřadem. Příspěvky na obnovu památek činily 1.670.000 Kč a byly určeny na celkovou rekonstrukci – (Pavlov, Na Návsí 74; Lysovice 33; Blatnice, vinný sklep) i na dílčí opravy – Dešov, obnova střechy kaple na návsí; Krátká 2; Pavlov, Na Cimbuří 158; Křížánky 108, obnova roubených stěn, podlah a stropů; Křížánky 43, obnova obvodového roubení modlitebny; Šatov 7, oprava kamenné zídky; Vratěšín 85–86, obnova fasád. Ke všem obnovným pracím bylo zpracováno odborné vyjádření a obnova byla v jejím průběhu sledována. Na základě získaných zkušeností lze obecně konstatovat: vlastníci památek předkládali návrhy nedostatečně vybavené požadovanými doklady a jejich doplnění si vyžádalo značné časové nároky. Některé okresní úřady /např. Znojmo/ proplatily příspěvky bez odborného vyhodnocení akce Památkovým ústavem, což lze považovat za závažný nedostatek. Finanční prostředky byly ale vesměs smysluplně vynaloženy. Pouze vlastník vinné lisovny ve Vlčnově nečerpal dotaci (80.000 Kč) a vlastníků domu čp. 48 v Lysovicích nebyl příspěvek přiznán pro stavební aktivity provedené bez vědomí a souhlasu orgánu památkové péče.

Alokace finančních příspěvků v rámci tzv. havarijního střešního fondu byla směřována do Olešnice čp. 48, Hřivínova Újezda (sýpka u čp. 11), Ludkovic (sýpka u čp. 36), do Čejkovic (vinný sklep) a Ubušina (stodola čp. 4).

Závěrem lze konstatovat, že přes řádnou přípravu a sledování všech akcí provádějící firmy se nejednou odchýlily od závazného stanoviska a odborného vyjádření PÚ, aniž by bylo předemvlastníkem požádáno o změnu. Ubušín a Olešnice svědčí o nepochopení významu odborných vyjádření opírajících se o zásady a metodiku památkové péče i nedostatečné poučenosti provádějících organizací a firem o vhodných technologických postupech. Finanční prostředky jsou vlastníkům zaslány již v průběhu smlouvy a jejich vrácení, na základě zjištěných odchylek od závazného stanoviska, naráží na bariéru nařízení MK ČR. Zdá se, že tato situace je neřešitelná přesto, že PÚ v Brně již vícekrát poukázal na problematičnost tohoto postupu. S ohledem na rozvoj stavební činnosti v některých plošně chráněných vesnických lokalitách byly zpracovány regulativy pro údržbu a výstavbu. Tyto regulativy by měly usnadnit vlastníkům a projektantům přístup k podmínkám, za nichž je možné provádět obnovu památek, přestavbu a výstavbu ve VPZ nebo ochranných pásmech. Regulativy byly zpracovány pro vinohradnickou lokalitu v Čejkovicích a Šatově, pro VPZ v Brněnských Ivanovicích a ochranné pásmo na Rusavě. Vlastníkům památek i vlastníkům nemovitostí v plošně chráněných vesnicích či jejich částech (VPR, VPZ a ochranná pásma) byly podávány odborné informace a metodické pokyny formou konzultací na místě nebo na okresním úřadě či v PÚ v Brně za účasti představitelů OkÚ a obecních úřadů.

Zvláštní pozornost si v rámci metodické pomoci vyžádaly tzv. Dny památek na okresech, pro něž byly zpracovány písemné dokumenty včetně obrazového dokumentačního materiálu. Další odborná hodnocení zprávy a informace byly podány při setkáních pracovníků PÚ v Brně s pracovníky okresních úřadů.

Zcela mimořádné úsilí bylo věnováno plnění úkolů garantovaných SÚPP v Praze. Těžiště zde spočívalo ve zpracování návrhů vesnických památkových zón pro obce Dolní Věstonice, Hnanice, Javorek, Popice, Praskolesy, Rostěnice, Rusava a Topolná. Památkový ústav se rozhodující měrou podílel spolu se Státním ústavem památkové péče v Praze, Okresním úřadem v Uherském Hradišti a Obecním úřadem ve Vlčnově na uspořádání a odborném zajištění programu konference o památkách lidové architektury s tématem Hospodářské stavby a stavby v intravilánu. Součástí programu byla rovněž exkurze po význam-

ných lokalitách s lidovými stavbami jihovýchodní Moravy. V rámci popularizace památek lidového stavitelství a hmotné kultury venkova byly předneseny čtyři přednášky a zpracováno šest referátů, přednesených na konferenci s domácí i zahraniční účastí.

Historická sídla

Ing. Dana Novotná

V oblasti péče o historická sídla městského typu proběhlo krajské kolo soutěže o Cenu za nejlepší přípravu a realizaci programu regenerace za rok 1999. Do soutěže zaslaly přihlášky zastupitelstva MPR Jihlava a MPZ Třebíč, Uherské Hradiště, Holešov, Doubravník, Boskovice, Lomnice u Tišnova, Třešť a Slavkov. V porotě byly zastoupeny Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ústav územního rozvoje v Brně a Památkový ústav v Brně.

Dále byly zpracovávány plány zásad památkové ochrany a hodnocení území městské památkové rezervace Znojmo a Jihlava. Zásady již zpracovaných plánů ochrany MPZ Jemnice a Brtnice se podařilo ve spolupráci se zpracovatelem územního a regulačního plánu obou měst vložit do celého plánu formou odkazů v textu regulativů a dle zásad plánem stanovených koncipovat závaznou část vyhlášky, čímž se doplnily a konkretizovaly texty vyhlášky o prohlášení zóny z roku 1990.

PÚ v Brně spolupořádal odborný seminář Památkářské dny Vysočiny s tématem období 13. a 14. století a prvního rozmachu regionu. Na program bylo vyhodnocení nálezů za posledních 10 let, především raně gotických městských paláců a domů. V rámci tzv. reidentifikace údajů plošné ochrany městských památkových zón Náměšť nad Oslavou, Jaroměřice nad Rokytnou a Moravské Budějovice proběhla aktualizace údajů včetně digitalizace mapových podkladů, které nahradí zcela nedostačující mapy z roku 1985.

Technické památky

Ing. arch. Petra Peterková

Od vzniku samostatného referátu technických památek na PÚ v Brně ve druhém pololetí roku 1999, se PÚ v Brně stal členem Kolegia pro technické památky při ČKAIT a ČSSI (Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků a Český svaz stavebních inženýrů Praha) a Komise pro technické památky při SÚPP v Praze. Prvním výsledkem této spolupráce byla mapa technických památek ČR, jejímž spoluvydavatelem je PÚ v Brně. Úspěšně se vyvíjela spolupráce s Technickým muzeem v Brně. Byl mj. zpracován návrh na prohlášení památkové ochrany pro objekty těžkého vojenského opevnění na jižní hranici v okresech Břeclav a Znojmo. Velmi dobře se rozbíhl průzkum a dokumentace věžních hodinových strojů na území brněnské diecéze, mimo ni je tato problematika zpracovávána příležitostně. Rozbíhá se spolupráce s londýnskou asociací starožitníků – hodinářů /Antiquarian Horological Society/, respektive se zástupcem její sekce pro hodinové stroje s el. pohonem ve věci zmapování tvorby a života hodináře Johanna Antela na jižní Moravě. Úspěšně byla navázána spolupráce s externími odborníky pro problematiku větrných turbín a mostních staveb. Prozatím nedokonalá je součinnost s PÚ v Ostravě při zpracovávání podkladů pro projekt MKČR Útlum v uhelném a rudném hornictví. V rámci vědecko-výzkumného úkolu byla revidována, aktualizována a doplněna práce týmu ostravského PÚ nazvaná Inventarizace průmyslového kulturního dědictví, kamenouhelné doly Rosicko-oslavanského revíru autorů M. Matěje, M. Ryškové z roku 1996.

V roce 2000 pokračovala obnova vodního tzv. Andělského mlýna v k.ú. Mašovice a byla poměrně zdařile dokončena první etapa sanace vodního tzv. Brdičkova mlýna v k.ú. Hamry nad Sázavou pro jeho adaptaci na ukázkovou expozici hamernictví Technického muzea v Brně (u této památky byl v r. 2000 zpracován návrh ochranného pásma). Pro potřeby plánované obnovy kryté lávky přes Svratku, k.ú. Doubravník (osada Prudká), bylo kapacitami PÚ v Brně provedeno zaměření současného stavu. Průběžně vzniká fotodokumentace a přehled výskytu objektů povahy technické památky a reidentifikace zapsaných technických památek v územní působnosti PÚ v Brně. Před dokončením je výstup reidentifikace technických památek prováděné v okresech Zlín, Znojmo, Žďár n. S., Třebíč, Břeclav a Brno-venkov. Od 2. pololetí r. 2000 je v přípravě příspěvek do publikace Encyklopedie technických památek a příspěvek do publikace Technické památky zemí Visegradské čtyřky.

ČINNOST ODBORU INFORMACÍ

vedoucí odboru PhDr. Petr Kroupa

Odbor informací má na starosti velmi rozsáhlou oblast zpracování a vedení evidence prohlášených movitých a nemovitých kulturních památek (regionální část ústředního seznamu kulturních památek) a shromažďování a pořizování dokumentace památek písemnou, fotografickou a grafickou formou, včetně archivace. Provádí také speciální úkoly v oblasti průzkumu a výzkumu (stavebně historické průzkumy, pořádání konference Staré stezky, koordinace institucionální vědy a výzkumu, koordinace grantových projektů, koordinace monitoringu památek na seznamu světového dědictví UNESCO) a zabezpečení (integrováný systém ochrany, spolupráce s Policií ČR, vývozy předmětů kulturní hodnoty) památek. S touto činností úzce souvisí shromažďování a zpřístupnění odborné literatury (knihovna SPÚ a bibliografické rešerše). Výsledky práce odboru využívala v hojné míře odborná i laická veřejnost domácí i zahraniční.

Personální změny:

15. 2. 2000 nastoupila do úseku evidence Mgr. Lenka Kalábová

1. 5. 2000 nastoupila do úseku evidence slečna Klára Hudečková.

19. 9. 2000 nastoupila do fotooddělení po ukončení mateřské dovolené paní Hana Winklerová

22. 9. 2000 odešla do důchodu paní Helena Martínková, která měla na starosti archiv fotografických negativů a pozitivů

od 7. 11. 2000 zastupovala slečna Jana Kadrožková paní Naděždu Rotnáglovou, zatím dlouhodobě v nemocenském stavu

31. 12. 2000 odešla do důchodu paní Věra Hroudná

Nově byl formován tým, který provádí stavebně historické průzkumy:

1. 5. 2000 odešla Ing. arch. Romana Štěrbová a nastoupila Ing. arch. Katalin Szabó

31. 8. 2000 odešel Mgr. Petr Czajkowski

30. 9. 2000 odešel Mgr. Tomáš Borovský

1. 10. 2000 nastoupila Mgr. Lenka Šabatová a Mgr. Dalibor Hodeček prodloužil svůj pracovní úvazek z polovičního na celý.

Dokumentace památek

Činnosti úseku spočívá ve fotografické, video a archivní dokumentaci památkového fondu.

Fotooddělení

– Jana Lorenzová, Naděžda Rotnáglová, Hana Winklerová

Oddělení zpracovalo 317 objednávek: 164 kusů černobílých pozitivů 6x6 cm, 191 kusů černobílých pozitivů 9x13 cm, 2906 kusů černobílých pozitivů 13x18 cm, 31 kusů černobílých pozitivů 18x24 cm, 12 kusů černobílých pozitivů 24x30 cm (externím zpracovatelem dodáno 755 kusů barevných pozitivů 13x18 cm a 15 kusů barevných pozitivů 18x24 cm). Nově bylo nafoceno

1170 černobílých snímků 6x4,5 cm, 2160 barevných snímků na kinofilmu, 285 barevných snímků na svitkovém filmu 6x4,5 cm, 9 barevných snímků na plochem filmu 9x12 cm (z těchto záběrů bylo pořízeno 2010 kusů barevných pozitivů 9x13 cm), 684 barevných diapozitivů na kinofilmu. Ostatní pracovníci PÚ v Brně (mimo fotooddělení) nafotili 230 barevných kinofilmů (8280 záběrů). Z těchto filmů bylo externě zpracováno 11300 barevných pozitivů 9x13 cm a 314 barevných pozitivů 10x15 cm. Pracovnice fotooddělení fotograficky dokumentovaly výstavu kamélií na SZ Rájec n. S., výstavu Šlechtický interiér na obrazech na SZ Vranov n.D. a slavnostní otevření nové prohlídkové trasy na SH Pernštejn. V rámci fotodokumentace zpřístupněných hradních a zámeckých interiérů (akci řídí PhDr. Ivan Řeholka) bylo na SH Pernštejn pořízeno 130 záběrů (100 barevných pozitivů, 30 barevných diapozitivů), na zámku Jaroměřice n. R. 160 záběrů (108 barevných pozitivů, 52 barevných diapozitivů) a na zámku Vizovice 206 záběrů (140 barevných pozitivů a 66 barevných diapozitivů).

Videodokumentace

– Jiří Černohlávek, Jiří Beneš

V rámci videodokumentace zpřístupněných interiérů hradů a zámků byly natočeny interiéry SH Pernštejn a interiéry zámků Vizovice a Jaroměřice n. R., akce Vázání květin na SZ Vranov n. D., vernisáž výstavy Šlechtický interiér na obrazech na SZ Vranov n. D., Proměny kamélie na SZ Rájec n. S., seminář Památkový ústav v Brně a péče o památky na jižní Moravě pořádaný agenturou Kulturní dědictví ve spolupráci se SÚPP a PÚ v Brně ve dnech 5.–7. 9. 2000 v Brně, exkurze po památkách jižní Moravy pořádaná agenturou Kulturní dědictví, expozici Hrady a zámky ČR na mezinárodním veletrhu Regiontour 2000, SH Veverí, Archeologický průzkum SH Veverí, Archeologický průzkum Velkého špalíčku v Brně, CHKO Moravský kras, Podyjí, Vranovsko, Bítovsko, Lednicko-valtický areál, Telčsko, Lidová architektura, Monitoring UNESCO.

Archiv fotografií (pozitivů a negativů)

– Helena Martínková, Jana Kadrožková

V archivu bylo zapsáno a uloženo 3200 jednotlivých negativů s náhledovými fotografiemi, uloženo a popsáno 102 barevných kinofilmů a zařazeno 92 fotografických reprodukcí.

Spisový archiv

– Ludmila Ulřichová, Mgr. Zdeňka Bombíková

Pracovnice evidovaly (odepsaly z hlavního protokolu a zařadily do šanonů) spisy z druhého pololetí roku 1999 a prvního pololetí roku 2000 z okresů Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Jihlava, Kroměříž, Prostějov, Třebíč, Uh. Hradiště, Vyškov, Zlín, Znojmo, Žďár n. S. Katalogizovaly a uložily 218 restaurátorských průzkumů a 170 restaurátorských zpráv. Badatelskou službu zajišťovaly průběžně.

Archiv bývalého Památkového úřadu pro Moravu a Slezsko

– PhDr. Marie Kourková

V rámci spolupráce s jinými archivy byl splněn úkol zadáný Archivní správou Ministerstva vnitra ČR za účelem získání informací pro novou elektronickou evidenci PEVA, která je zaváděna do sítě státních archivních fondů a má v budoucnosti poskytnout ucelený informační systém o Jednotném archivním fondu (JAF). Vyplněné karty JAF byly předány Moravskému zemskému archivu v Brně. Průběžně celý rok fungovala badatelská služba (včetně odpovědí na písemné dotazy externistů z ČR a SRN).

Archiv map a plánů

– Jaroslava Rozprýmová

V archivu bylo zpracováno (uloženo, zapsáno v inventární knize a na katalogizační karty) 1959 položek, proběhla inventura výpůjček, připravena skartace vyřazených kusů, pracovalo se na lemování matric (280 ks). Služby archivu využilo 80 badatelů.

Koordinace monitoringu památek UNESCO

– PhDr. Ivan Řeholka (vedoucí úkolu)

Historické jádro a zámek města Telče (zapsáno v prosinci 1992), poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře ve Žďáru nad Sázavou (zapsáno 1994), Lednicko valtický areál (zapsáno 1996) a zahrady a zámek Kroměříž (zapsáno 1998). Do konce března 2000 byly zpracovány a na SÚPP v Praze odevzdány základní zprávy z monitoringu, které se týkaly období od zápisu památky do konce roku 1998. Do konce dubna 2000 pak byly předloženy zprávy roční (za rok 1999). Pouze v případě zahrad a zámku v Kroměříži byla z důvodu termínu zapsání památky do seznamu UNESCO (prosinec 1998) zpracována zpráva jen za rok 1999. Materiály byly koncipovány podle metodiky MK ČR ke sledování památek zapsaných do Seznamu světového dědictví UNESCO.

Zprávy obsahovaly sedm částí: 1. Aplikace Úmluvy smluvním státem (smluvní stát, název památky, geografické souřadnice s přesností na vteřiny, datum zápisu do seznamu, uvedení zpracovatele, datum zprávy, podpis za smluvní stát; 2. Prohlášení o hodnotách památky; 3. Prohlášení o celistvosti a autenticitě památky; 4. Správa a odpovědnost (gesce), financování; 5. Faktory místa, které ovlivňují památku; 6. Vlastní sledování (monitoring); 7. Závěry a doporučená opatření (hlavní závěry, závěry týkající se správy a ovlivňujících faktorů, záměry budoucí činnosti, organizace pověřené uskutečněním, harmonogram realizace, potřeby mezinárodní pomoci, zkušenosti).

Knihovna

– Květoslava Říčková, Mgr. Zdeňka Bombíková

Odborná knihovna zajišťovala provoz pro interní (denně) i externí (pondělí a středa) zájemce. Začátkem roku bylo registrováno 24.987 svazků knih, katalogů výstav a odborných časopisů (svázaných po ročnících) tematicky orientovaných na památkovou

péči, restaurování, dějiny umění (architekturu, malířství, sochařství, umělecká řemesla), historii, národopis a regionální literaturu. Katalogizováno bylo 460 titulů (jmenný a předmětový lístkový katalog). V elektronickém knihovnickém programu Tinlib byly zpracovány novinky roku 2000 a dále uloženo 327 monografií, 58 sborníků a 172 článků ze sborníků. Z důvodu rychlejšího přepisu bibliografických údajů a zpřístupnění katalogu knihovny do celostátní sítě veřejných knihoven v ČR na internetu jsme se ucházeli o finanční podporu formou grantového projektu u MK ČR, ale neuspěli jsme a na rychlejší převedení údajů a zpřístupnění katalogu na internetu jsme museli rezignovat. Na počítači ve studovně knihovny je instalována stále aktualizovaná elektronická podoba "České národní bibliografie". Její databáze obsahuje české knihy, zahraniční bohemika, dizertace a autoreferáty, jmenné autority, články v českých novinách, časopisech a sbornících a periodika vydávaná na území ČR. PhDr. Richard Mayer pokračoval ve zpracování výběrové bibliografie k moravským památkám z časopisu Mittheilungen der K.k. Central-Commission für Erforschung und Erhaltung der kunst- und historischen Denkmale (ročníky 1886 – 1906). 600 excerpovaných údajů bylo zařazeno do jmenného a předmětového lístkového katalogu. Součástí knihovny je uzavřený fond starých fotografií (pozitivy), jehož podstatnou součástí tvoří jihomoravská část fotoarchivu bývalého Státního fotoměřického ústavu (zhruba 60.000 kusů fotografií).

Průzkumy památek

– PhDr. Petr Kroupa, Mgr. Petr Czajkowski, Ing. arch. Romana Štěrbová, Ing. arch. Katalin Szabó, Mgr. Tomáš Borovský, Mgr. Dalibor Hodeček, Mgr. Lenka Šabatová)

Dějiny zámku Miroslavské Knínice (na základě excerpce archivního materiálu zpracovány dějiny objektu od 13. do 20. století.

SHP Nového Hrádku (zpracovány dějiny objektu ve 14.–20. století, průzkum objektu tzv. Myslivny, ikonografie, plánová dokumentace, fotografická dokumentace

Kostel sv. Jakuba v Čučicích (dokumentace obvodového zdiva)

SZ Rájec nad Svitavou (katalog barokní architektonické plánové dokumentace, II. etapa – digitalizace)

SHP Veveří (zaměření válcové věže s břitem, soupis kamenických značek na schodišti válcové věže s břitem, dendrochronologický průzkum krovů nad tzv. palácem, sondážní průzkum bývalé kaple sv. Prokopa, SHP jižní brány hradu Veveří)

SHP objektu Peklo v areálu valtického parku

Zabezpečení památek

Integrovaný systém ochrany (ISO)

– PhDr. František Böhm, Jiří Beneš, Jiří Černohlávek, Ivoš Hrdina

Na videozáznam natočeny s doprovodným komentářem předměty kulturního mobiliáře v 80 římskokatolických kostelích. V programu MacArt Pro byla přepsána a elektronicky uložena data 2000 předmětů církevního kulturního mobiliáře.

Spolupráce s Policií ČR při pátrání po odcizených a pohřešovaných předmětech kulturní hodnoty (dodávány fotografie, popis a hodnocení).

Osvědčení podle zákona č. 71/1994 Sb.

– PhDr. Petr Kroupa, Mgr. Petr Czajkowski

Žadatelé o vývoz předmětů kulturní hodnoty s náboženskou tematikou podali 51 žádostí. Bylo vydáno 35 osvědčení, 16 žádostí bylo převedeno na MK ČR s doporučením na prohlášení za kulturní památku (8 předmětů bylo MK ČR za kulturní památku prohlášeno

Konference a semináře

Staré stezky

Odbor informací organizoval a uskutečnil v pořadí již 5. konferenci tentokrát s tematikou znamení na cestě, historických cest, obchodních cest. Konference se zúčastnilo 8 referujících s 9 příspěvky, které byly publikovány ve sborníku (19. dubna 2000)

Individuální účast na seminářích a konferencích:

Mgr. Jitka Matuszková PhD.

referát K historii etnochoreologického bádání na Moravě na konferenci Ohlédnutí za půlstoletím české etnochoreologie u příležitosti životního jubilea Zdenky Jelínkové, uspořádané Etnologickým ústavem AK ČR (4. 5. 2000)

Mgr. Jitka Matuszková PhD.

referát Poznámky k problematice výzkumu drobných sakrálních staveb na semináři SÚPP Hospodářské, výrobní, společenské, sakrální a jiné neobytné lidové stavby – nedílná součást vesnických sídel a krajiny (13.–15. 9. 2000 ve Vlčnově).

PhDr. Petr Kroupa

referát Architektonické dílo Antona Pilgrama na Moravě na mezinárodním sympoziu Podzim středověku, vyhraňování geografických teritorií, městská kultura a procesy vzniku lokálních uměleckých škol ve střední Evropě 15. století, pořádaném Moravskou galerií v Brně (24.– 25. 2. 2000).

PhDr. Petr Kroupa

referát Erhaltene historische Fassaden und Problem ihrer Presentation – am Beispiel der Renaissancefassaden in Südmähren na 3. Internationales Denkmal-Symposium, konaném v rámci veletrhu Denkmal 2000 (28.10. 2000 v Lipsku).

PhDr. Petr Kroupa

referát Stavebně historický průzkum farního kostela sv. Mikuláše ve Znojmě na semináři Památkový ústav v Brně a péče o památky na jižní Moravě, pořádaném agenturou Kulturní dědictví ve spolupráci se SÚPP a PÚ v Brně (5.–7. 9. 2000 v Brně).

EVIDENCE PAMÁTEK

Nemovité památky

– Klára Hudečková, Mgr. Jitka Matuszková PhD., Mgr. Yvona Windsor Topolská

Movité památky

– PhDr. Jiřina Hockeová, PhDr. Marie Chaloupková, Mgr. Lenka Kalábová

Úsek plní úkoly spojené s vedením regionálního rejstříku ústředního seznamu kulturních památek na území bývalého jihomoravského kraje – zjišťování adres vlastníků, zajišťování katastrálních podkladů a fotodokumentace do sbírky příloh, zpracování evidenčních listů nově prohlášených památek, průběžné doplňování změn, přidělování regionálního rejstříkového čísla, zaslání kopií nově zpracovaných evidenčních listů na SÚPP v Praze. Na konci roku vedl evidenci 8672 nemovitých kulturních památek, 10817 movitých kulturních památek umístěných v terénu a 150842 movitých kulturních památek v mobiliárních fondech (z toho 50590 ve správě PÚ v Brně). Vedle běžné úřední agendy (korespondence týkající se nemovitých a movitých kulturních památek, zodpovídání písemných dotazů týkajících se evidence movitých a nemovitých kulturních památek) úsek zpracoval kompletní podklady pro prohlášení 68 nových nemovitých kulturních památek a 17 nových movitých kulturních památek. Vedle standardních evidenčních listů uložených v listových kartotékách pokračovala počítačová evidence nemovitých kulturních památek v programu Dědictví. Do elektronické podoby byly přepsány aktualizované údaje k 400 nemovitým kulturním památkám. Mimo interní provoz úsek zajišťoval služby externím badatelům, kteří využívali kartotéky nemovitých a movitých kulturních památek (189 badatelů, ke studiu zapůjčeno 1243 evidenčních listů movitých a nemovitých památek).

V první etapě základní evidence mobiliárního fondu SZ Lysice bylo zpracováno 1360 makulářů pro evidenční listy. V první fázi byla zpracována ta část mobiliárního fondu, která se nachází mimo SZ Lysice, tj. mobiliář dlouhodobě zapůjčený na jiných objektech (na SZ Bučovice 74 ks, na zámku v Rosicích 112 ks, na SH Bítov 12 ks, na SZ Rájec n.Sv. 5 ks, v MÚ Větrný Jeníkov 1 ks, v Muzeu města Blanska 6 ks, na zámku Čechy pod Kosířem 15 ks) a svoz Letovice uložený na SZ Lysice (1135 ks). 1. 8. 2000 začala na Památkovém ústavě v Brně pracovat Regionální komise pro navrhování nových kulturních památek (předseda PhDr. Petr Kroupa, tajemník Mgr. Jitka Matuszková PhD.).

prohlášené nemovité kulturní památky

okres Brno-město

dům čp. 453, Zahradní 52, Líšeň

socha sv. Jana Nepomuckého, Bosonohy

křížový kámen, Minská ul. (před domem č.o. 13)

kaple sv. Kateřiny Sienské, Jižní náměstí, Dolní Heršpice

okres Brno-venkov

Želešice, kříž

Oslavany, hrobka rodu Scharff-Baumgarten

Troubsko, kříž se sochami sv. Cyrila a Metoděje

okres Blansko

Újezd u Černé Hory, dva litinové kříže u kostela, pískovcový kříž u kostela, hlavní kříž na hřbitově u kostela Všetech svatých

Kunštát, pozemky zámeckého areálu

Rájec-Jestřebí, zámecké pozemky

Boskovice, náhrobek Leopolda Fischera u kostela Všetech svatých

Boskovice, náhrobek se sochou Krista u kostela Všetech svatých

Deštná, kostel sv. Petra a Pavla

okres Břeclav

Klobouky u Brna, větrný mlýn

okres Hodonín

Mikulčice, kaple sv. Rocha

Násedlovice, kostel sv. Martina a Cyrila a Metoděje

okres Jihlava

Polná, dům čp. 54, Třebízského ul.

Hojkov, zvonice

Polná, náhrobek Karly Prokešové

Opatov, evangelický kostel

Jihlava, dům čp. 637, Čajkovského ul.

okres Kroměříž

Věžky, fil. kostel sv. Alžběty

Břest, škola čp. 61

Kroměříž, dům čp. 446, Husovo nám. 7

Holešov, dům čp. 133, nám. Svobody

Kroměříž, dům čp. 663, Kollárova ul.

Kroměříž, dům čp. 662, ul. Sv. Čecha

Kroměříž, dům čp. 700, ul. Sv. Čecha

okres Prostějov

Smržice, kostel sv. Petra a Pavla

Prostějov, budova fary při kostele Povýšení sv. Kříže

Olšany, smírčí kříž

okres Třebíč

Boňov, usedlost čp. 6

Jaroměřice n. Rok., zámecké pozemky

okres Uherské Hradiště

Uherský Ostroh, budova Přizámčí čp. 196, Zámecká ul.

Uherský Ostroh, hotel Morava, nám. Sv. Ondřeje čp. 39

Nivnice, kaple Nejsv. Trojice

Uherský Ostroh, dům čp. 14, nám. Sv. Ondřeje

Strání, kostel Povýšení sv. Kříže

Uherský Brod, dům čp. 164, Masarykovo nám.

Uherský Brod, dům čp. 202, Masarykovo nám.

Modrá, kříž

Uherský Ostroh, most přes řeku Moravu

Uherský Ostroh, zvonice, Svobodova ul.

okres Vyškov

Rostěnice-Zvonovice, kaple

Slavkov u Brna, jírovcová alej, zv. Zámecká

Bučovice, zámecké pozemky

Slavkov u Brna, dům čp. 80, Palackého nám.

okres Zlín

Vizovice, fara čp. 365, Palackého nám.

Luhačovice, tenisový pavilon čp. 427

Luhačovice, vila Vlasta čp. 240

Luhačovice, vila Samohrd čp. 270

Luhačovice, vila čp. 178 s lékárnou, ul. dr. P. Veselého

Bohuslavice u Zlína, kříž se Salmovským erbem

Brumov-Bylnice, kaplička Panny Marie u čp. 719

Rudimov, kamenný kříž

Luhačovice, lázeňský dům Valaška čp. 388, ul. B. Smetanové

Fryšták, panský dvůr čp. 118

Zlín, Zikmundova vila čp. 2894

Zlín, Drofův dům čp. 4057

Zlín, areál budov Městského divadla včetně uměleckých děl a parku s kašnou

Zlín, budova zákl. školy Dřevnická čp. 1788 a 1790

Zlín, Šťastného vila čp. 743 se zahradou, ul. Pod stráněmi

Zlín, obchodní a společenský dům Díly včetně přístupových ramp, ul. Štefánikova

okres Znojmo

Uherčice, areál lesoparku, pozemky, drobná zahradní architektura

okres Žďár nad Sázavou

Velké Meziříčí, areál domu čp. 46 a 635 se sklepem, Radnická č.o. 10 a 8

Velké Meziříčí, dům čp. 24, Náměstí č.o. 25

Albrechtice, kaplička sv. Cyrila a Metoděje

prohlášené movité kulturní památky

Brno, ikona - Panna Maria Hodegetria
Brno, obraz - Panna Marie Bolestná
Brno, obraz - sv. Ignác
Brno, náboženské náčiní - ciborium
Brno, sousoší - sv. Anna s Pannou Marií
Brno, Opatství augustiniánů na Starém Brně, obraz Jaro, Lucas van Valckenborch
Brno, socha - sv. Jan Nepomucký
Brno, dvojice soch benediktinských světců
Brno, relikviář
Drnholec, fara, obraz – Černá Madona
Holešov, soubor knih tvořící část knihovního fondu farního úřadu v Holešově
Kroměříž, zařízení kaple býv. arcibiskupského semináře
Milotice, fara, portrét kněze
Polná, soubor manýristických šperků Žejdliců ze Schenfeldu
Praha, obraz Georges Rouault, Ukřižování se dvěma soudci
Praha, obraz Georges Rouault, Ukřižování s P. Marií a Máří Magdalenou
Uherčice, verdura - Italská krajina
Vojkovice, obecní úřad, socha císaře Josefa II
Vřesovice, nápisová deska Přemka z Víckova
Zlín, krucifix
Zlín, podobizna dámy - Josef Mánes
Žeravice, kostel Stětí sv. Jana Křtitele, relikviář sv. Kříže

zrušení prohlášení

Brno, dům, Josefská 7
Brno, zahradní domek, Hlinky 80a
Dešov, okr. Třebíč, zemědělská usedlost čp. 35
Dukovany, okr. Třebíč, část zámeckého parku
Ivančice, okr. Brno-venkov, dům čp. 108

GRANTY

koordinuje PhDr. Petr Kroupa

Databáze odborné literatury k nemovitým kulturním památkám na jižní Moravě

řešitel PhDr. Ivan Řeholka (grant MK ČR)

Projekt pokračoval třetím rokem. V roce 2000 byla dokončena bibliografie nemovitých kulturních památek na okresech Brno-město, Břeclav, Kroměříž a Zlín. Databáze bibliografie nemovitých kulturních památek je vytvořena v prostředí FoxPro 2.5 (struktura dat: Příjmení a jméno autora, název knihy, článku, údaje o sborníku, časopisu, v němž je článek zveřejněn, záznam o vydavateli, místu, roku, stranách, rejstříkové číslo památky podle ÚSKP, název obce, na jejímž katastru se památka nachází). Pořízená data se třídí pomocí programu FoxPro podle lokality a v každé lokalitě podle rejstříkového čísla ÚSKP. Lze použít i pomocný program, který s touto strukturou DBF může pracovat a v utříděném souboru zajistit vyhledávání fulltextovou metodou a dovoluje vyhledané údaje vytisknout ve formě bibliografického záznamu. Z elektronické databáze lze pořídit výstup formou katalogizačního lístku. Knižní formou byly v roce 2000 publikovány bibliografie okresů Brno-venkov, Prostějov, Třebíč, Uherské Hradiště a Znojmo (řada Nemovité kulturní památky jižní Moravy v edici Bibliografie a prameny k vývoji Moravy, kterou vydává Muzejní a vlastivědná společnost v Brně pro Moravskou zemskou knihovnu v Brně a PÚ v Brně).

Výzkum drobné sakrální architektury na Podluží, její identifikace a kulturní konotace

řešitel Mgr. Jitka Matuszková, PhD. (grant MK ČR)

Předmětem projektu, který začal v roce 2000, jsou drobné sakrální objekty jako poměrně opomíjený obor lidového stavitelství. Cílem je provést výzkum a soupis kapliček, poklon a božích muk ve všech lokalitách na Podluží: celková základní identifikace zákres v katastrální mapě, popis, fotodokumentace, kresebná dokumentace, zaměření; určení doby a příčiny vzniku jednotlivých objektů, jejich zasvěcení a stavební vývoj na základě archivních pramenů; výzkum společenského a kulturního významu pro danou lokalitu; srovnání drobné sakrální plastiky z regionu se sousedními oblastmi.

Průzkumy, památková obnova a prezentace zámku a parkového areálu Uherčice

řešitel PhDr. Petr Kroupa (grant MK ČR)

Projekt zahájil v roce 2000 jako řešitel Mgr. Tomáš Jeřábek, v září projekt převzal jako hlavní řešitel PhDr. Petr Kroupa. V roce 2000 zpracovalo 11 odborných pracovníků Památkového ústavu v Brně a 15 externích odborníků tyto výstupy:

1

KROUPA, Petr – KOZDAS, Jan – SEDLÁKOVÁ, Marta: Ikonografie zámku v Uherčicích, část I, do roku 1945.

Průzkumem mobiliárních fondů jihomoravských zámeckých sbírek, rodinného archivu Collaltů v Moravském zemském archivu

v Brně, fotografické sbírky Jihomoravského muzea ve Znojmě, fotografické sbírky Památkového ústavu v Brně a dostupných soukromých sbírek se podařilo vyhledat celkem 63 obrazů, fotografií a pohlednic zachycujících exteriéry a interiéry uherčického zámku (třeba i okrajově na collaltovských rodinných fotografiích).

2

CZAJKOWSKI, Petr: Revize dosavadních stavebně historických průzkumů Státního zámku Uherčice.

Revize dosavadních stavebně historických průzkumů ukázala na potřebný další směr studia a poznání objektu a areálu zámku v Uherčicích. Je nutné revidovat a s využitím průzkumných sond, dendrochronologického a petrografického průzkumu nově stanovit jednotlivé stavební fáze objektu a zařadit ho do kontextu evropského dobového stavitelství. Objasnit otázky funkce, významu a možné původní podoby jednotlivých prostor, od jejichž zjištění se může odvíjet poznání následných proměn jejich podoby, členění a funkce v rámci kontinuálního využívání.

3

JEŘÁBEK, Tomáš: Nová zjištění k dějinám zámku v Uherčicích a transliterace inventářů zámku.

Dosavadní studium přineslo několik zajímavých poznatků o specifických hodnotách areálu zámku v Uherčicích – jednak je zde vybudován plošně rozsáhlý renesanční zámek, svědčící o integraci hospodářské role u novověkého šlechtice přímo do reprezentačního zámeckého sídla, dále jedinečně zachovaná štuková výzdoba nám dovoluje učinit si představu o zničených dekoracích moravských zámků poslední třetiny 17. století (Mikulov, Kroměříž, Valtice), s jejichž odleskem se seznamujeme na uherčickém a polickém zámeckém sídle. Klasicistní nástěnné dekorace pak více než o vlastní kvalitě vypovídají o mecenášské roli rodu Collalto na počátku 19. století, kteří vysílali mladé malíře z řad svých poddaných na studium na vídeňskou akademii.

4

KALÁBOVÁ, Lenka: Uherčický zámek na přelomu 18. a 19. století – na okraj k interiérovým úpravám zámku a jeho dekoracím.

Uměleckohistorická literatura, která reflektuje stavební vývoj uherčického zámku a jeho interiérovou výzdobu, se obvykle k období kolem roku 1800 vyjadřuje jen okrajově. Pozornost historiků umění poutala barokní přestavba zámku a jeho interiéry se štukovou výzdobou, tradičně připisovanou Baltassaru Fontanovi. O struktuře interiéru v uherčickém zámku a funkčním určení jednotlivých místností jsme informováni prostřednictvím zámeckých inventářů, a to jednak pocházejících ze 70., 80. a 90. let 18. století, jednak soupisem z roku 1810; stav zámecké budovy a jejího bezprostředního okolí je popsán v odhadu uherčického panství z roku 1827. První dva soupisy zámeckého mobiliáře byly pořízeny v souvislosti s pozůstalostním řízením Jana Antonína Collalto (1774) a Františka Augustina Collalto (1781); následující inventář registroval majetek po zemřelém Františku Augustinovi a byl revidován za dalšího majitele Uherčic, Antonína Oktaviána Collalto (1780 a 1792). Poslední ze soupisů pochází až ze začátku 19. století, kdy vlastníkem uherčického panství byl syn Antonína Oktaviána, Eduard III. Collalto (1810; opatřen ještě poznámkami o změnách v roce 1811, 1812 a 1813). Tuto skupinu pramenů doplňují stavební knihy zedníků pracujících na uherčickém panství, jejichž záznamy se vztahují k období mezi lety 1797 a 1807. Excerpcí stavebních knih je možné sledovat, jaké stavební úpravy probíhaly v prostorách zámku a v jeho zahradách. Zápisy v těchto knihách byly vedeny se značnou pečlivostí; každé týdenní vyúčtování zedníků předchází popis prací, které byly vykonány; mezi stavebními pracemi, které se týkaly celého panství, byly zaznamenávány i úkony zednických řemeslníků pro uherčický zámek.

Souvislost mezi nástěnnými malbami v Uherčicích, a to především v tzv. banketním sálu, v tzv. letní jídelně a grisaillovými dekoracemi zámeckých interiéru J. Winterhaldera ml., kterou podsouvaly dosavadní uměleckohistorické závěry založené pouze na stylové analýze, vyplývá jen z typu dekorace - iluzivní architektury. Nápadnou shodu s uherčickým banketním sálem vykazuje nástěnná malba v sále prelatury kláštera v Nové Říši (iluzivní sochy situované na vysokých soklech jsou včleněny do

polí vymezených sloupy s kompozitními hlavicemi, na kterých spočívá kladí završené konzolovou římsou; způsob kazetování, motivy Harpyjí s tělem přecházejícím do rostlinných úponků atd.).

5

VÁCHA, Zdeněk – BAYEROVÁ, Tatjana – BAYER, Karol: Laboratorní průzkum nátěrů a omítek exteriéru zámku v Uherčicích – I. etapa

Předložený laboratorní průzkum historických povrchů (I. etapa) je úvodem do celkové problematiky vymezení předmětu ochrany a návrhů metody památkové obnovy omítkového pláště uherčického zámku. Pokračování exaktních průzkumů špičkovými laboratorními metodami se předpokládá i v dalších fázích projektu. V roce 2000 se zkoumalo 16 vzorků omítek a 16 vzorků nátěrů těmito metodami: kvantitativní silikátová analýza, granulometrie plniva, optická mikroskopie v odraženém světle, mikroanalýza pomocí rastrovacího elektronového mikroskopu s RTG energiodisperzním analyzátozem, RTG difrakční analýza a mikrochemické reakce.

6

BLÁHA, Jiří: Stavebně historická analýza konstrukcí krovů, proměny střešní krytiny.

Terénní práce na komplexní analýze vývoje zastřešení stavebních objektů v areálu zámku byly zahájeny systematickou inventarizací. S ohledem na předpokládané budoucí zpracování výstupů formou GIS (Geografický informační systém) byly střechy v areálu zámku rozděleny na plošné objekty, tzv. dokumentační jednotky. Jejich tvar a velikost jsou vymezeny půdorysným průmětem lokalizovaných krovových konstrukcí pocházejících z různých stavebních etap.

Pro základní představu o podobě jednotlivých konstrukcí budou u dochovaných historických krovů vykreslena názorná schémata příčných vazeb a podélného vázání v měřítku 1 : 50. Základní popisná data budou uspořádána podle struktury databázového souboru Katalogu historických krovů ČR připravovaného v návaznosti na metodiku Roofs (viz www.roofs.cz).

7

KOLAŘÍK, Jaroslav: Rozbor stavu stromového patra v zámeckém parku a lesoparku Uherčice

Při určování druhu hodnocených stromů byla použita botanická nomenklatura dle publikace Květena ČR (1.– 5. díl), průměr kmene se měřil ve výšce 1,3 m s přesností 2 cm. Stromy byly vyhodnoceny z hlediska fyziologického stáří, perspektivy, stability, zdravotního stavu a vitality. Součástí práce je i návrh technologie ošetření a naléhavost realizace navrženého zásahu.

8

SEDLÁČKOVÁ, Libuše: Analýza širších vztahů a přírodního prostředí zámeckého areálu v Uherčicích.

Práce obsahuje charakteristiku polohy a přírodního prostředí Uherčic, fytocenologické údaje, klima, funkční využití ploch v katastru Uherčic, vegetaci v intravilánu a turistickou využitelnost obce Uherčic s okolím.

9

TICHÝ, Lubomír: Plošně chráněná území na katastru obce Uherčice

Fytogeografická charakteristika s vegetačními typy a seznamem rostlin.

10

ŘEPKA, Radomír: Výsledky botanického inventarizačního průzkumu zámecké barokní zahrady a lesoparku u SZ Uherčice.

Práce obsahuje floristický seznam taxonů vyšších rostlin v zámecké zahradě a v lesoparku.

11

ŠMERDA, Jaroslav: Charakteristika geologického prostředí zámku a areálu v Uherčicích.

Zpráva zkoumá geologii a morfologii krajiny, podloží zámecké stavby a geologické zajímavosti.

12

REITER, Antonín: Zoologický průzkum zámku a zámeckého parku v Uherčicích.

Zpráva zkoumá zimující netopýry (zjištěno 9 druhů) v prostorách zámku.

13

KVĚT, Radan: Zámek v Uherčicích okres Znojmo ve vztahu ke starým stezkám

Přehled sítě historických komunikačních tras v okolí zámku.

14

FIC, Vladimír – FIC, Tomáš: Československá opevnění z let 1936-1938 v prostoru Uherčic

Objekty čs. opevnění z let 1936-1938, jež se nacházejí v blízkosti obce Uherčice, tvoří součást fortifikačního pásu postaveného podél hranice s Německem, Rakouskem a Maďarskem. Práce identifikuje a vyhodnocuje opevnění na Uherčicku z hlediska typologie pevnostních staveb, územně správního vývoje a všímá si osudu opevnění.

15

SEDLÁKOVÁ, Marta – ŠTĚPÁNOVÁ, Eva: Zpráva o lokaci původního interiérového zařízení zámku Uherčice.

Cílem úkolu byl průzkum dostupných archiválií o původním interiérovém zařízení zámku Uherčice, jeho odvozech a rozvozech na území České republiky, specifikace současného stavu a vyhodnocení výsledků jednání o následném navrácení na památkový objekt pro účely předpokládané prezentace v prohlídkové trase zámku.

16

SEDLÁKOVÁ, Marta – ŠTĚPÁNOVÁ, Eva – HRDINA, Ivo: Katalog původního mobiliárního fondu zámku Uherčice (1. etapa). Návrh evidenčních karet v programu CASTIS.

Cílem úkolu je zpracování návrhů evidenčních karet v softwarovém programu CASTIS. V první etapě byly zpracovány fondy, které se již podařilo na uherčický zámek navrátit z regionu mimo jižní Moravu. Ve voršilském klášteře v Kutné Hoře byla provedena fotodokumentace digitálním fotoaparátem a získány podklady pro odborný popis.

17

VAŇKOVÁ, Helena – VANĚK, Zdeněk – ŠTĚPÁN, František: SZ Uherčice – zaměření fasád.

V dosavadní grafické dokumentaci uherčického zámku chybělo zaměření sedmnácti fasád. Jejich kótované zaměření bylo zpracováno v měřítku 1 : 50 (odevzdáno též paré v měřítku 1 : 100 a elektronický výstup na disketě).

18

SECKÝ, Jindřich – KROUPA, Petr: SZ Uherčice v roce 2000, podrobná fotografická dokumentace (1. část).

Profesionálním fotografem pořízeno 350 barevných záběrů z interiéru přízemí a 1. patra nejstarší části uherčického zámku. Souběžně se standardním uložením popsaných pozitivů a negativů v pořadačích probíhá elektronické uložení záběrů, které bude na závěr akce převedeno na kompaktní disk.

INSTITUCIONÁLNÍ VÝZKUM

PÚ v Brně obdržel v roce 2000 dotaci MK ČR ve výši 500.000 Kč (neinvestiční prostředky) na schválený úkol vědy a výzkumu
Vědecké zhodnocení památkového fondu na jižní Moravě.

Odbor informací

Digitální katalog vedut moravských měst, zámků a klášterů F. B. Wenera

PhDr. Petr Kroupa, Mgr. Petr Czajkowski

Pasport 10 středověkých kostelů z jižní Moravy

PhDr. Petr Kroupa, Ing.arch. Romana Štěrbová, Ing. arch. Katalin Szabó

Odbor specialistů

Výzkum a revize smírčích křížů na okrese Třebíč, příprava návrhů na prohlášení za KP

Mgr. Martin Číhalík

Výzkum památkově chráněných areálů zahrad a parků v okrese Brno-venkov, Břeclav a Hodonín. Identifikace a vytyčení hranic historických areálů, parcelních čísel, charakteristika památky a uvedení výčtu movitých a nemovitých součástí.

Ing. Libuše Sedláčková

Studie k činnosti sochaře J. A. Heinze, 1. etapa

Prof. PhDr. Miloš Stehlík

Středověká drobná architektura na jižní Moravě, 1. etapa – terénní průzkum a katalog

PhDr. Zdeněk Vácha

Tradiční usedlosti německého etnika na jižní Morava – studie

Mgr. Alena Dunajová

Šlechtický interiér 18., 19. a počátku 20. století. Průzkum ikonografie v moravských sbírkách

Mgr. Marta Sedláková

Výzkum zámeckých oranžerií, skleníků a fíkoven na jižní Moravě

Ing. Dagmar Fetterová

Rosicko-oslavanský kamenouhelný revír, reidentifikace průmyslového dědictví

Ing. arch. Petra Peterková

Hřbitov v Kroměříži, výzkum, 1. etapa

Mgr. Vlastimil Sochor

Vinohradnické stavby II – studie

PhDr. Věra Kovářů

Reidentifikace městské památkové zóny Jaroměřice n. Rok., Náměšť n. Osl., aktualizace mapových podkladů

Ing. arch. Dana Novotná

Aktualizace mapy archeologických lokalit okresu Brno-město

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Od začátku roku pokračoval mezinárodní program v rámci spolupráce partnerských měst Brna a Utrechtu. Holandská strana obdržela dotaci na přípravu programu rozvoje města, program MATRA, který zastiřešuje projekt Integrovaný přístup k bydlení, zajišťovaný Magistrátem města Brna a Magistrátem města Utrechtu, s podporou Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva kultury ČR.

Památkový ústav se účastní jako odborný poradce a garant pro rozvoj městských prostorů, supervizor pro analýzu CHER (Cultural Historical Effect Report). Ing. arch. Eva Bůřilová a Ing. arch. Iveta Černá jsou v přípravném výboru programu a v pracovní skupině analýzy CHER, garantované MMB OPP.

Ing. arch. Iveta Černá reprezentovala Českou republiku jako jeden z pěti zástupců našeho státu na Mezinárodní konferenci DOCOMOMO v Brazílii a následně seznámila zájemce v několika přednáškách s průběhem konference a aktivitami této organizace. Ing. Jiří Bláha se zúčastnil mezinárodních seminářů v Basileji, Budapešti a Písně, které se vztahovaly k problematice střech a krovů. Od nadace Hickory Foundation z New Yorku Památkový ústav v Brně obdržel prostřednictvím nadace Partnerství finanční příspěvek 25 000 dolarů na záchranu významných stromů v zámeckém parku v Lednici a ve Valticích. Arboristicky bylo ošetřeno 186 významných stromů provedením bezpečnostního, speciálního a zdravotního řezu, konzervovány byly dutiny poškozených stromů, aplikována kořenová výživa, provedeno bezpečnostní vázání systému Cobra a vysázeno 18 vzrostlých stromů.

Nadále pokračovala úzká spolupráce s World Monuments Fund při opravě památek Lednicko-valtického areálu. Dokončení restaurátorských prací na interiéru loveckého zámku Rendez-vous bylo významně podpořeno finančním příspěvkem. Tuto památku navštívili zástupci WMF v měsíci červnu společně se skupinou nejvýznamnějších finančních dárců přispívajících na projekty fondu. Tato pomoc umožnila otevření a zpřístupnění památky. Opětovně byla pomoc WMF orientována k opravě zámeckého skleníku v Lednici, kde se spojil tento příspěvek s financemi z Československé obchodní banky. Významně pokročilo restaurování zámecké kaple ve Valticích zajišťované rovněž z prostředků věnovaných k tomuto účelu od WMF.

Dlouholetá spolupráce s holandskou nadací Jonathan Anna-Stichting byla v tomto roce korunována úspěšným restaurováním presbytáře zámecké kaple v Lednici

PŘÍRŮSTKY KNIHOVNÍHO FONDU

Bibliografie

- FALCOVÁ, Zdeňka – STEHLÍKOVÁ, Drahoslava: Nemovité kulturní památky jižní Moravy. Soupis památek a literatury. Sv. 5.: Okres Znojmo, Brno, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 2000.
- MACHOVÁ, Jitka: Nemovité kulturní památky jižní Moravy. Soupis památek a literatury. Sv.7.: Okres Brno-venkov, Brno, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 2000.
- PETROVÁ, Jana – UHLÍŘ, Jiří: Nemovité kulturní památky jižní Moravy. Soupis památek a literatury. Sv. 4.: Okres Třebíč, Brno, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 2000.
- ŘÍČKOVÁ, Květoslava: Nemovité kulturní památky jižní Moravy. Soupis památek a literatury. Sv. 6.: Okres Prostějov, Brno, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 2000.
- SPATHOVÁ, Jana: Nemovité kulturní památky jižní Moravy. Soupis památek a literatury. Sv. 8.: Okres Uherské Hradiště, Brno, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 2000.
- VYSTYD, Luděk: Bibliografie kamenných křížů, Aš, Muzeum Aš 2000.

Katalogy

- BALOGH, Jolán: Katalog der ausländischen Bildwerke des Museums der bildenden Künste in Budapest, IV. - XVIII. Jahrhundert, Band 1.: Textband. Budapest, Kiadó 1975.
- BALOGH, Jolán: Katalog der ausländischen Bildwerke des Museums der bildenden Künste in Budapest, IV. - XVIII. Jahrhundert, Band 2.: Bildband. Budapest, Kiadó 1975.
- BŐSEL, Richard – FROMMEL, Ch.: Borromini. Architekt im barocken Rom. Ausstellung zum vierhundertsten Geburtstag des Architekten. Mailand, Electa 2000.
- 90 LET DOMU UMĚNÍ MĚSTA BRNA. Historie jednoho domu. Architektura, historie, výstavy, kulturní činnost 1910-2000. Brno, Dům umění města Brna 2000.
- FICACCI, Luigi : Giovanni Battista Piranesi. The Complete Etchings. Gesamtkatalog der Kupferstiche. Catalogue raisonné des eaux-fortes. Köln, DuMont 1996.
- FRANTIŠEK BÍLEK (1872-1941). Seznam vystavených děl. Praha, Galerie hlavního města Prahy 2000.
- HRUBÝ, Vladimír – ROYT, Jan: Lidová zbožnost ve východních Čechách a Kladsku. Náchod, Státní galerie výtvarného umění 1997.
- MORANDOTTI, Alessandro – MAZZOCA, Fernando: La Milano del Giovine Signore. Le arti nel Settecento di Parini. Milano, Skira 1999.
- RICHTEROVÁ, Julie: Pražané na přelomu středověku a novověku. Život a kultura pražských měšťanů v 2. polovině 15. a 16. století. Praha, Muzeum hlavního města Prahy 1997.
- SEIPEL, Wilfried: Kaiser Karl V. (1500-1558). Macht und Ohnmacht Europas. Wien, Kunsthistorisches Museum 2000.
- SEIPEL, Wilfried: Der Kriegszug Kaiser Karls V. gegen Tunis. Kartons und Tapisserien. Wien, Kunsthistorisches Museum 2000.

SRP, Karel: Toyen. Praha, Argo + Galerie hlavního města Prahy 2000.
SVOBODOVÁ, Libuše: Cesta Františka Bílka. Brno, Zvláštní vydání 1999.
ZAJATCI HVĚZD A SNŮ. Katolická moderna a její časopis Nový život (1896-1907). Praha, Argo 2000.

Sborníky

ARCHAEOLOGIA HISTORICA, 25. Sborník příspěvků z 31. konference archeologů středověku České republiky a Slovenské republiky s hlavním zaměřením na středověké město a jeho zázemí. Brno, Banská Bystrica 1999.
ARCHAEOLOGIA PRAGENSIA, 15. Archeologický sborník Muzea hlavního města Prahy. Praha 2000.
DAS STAUNEN DER WELT. Das Morgenland und Friedrich II. (1194-1250). Berlin, Staatliche Museen zu Berlin 1995.
HISTORICKÁ OLOMOUC, 10. Tématický sborník příspěvků zaměřených k problematice premonstrátského kláštera Hradiska a barokní kultury na Moravě. Olomouc, Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci 1995.
HISTORICKÁ OLOMOUC, 11. Sborník příspěvků ze symposia zaměřený k problematice dějin olomoucké univerzity. Olomouc, Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci 1998.
INTERNÍ NORMY. Péče o zvony, varhany, movité památka, archiválie a farní kroniky. Sborník z konference. Praha, Česká biskupská konference 1999.
JIHLAVSKÁ ARCHIVNÍ ROČENKA, 1. Jihlava, Státní okresní archiv v Jihlavě 1999.
MEDIAEVALIA ARCHAEOLOGICA 2 : Brno a jeho region. Praha, Archeologický ústav AV ČR 2000.
MĚŘÍNSKÝ, Zdeněk: Morava ve středověku. Sborník příspěvků proslovených ve dnech 7. ledna až 25. března 1998 v rámci přednáškového cyklu Moravského zemského muzea v Brně. Brno, Moravské zemské muzeum v Brně 1999.
MILÉNÍUM BŘEVNOVSKÉHO KLÁŠTERA (993-1993). Sborník statí o jeho významu a postavení v českých dějinách. Praha, Karolinum 1993.
MINULOSTÍ ZÁPADOČESKÉHO KRAJE, 34/1999. Ústí nad Labem, Archiv města Plzně 1999.
MONUMENTORUM TUTELA. Ochrana pamiatok, 13/1996. Bratislava, Slovenský pamiatkový ústav 1996
MORAVŠTÍ LUCEMBURKOVÉ. Sborník prací Muzea města Brna. Forum Brunense 2000. Brno, Muzeum města Brna 2000.
OPERA HISTORICA, 4/1995: Příspěvky ke každodenní kultuře novověku. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích 1995.
OPERA HISTORICA, 5/1996: Život na dvorech barokní šlechty (1600-1750). Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích 1996.
OPERA HISTORICA, 8/2000: Slavnosti a zábavy na dvorech a v rezidenčních městech raného novověku. České Budějovice, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích 2000.
O VĚTRNÝCH MLÝNECH. Sborník materiálů ze semináře Technického muzea v Brně. Praha, SNTL 1974.
PÉČE O PAMÁTKY MODERNÍ ARCHITEKTURY. Sborník příspěvků z odborného semináře v Ostravě. Ostrava, PÚ 1999.
PROBLEMATIKA HISTORICKÝCH A VZÁCNÝCH KNIŽNÍCH FONDŮ Čech, Moravy a Slezska 1999: Počátky v dějinách knihtisku. Sborník z 8. odborné konference Sdružení knihoven ČR. Olomouc, SVK+SDRUK 1999.
REGIONOM 1999. Kulturně vlastivědná revue okresu Břeclav. Brno, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 1999.
ROČENKA STÁTNÍHO OKRESNÍHO ARCHIVU VE ZNOJMĚ, 1999. Znojmo 2000.
SBORNÍK STÁTNÍHO OKRESNÍHO ARCHIVU PŘEROV 1999. Přerov 1999.
SBORNÍK Z KONZERVÁTORSKÉHO A RESTAURÁTORSKÉHO SEMINÁŘE konaného ve dnech 6.-8. 10. 1998 v Regionálním muzeu v Kopřivnici. Brno, Technické muzeum v Brně 1999.

SBORNÍK Z KONZERVÁTORSKÉHO A RESTAURÁTORSKÉHO SEMINÁŘE konaného ve dnech 28.-30. 9. 1999 v Seči u Chrudimě, Brno, Technické muzeum v Brně 1999.

SBORNÍK ZE SYMPOZIA Generální oprava pláště katedrály sv. Václava v Olomouci (listopad 1999). Olomouc 2000.

SBORNÍK TECHNICKÉHO MUZEA V BRNĚ, 1. Brno 1975.

SBORNÍK TECHNICKÉHO MUZEA V BRNĚ, 2. Brno 1978.

SBORNÍK TECHNICKÉHO MUZEA V BRNĚ, 3. Brno 1980.

SBORNÍK TECHNICKÉHO MUZEA V BRNĚ, 4. Brno 1985.

SBORNÍK TECHNICKÉHO MUZEA V BRNĚ, 7. Brno 1995.

SCHILDBERGER, Vlastimil: Sborník k 200. výročí založení Brněnského měšťanského střeleckého sboru. Brno 2000.

SBORNÍK MUZEA BLANSKO 98, Blansko 1998.

SBORNÍK MUZEA BLANSKO 99., Blansko 1999.

SBORNÍK PRACÍ FILOZOFICKÉ FAKULTY BRNĚNSKÉ UNIVERZITY, řada historická, C 45. Brno, Masarykova univerzita 1999.

STARÉ STEZKY 2000. Znamení na cestě, historické cesty, obchodní cesty. Sborník příspěvků z 5. semináře. PÚ v Brně 2000.

100 LET MĚSTSKÉHO HRBITOVA V PROSTĚJOVĚ. Prostějov, Technické služby města Prostějova 2000.

STŘEDNÍ MORAVA, 10. Kulturně-historická revue. Olomouc, Memoria 2000.

STŘEDNÍ MORAVA, 11. Kulturně-historická revue. Olomouc, Memoria 2000.

STUDIE K LIDOVÉMU STAVITELSTVÍ II. Interiéry v muzeích v přírodě a interiérové expozice ve vlastivědných muzeích a dokumentace způsobu bydlení. Sborník příspěvků ze semináře. Klatovy 1999.

VRANOVSKÁ KAMENINA. Sborník z mezinárodního semináře pořádaného k 200. výročí založení vranovské továrny na kameninu. Brno, PÚ v Brně 2000.

ZAHRADA A MĚSTO. Sborník vybraných přednášek ze semináře pořádaného Společností pro zahradní a krajinářskou tvorbu v Luhačovicích 1999. Luhačovice 1999.

Z DĚJIN HUTNICTVÍ 29. Rozpravy Národního technického muzea v Praze. Praha 2000.

ZLATÁ STEZKA, 6. Sborník Prachatického muzea. Prachatice 1999.

ZLÍNSKO OD MINULOSTI K SOUČASNOSTI, 14, 1995-1997. Zlín, Státní okresní archiv ve Zlíně 1997.

ZLÍNSKO OD MINULOSTI K SOUČASNOSTI, 15, 1998. Zlín, Státní okresní archiv ve Zlíně 1998.

Sborníky Společnosti pro technologie ochrany památek (STOP)

GRAFFITI, problém českých měst roku 2000. Sborník ze semináře, Praha 2000.

KARLŮV MOST. Sborník ze semináře STOP. Praha 2000.

MIKROBIOLOGICKÉ POŠKOZENÍ SBÍREK 2000. Sborník ze semináře, Praha 2000.

PRŮZKUM ANTIGRAFFITI NÁTĚRŮ A ODSTRAŇOVAČŮ GRAFFITI. Sborník ze semináře, Praha 2000.

PRŮZKUM KAMENNÉ DLAŽBY. Sborník ze semináře, Praha 2000.

PRŮZKUM NÁTĚROVÝCH HMOT NA KOVY. Sborník ze semináře, Praha 2000.

PRŮZKUM PRACOVÍŠŤ ZAJIŠŤUJÍCÍCH ANALÝZY VLHKOSTI A SOLÍ VE STAVBÁCH. Sborník ze semináře, Praha 2000.

PRŮZKUM PROSTŘEDKŮ PRO ČISTĚNÍ KAMENE. Sborník ze semináře, Praha 2000.

PRŮZKUM PŘÍPRAVKŮ PRO LIKVIDACI PLÍSNÍ. Sborník ze semináře, Praha 2000.
 PRŮZKUM SILIKONOVÝCH KAUČUKŮ PRO VÝROBU FOREM. Sborník ze semináře, Praha 2000.
 PRŮZKUM ZAŘÍZENÍ NA ČISTĚNÍ STAVEBNÍCH MATERIÁLŮ. Sborník ze semináře, Praha 2000.
 ROČENKA SPOLEČNOSTI PRO TECHNOLOGIE OCHRANY PAMÁTEK 1999, Praha 1999.
 SILIKONOVÉ FORMY PRO REPLIKY UMĚLECKÝCH DĚL. Sborník ze semináře, Praha 2000.
 ZABEZPEČENÍ PAMÁTKOVÝCH OBJEKTŮ. Sborník ze semináře, Praha 2000.
 FASÁDNÍ NÁTĚROVÉ HMOTY A JEJICH ODSTRAŇOVÁNÍ. Zpravodaj, sv. 1, č. 1 (1999), Praha 1999.
 ODSTRAŇOVÁNÍ GRAFFITI A OCHRANA PROTI NIM. Zpravodaj, sv. 1, č. 2 (1999), Praha 1999.
 KONZERVACE A POVRCHOVÁ ÚPRAVA KAMENE. Zpravodaj, sv. 1, č. 3 (1999), Praha 1999.
 SANACE VLHKÉHO A ZASOLENÉHO ZDIVA. Zpravodaj, sv. 1, č. 4 (1999), Praha 1999.
 OCHRANA DŘEVA V PAMÁTKOVÉ PÉČI. Zpravodaj, sv. 2, č. 1 (2000), Praha 2000.
 VÁPNO Z POHLEDU PAMÁTKÁŘŮ A TECHNOLOGŮ. Zpravodaj, sv. 2, č. 2 (2000), Praha 2000.
 BRAUNŮV BETLÉM U KUKSU. Zpravodaj, sv. 1, č. 3 (2000), Praha 2000.

Architektura

ARGAN, Julio – CONTARDI, Bruno: Michel-Ange architecte. Milano, Electa 1990.
 BENDER, Willi: Lexikon der Ziegel vom Aal-Deckenziegel bis zum Zwischenwandziegel in Wort und Bild. Berlin, Bauverlag 1995.
 BUDDENSIEG, T.: Berliner Labyrinth, neu besichtigt. Von Schinkels Unter den Linden bis Fosters Reichstagskuppel. Berlin, Wagenbach 1999.
 BURKHARD, Ellegast: Klášter Melk. Vídeň 1998.
 DACHZIEGEL ALS HISTORISCHES BAUMATERIAL. Ein Materialleitfaden und Ratgeber. Sudeburg-Hösseringen 1999.
 DASSAS, Frédéric: L'illusion baroque. L'architecture entre 1600 et 1750. Gallimard 1999.
 DER WIEDERAUFBAU DER FRAUENKIRCHE ZU DRESDEN. Dresden 1997.
 DUDÁK, Vladislav: Encyklopedie světové architektury. Od menhiru k dekonstruktivismu. Sv. 1.: A-K; Sv. 2.: L-Ž. Praha, Baset 2000.
 FORSSMANN, Erik: Karl Friedrich Schinkel. Bauwerke und Baugedanken. München, Schnell und Steiner 1981.
 GEIST, Johann Friedrich: Le Passage. Un type architectural du XIX siècle. München, Prestel 1982.
 GIMPEL, Jean: Die Kathedralenbauer. Holm, Deukalion 1996.
 HÁJEK, Václav: Architektura. Klíč k architektonickým slohům. Praha, Grada 2000.
 KADATZ, Hans Joachim: Georg Wenzeslaus von Knobelsdorff. Baumeister Friedrichs des Grossen. Leipzig, Seemann 1998.
 KERN, Hermann: Labyrinth. Erscheinungsformen und Deutungen 5000 Jahre Gegenwart eines Urbilds. München, Prestel 1999.
 MALE, Émile: Die Gotik. Die französische Kathedrale als Gesamtkunstwerk. Stuttgart, Zürich, Belser 1994.
 MAUERZIEGEL ALS HISTORISCHES BAUMATERIAL. Ein Materialleitfaden und Ratgeber. Sudeburg-Hösseringen, anderweit Verlag 1997.
 MILDE, Kurt: Das Tetzels Haus in Pirna. Erbaut 1381, saniert 1995 bis 1998. Pirna 1998.
 POESCHKE, Joachim – Syndikus, Candida-Weigel, Thomas: Mittelalterliche Kirchen in Münster. München, Hirmer 1993.
 POPESCO, Paul: Die Kathedrale von Chartres. Augsburg, Hanneschläger 1969.
 REINLE, Adolf: Italienische und deutsche Architekturzeichnungen 16. und 17. Jahrhundert. Die Plansammlungen von Hans

Heinrich Stadler (1603-1660), Johann Ardüser (1585-1665) und ihre Gegenstücke. Basel, Wiese Verlag 1994.
RÜSCH, Eckart: Baukonstruktion zwischen Innovation und Scheitern. Verona, Langhans, Gilly und die Bohlendächer um 1800. Petersberg, Imhof Verlag 1997.
SCHMIDT, Michael: Reverentia und Magnificentia. Historizität in der Architektur Süddeutschlands, Österreichs und Böhmens vom 14. bis 17. Jahrhundert. Regensburg, Schnell und Steiner 1999.
ŠKABRADA, Jiří: Konstrukce historických staveb. Praha, Vydavatelství ČVUT 2000.
VYBÍRAL, Jindřich: Století dědiců a zakladatelů. Architektura jižních Čech v období historismu. Praha, Argo 1999.

Lidová architektura

DAVID, Petr – Soukup, Vladimír: 555 památek lidové architektury České republiky, Praha, Kartografie 2000.
HRON, Pavel: Domov – kolébka lidskosti. Původní venkovská zástavba v oblasti Jeseníků, její zachování a rozvoj. Část 1.: Textová část. Detaily.; Část 2.: Obrazová část. Moravský Beroun, Moravská expedice 1999.

Zahradní architektura

DIE GESCHICHTE DER GÄRTEN UND PARKS. Frankfurt am Main, Insel Verlag 1998.
HRDLIČKA, Zdeněk – Hrdličková, Věna: Umění čínských zahrad. Praha, Argo 1997.
HRDLIČKA, Zdeněk – Hrdličková, Věna: Umění japonských zahrad. Praha, Argo 1998.
KLUCKERT, Ehrenfried: Gartenkunst in Europa. Von der Antike bis zu Gegenwart. Köln, Könemann 2000.
PACÁKOVÁ-HOŠTÁLKOVÁ, Božena: Pražské zahrady a parky, Praha, Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu 2000.
PALÁCOVÉ ZAHRADY POD PRAŽSKÝM HRADEM. Zahrada Ledeburská a Malá Pálffyovská. Příspěvky k dějinám a obnově. Příloha časopisu Zprávy památkové péče 2000.
PÜCKLER-MUSKAU, Hermann: Andeutungen über Landschaftsgärtnerei verbunden mit der Beschreibung ihrer praktischen Anwendung in Muskau. Frankfurt am Main, Insel Verlag 1988.

Archivy

HOFFMANNOVÁ, Jaroslava-Pražáková, Jana: Biografický slovník archivářů českých zemí. Praha, Libri 2000.
PAZDEROVÁ, Alena: Státní ústřední archiv v Praze. Průvodce po archivních fondech a sbírkách, díl I., sv. 1. Praha, Archivní správa MV ČR 1997.
SEMOTANOVÁ, Eva – Šimůnek, Robert: Lexikon mapových archivů a sbírek České republiky. Praha, Historický ústav AV ČR 2000.
SULITKOVÁ, Ludmila: Městské úřední knihy z Archivu města Brna 1343-1619. Katalog. Úvodní svazek. Brno, Šifra 1999.
SULITKOVÁ, Ludmila: Městské úřední knihy z Archivu města Brna 1343-1619. Katalog. I. svazek: Knihy městského hospodaření. 1. Knihy početní: a) komorní počty 1467-1619. Brno, Šifra 1999.
VRBATA, Jaroslav: Státní ústřední archiv v Praze. Průvodce po archivních fondech a sbírkách, Díl II., sv. 1. Praha, TEPS 1988.
ZACHOVÁ, Irena: Soupis sbírky rukopisů Antonína Bedřicha Mitrovského z Archivu města Brna. Brno 1999.

Dějiny umění

BALEKA, Jan: Modř, barva mezi barvami. Praha, Academia 1999.
BINDING, Günther: Hochgotik. Die Zeit der grossen Kathedralen. Köln, Taschen Verlag 1999.
BRUCHER, Günther: Geschichte der bildenden Kunst in Österreich. Band 2.: Gotik. München, Prestel 2000.
GRIMSCHITZ, Bruno-Feuchtmüller, Rupert-Mrazek, Wilhelm: Barock in Österreich. Wien, Forum 1962.
KANDINSKY, Wassily: Bod – linie – plocha. Příspěvek k analýze malířských prostředků. Praha, Triáda 2000.
MUCHA, Jiří: Alfons Mucha. Praha, Eminent 1999.
NEUMANN, Jaromír: Škrétové. Karel Škréta a jeho syn. Praha, Akropolis 2000.
ROOKMAKER, H. R.: Moderní umění a smrt kultury. Praha, Návrat domů 1996.
TIETZE, Hans: Alt Wien in Wort und Bild. Vom Ausgang des Mittelalters bis zum Ende des XVIII Jahrhunderts. Wien, A. Schroll 1924.
VŠETEČKOVÁ, Zuzana: Středověká nástěnná malba ve středních Čechách. Praha, Památkový ústav středních Čech 1999.
WARNKE, Martin: Hofkünstler. Zur Vorgeschichte des modernen Künstlers. Köln, DuMont 1996.
ZEMINA, Jaromír: Velázques, esej o vznešenosti malby. Praha 1998.

Filozofie

LÉVY-BRUHL, Lucien: Myšlení člověka primitivního. Praha, Argo 1999.
VRIES, Josef de: Základní pojmy scholastiky. Praha, Rezek 1998.

Historie obecná

ADAM, Petr: Němečtí rytíři. Malý úvod do historie německého řádu se zvláštním přihlédnutím k dějinám českomoravské komorní bailivy. Svitavy. Trinitas 1998.
AFÉRY A SKANDÁLY HABSBURKŮ. Z tajných archivů publikovaných v roce 1930. Kokoty-vladaři-šlechta. Praha, Erika 1999.
BUBEN, Milan: Encyklopedie českých a moravských sídelních biskupů. Praha, Logik 2000.
DOHNAL, Vít – POJSL, Miloslav – SLAVÍK, Ivan: Olmouc v době biskupa Jindřicha Zdíka. Olomouc, Matice cyrilometodějská 1996.
GESCHICHTE DES PRIVATEN LEBENS. Band 1.: Vom römischen Imperium zum Byzantinischen Reich. Augsburg 1999.
GESCHICHTE DES PRIVATEN LEBENS, Band 2.: Vom Feudalzeitalter zur Renaissance. Augsburg 1999.
GESCHICHTE DES PRIVATEN LEBENS, Band 3.: Von der Renaissance zur Aufklärung. Augsburg 1999.
GESCHICHTE DES PRIVATEN LEBENS, Band 4.: Von der Revolution zum Grossen Krieg. Augsburg 1999.
GESCHICHTE DES PRIVATEN LEBENS, Band 5.: Vom Ersten Weltkrieg zur Gegenwart. Augsburg 1999.
HEER, Friedrich: Evropské duchovní dějiny. Praha, Vyšehrad 2000.
HOLLER, Gerd: Ferdinand I. Poslední Habsburk na Pražském hradě. Spravedlnost pro císaře. Praha, Brána 1998.
HOŘEJŠÍ, Petr: Toulky českou minulostí, 8. Slavné příběhy a osobnosti druhé poloviny 19. století. Praha, Via Facti 2000.
JANKOVIČ, Vendelín: Trnavská univerzita. Kapitoly o dějinách v letech 1635-1777. Bratislava, PÚ 1995.
KAVKA, František: Poslední Lucemburk na českém trůně. Králem uprostřed revoluce. Praha, Mladá fronta 1998

KRZEMIENSKA, Barbara: Břetislav I. Čechy a střední Evropa v první polovině XI. století. Praha, Garamond 1999.

KRZEMIENSKA, Barbara – MERHAUTOVÁ, Anežka – TŘEŠTÍK, Dušan: Moravští Přemyslovci ve znojenské rotundě. Praha, SET OUT 2000.

MACEK, Josef: Tři ženy krále Vladislava. Praha, Mladá fronta 1998.

MAREK, Luboš: Dějiny křesťanství na Rusi. Sv. 1.: Kyjevská Rus. Hostinné 1996.

NEUDORFLOVÁ, Marie: České ženy v 19. století. Úsilí a sny, úspěchy a zklamání na cestě k emancipaci, Praha, Janua 1999.

POLIŠENSKÝ, Josef – KOLLMANN, Josef: Valdštejn, ani císař, ani král. Praha, Academia 1995.

PRACHSL–BICHLEROVÁ, Gabriele: Lásky a sňatky Habsburků. Milostné příběhy a události kolem sňatků habsburského rodu. Praha, Brána 1997.

ŠOLLE, Miloš: Od úsvitu křesťanství k sv. Vojtěchu. Praha, Vyšehrad 1996.

ŠOLLE, Miloš: Po stopách přemyslovských Děpoliců. Příspěvek ke genezi města Kouřimě. Praha, Vyšehrad 2000.

ŠTĚPÁN, Luděk – KRIVANOVÁ, Magda: Dílo a život mlynářů a sekerníků v Čechách. Historie a technika vodních a větrných mlýnů, hamrů, pil, valch, olejen, stoup. Praha, Argo 2000.

VERNER, Miroslav: Ilustrovaná encyklopedie starého Egypta. Praha, Karolinum 1997.

WEYR, František: Paměti 1. Za Rakouska (1879-1918). Brno, Atlantis 1999.

YATES, Francis A.: Rozenkruciánské osvícenství. Fascinující pohled do historie, alchymie a událostí, které vedly k Bílé Hoře. Praha, Pragma 2000.

Kulturní dějiny

ARIES, Philippe: Dějiny smrti, I.: Doba ležících. Praha, Argo 2000.

ARIES, Philippe: Dějiny smrti, II.: Zdivočelá smrt. Praha, Argo 2000.

BÍLÝ, Jiří: Trojí lid. Panovníci a jejich lid v evropském středověku. Praha, Libri 2000.

DELUMEAU, Jean: Strach na Západě ve 14.-18. století. Obležená obec. Díl 1.: Strach doléhající na většinu. Praha, Argo 1997.

DUBY, Georges: Vznešené paní z 12. století. Díl III.: Eva a kněží. Brno, Atlantis 1999.

GEREMEK, Bronislav: Slitování a šibenice. Dějiny chudoby a milosrdenství. Praha, Argo 1999.

GOFF Le, Jacques: Intelektuálové ve středověku. Praha, Karolinum 1999.

HUIZINGA, Johan: Podzim středověku. Jinočany, H+H 1999.

JOHNSON, Paul: Nepřátelé společnosti. Praha, Rozmluvy 1999.

LAMBERT, Malcolm: Středověká hereze. Praha, Argo 2000.

PÁTKOVÁ, Hana: Bratrství ke cti božie. Poznámky ke kulturní činnosti bratrstev a cechů ve středověkých Čechách. Praha, KLP 2000.

PETRAŇOVI, Josef a Lydia: Rolník v evropské tradiční kultuře. Praha SET OUT 2000.

SEIBT, Ferdinand: Lesk a bída středověku. Praha, Mladá fronta 2000.

SCHMITT, Jean-Claude: Die Logik der Gesten im europäischen Mittelalter. Stuttgart, Klett-Cotta 1992.

ŠMAHEL, František: Idea národa v husitských Čechách. Praha, Argo 2000.

ŠUSTA, Josef: Úvahy o všeobecných dějinách. Velké milníky. Praha, Argo 1999.

Hrady – zámky – tvrze

DACÍK, Tomáš: Hrad Veveří. Mýtus, historie a skutečnost. Brno, Svan 2000.
DEMPÍR, Miloš: Hrad a zámek Dolní Kounice. Brno, Castellum 2000.
ENCYKLOPEDIE ČESKÝCH TVRZÍ, 2: K-R.m Praha, Argo 2000.
HASOŇ, Zdeněk – Reibl, Přemysl: Zámky okresu Blansko. Boskovice, Muzeum Boskovicka 1999.
ÚLOVEC, Jiří: Zaniklé hrady, zámky a tvrze Čech. Praha, Libri 2000.
ZNOVUZROZENÍ HRADU. Prezentační publikace stavební společnosti Tocháček, s.r.o., Brno, vydaná u příležitosti dokončení stavební části východního křídla NKP Hrad Špilberk. Brno, Tocháček, s.r.o. 2000.

Ikonografie

BOUCHER, Jules: Zednářská symbolika, aneb Královské umění opětovně objasněné a obnovené podle pravidel tradiční esoterické symboliky. Praha, Trigon 1998.
SCHMIDT, Margarethe: Warum ein Apfel, Eva? Die Bildsprache von Baum, Frucht und Blume. Regensburg, Schnell und Steiner 2000.

Regionální místopis

BARTOŠ, Josef – Kovářová, Stanislava: Dějiny obce Jívová. Jívová 1999.
BÍLEK, Jiří: Brněnské kostely. Brno 2000.
BISTRICKÝ, Jan a kol.: Olomouc. Průvodce městem a okolím. Olomouc, Votobia 1998.
BOŠOVICE. Dějiny, Bošovice 1985.
BRNO-STARÉ POHLEDNICE, 3: střed města, Veveří a okolí, politické náměty. Brno, nakladatelství Josef Filip b.r.
BRNO-STARÉ POHLEDNICE, 4: Ulice Česká a okolí, Lidická, Štefánikova, Masarykova čtvrť. Brno, nakladatelství Josef Filip b.r.
BRNO-STARÉ POHLEDNICE, 5: Zelný trh, Dominikánské náměstí, Špilberk. Brno, nakladatelství Josef Filip b.r.
BUKOVSKÝ, Jan: Loretánské kaple v Čechách a na Moravě. Praha, Libri 2000.
ČERNÝ-KŘETÍNSKÝ, Ervín: Kronika Podomí. 650. let historie obce. Podomí 1999.
ČERMÁK, Karel: Horní Újezd 2000 Horní Újezd 2000.
DOBIÁŠ, Josef: Jimramov. Turistické vycházky po okolí. Jimramov 2000.
DRAŽOVICE V MINULOSTI A DNES. Dražovice 2000.
DUBŇANY, 1349-1964-1999, minulost a současnost moravskoslováckého města. 650 let od první zmínky a 35 let od jmenování městem. Dubňany 1999.
DUBOVSKÝ, Aleš – Palíšek, Josef-Vrana, František: Dřínov, kapitoly z historie obce. Dřínov 1998.
DVOŘÁKOVÁ, Viera – TÓTHOVÁ, Štefanie: Banská Štiavnica. Bratislava, PÚ 1995.
ESTERKA, František – ONDRUŠ, Vladimír: Dolní Bojanovice. Publikace k 800. výročí první písemné zprávy o trvání obce. Dolní Bojanovice 1996.
FROLEC, Václav a kol.: Horní Věstonice. Společenské a kulturní proměny jiho-moravské vesnice. Brno, Univerzita J. E. Purkyně 1984.

GRAČKA, František: Čechy pod Kosířem. Čechy pod Kosířem 2000.
 HANÁK, Jan – DOBEŠOVÁ, Věra: Násedlovice 1994. Násedlovice 1994.
 HEJHALOVÁ, Ivana: Paměti obce Grygova. Grygov 1998. Ivančice. Ivančice 2000.
 JURMAN, Hynek: Čtení o Štěpánovu. Štěpánov nad Svratkou 2000.
 KLENOVSKÝ, Jaroslav: Židovské památky Holešova. Holešov 1999.
 KLENOVSKÝ, Jaroslav: Židovské památky Lipníku nad Bečvou. Olomouc, Votobia 2000.
 KLENOVSKÝ, Jaroslav: Židovské město v Polné. Polná, Linda 2000.
 KOUDELA, Miroslav – Navrátil, Pavel: Paměti obce Kníničky a Lhota pod Kosířem. Drahanovice 1999.
 KOUŘIL, František: Dějiny Velkých Opatovic. Velké Opatovice 1991.
 LOŠTICE, město a jeho obyvatelé. Loštice 1998.
 LUŽICE 1250 - 2000. Kapitoly z dějin obce. Lužice 2000.
 MAKOVSKÝ, Vladimír: Chlumek. Poznámky ze života obce, 1298-1998. 700 let. Chlumek 1999.
 MARIÁNSKÉ, TROJIČNÍ A DALŠÍ SVĚTECKÉ SLOUPY A PILÍŘE v okrese Rychnov nad Kněžnou. Praha, SÚPP 1999.
 MARIÁNSKÉ, TROJIČNÍ A DALŠÍ SVĚTECKÉ SLOUPY A PILÍŘE v okrese Svitavy. Praha, SÚPP 1998.
 MARIÁNSKÉ, TROJIČNÍ A DALŠÍ SVĚTECKÉ SLOUPY A PILÍŘE v okrese Ústí nad Orlicí. Praha, SÚPP 1997.
 NEČASOVÁ, Eva: Křížové kameny a kamenné kříže okresu Blansko. Muzeum Boskovicka 1999.
 POJSL, Miloslav – Hyhlík, Vladimír: Olomouc očima staletí. Olomouc 1992.
 POLNÁ 1242 - 1992. Polná 1992.
 POUCHLÁ, Vladimíra – Zlámal, Svatopluk: Kyjov 1126-1976. 850. výročí prvního písemného dokladu. Kyjov 1976.
 ROSICE U BRNA 1897-1998, katalog pohlednic. Rosice u Brna 1999.
 SAMEK, Bohumil: Brno-Kleinův palác. Brno, PÚ v Brně 2000.
 SCHINDLER, Antonín: Tajemná Olomouc, aneb Olomouc, jak ji neznáte. Olomouc, Votobia 1998.
 ŠAFRÁNEK, Pavel – Reibl, Přemysl: Sakrální stavby okresu Blansko. Boskovice, Muzeum Boskovicka 1998.
 ŠIMANDL, Jaroslav: Bošovice. Bošovice 1995.
 ŠIMANDL, Jaroslav: Vítejte v Bošovicích. Průvodce po známých i méně známých místech obce a okolí. Bošovice 1997.
 ŠINDELÁŘOVÁ, Irena: Kronika obce Dětrichova nad Bystřicí. Dětrichov nad Bystřicí 1998.
 ŠVACHOVÁ, Jarmila: Malebné Kloboucko. Břeclav, Moraviapress 1995.
 ŠVÉDA, František: Dějiny Kulířova 1333-1999. 666 let. Kulířov 1999.
 TICHÁK, Milan: Paměti obce Velkého Týnce. Velký Týnec 1998.
 UHERSKÝ OSTROH. Uherský Ostroh 2000.
 VESELSKÁ, Anna: Starý Poddvorov. Starý Poddvorov 1994.
 VESELSKO. Vlastivěda moravská, sv. 66. Brno, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 1999.
 VLASÁKOVÁ, Olga: Vikoš. 750 let obce, 1248-1998. Vikoš 1998.
 VRBA, Pavel: Viničné Šumice. Z historie obce a domů. Viničné Šumice, b.r.
 VRBAS, Jakub: Pohledy do minulosti Klobouk. Klobouky u Brna 1999.
 ZEMÁNEK, Antonín: Olomouc v minulosti. Stručné dějiny města s 18 obrázky. Olomouc 1947.
 ZEMEK, Metoděj – GREPL, Jindřich: Uherské Hradiště ve fotografii. Brno, Blok 1977.

Národopis

OD FOLKLORU K FOLKLORISMU. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Strážnice, Ústav lidové kultury ve Strážnici 1997.

Památková péče a restaurování

ASHURST, John – DIMES, Francis G.: Conservation of Building and Decorative Stone. Oxford, Butterworth-Heinemann 1998.
BAREVNÁ FOTODOKUMENTACE MOBILIÁRNÍCH FONDŮ HRADŮ A ZÁMKŮ. METODIKA STANDARDNÍHO POSTUPU PŘI ZHOTOVOVÁNÍ BAREVNÉ FOTODOKUMENTACE JAKO SOUČÁSTI ZÁKLADNÍ EVIDENCE MOBILIÁRNÍCH FONDŮ HRADŮ A ZÁMKŮ. Praha, SÚPP 2000.

BAŠE, Miroslav: Conservation. Theory and practics. Praha, Vydavatelství ČVUT 2000.

DENKMALPFLEGE IN SACHSEN 1894-1994. Erster Teil. Weimar, Böhlau Verlag 1997.

DENKMALPFLEGE IN SACHSEN 1894-1994. Zweiter Teil. Halle an der Salle 1998.

DENKMALSCHUTZ UND DENKMALPFLEGE FÜR DRESDEN. Dresden, Denkmalschutzamt Dresden 1996.

ENTSTAATLICHUNG DER DENKMALPFLEGE? Von der Provokation zur Diskussion. Eine Debatte über die Zukunft der Denkmalpflege. Berlin, Landesdenkmalamt Berlin 2000.

KATALOG ODCIZENÝCH A NEZVĚSTNÝCH UMĚLECKÝCH DĚL, 1. Praha, SÚPP 1998.

KATALOG ODCIZENÝCH A NEZVĚSTNÝCH UMĚLECKÝCH DĚL, 2. Praha, SÚPP 1999.

KOŠATKOVÁ, Blanka-Vošahlík, Aleš: Almanach Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, IV. Praha, Jalna 1999.

PAMÁTKOVÝ ÚSTAV V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH 1999. České Budějovice, PÚ 1999.

PAMÁTKOVÝ ÚSTAV V OSTRAVĚ. Výroční zpráva 1999. Ostrava, PÚ 1999.

PAMÁTKOVÝ ÚSTAV STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE. Výroční zpráva 1999. Praha, PÚSČ 1999.

PAMÁTKOVÝ ÚSTAV V ÚSTÍ NAD LABEM. Výroční zpráva 1999. Ústí nad Labem, PÚ 2000.

STÁTNÍ ÚSTAV PAMÁTKOVÉ PÉČE V PRAZE. Výroční zpráva 1999. Praha, SÚPP 2000.

VĚCNÝ ZÁMĚR ZÁKONA O OCHRANĚ KULTURNÍCH PAMÁTEK A PAMÁTKOVÉ PÉČI. Praha, Jalna 1998.

ZPRÁVY PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU V BRNĚ, 3/1999. Brno, PÚ v Brně 1999.

Technické památky

BERKA, Miroslav: Větrné mlýny jako technické památky. Brno, Technické muzeum města Brna 1979.

JAROŠ, Jiří: Slovník technických památek Blanenska. Muzeum Blansko 2000.

KLEMPERA, Josef: Vodní mlýny v Čechách, 1.: Berounsko, Hořovicko, Rakovnicko, Kladensko, Slánsko, Mělnicko, Brandýsko a Mladoboleslavsko. Praha, Libri 2000.

KLEMPERA, Josef: Vodní mlýny v Čechách, 2: Příbramsko, střední Povltaví, Sedlčansko a Voticko, Benešovsko a Vlašimsko, Posázaví, Kutnohorský, Kolínsko a Nymbursko. Praha, Libri 2000.

TECHNICKÉ PAMÁTKY ZEMÍ VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY. Praha, Informační centrum ČKAIT 2000.

Užití umění

ENCYKLOPEDIE NÁBYTKU. Praha, Svojtka 2000.

LANGHAMER, Antonín: Legenda o českém skle. Praha, Tigris 1999.

TÜREN, Schlösser und Beschläge als historisches Baumaterial. Sudeburg-Hösseringen 1999.

ZUB, Gleb: Ozdobné kovové ploty a mříže. Praha, Grada 1999.

SEZNAM STÁLÝCH ZAMĚSTNANCŮ ÚSTAVU

odbor ředitele

Mička Jaromír PhDr.	ředitel
<i>Sekretariát ředitele</i>	
Kotasová Nora	sekretářka
<i>Oddělení právní a VPK</i>	
Kubáňová Libuše JUDr.	vedoucí oddělení
Bárta Pavel	referent kontroly, CO
Hrdličková Irena	referentka
Neradová Zdeňka Mgr.	právník
Valoušková Danuše Mgr.	právník
<i>Publikační oddělení</i>	
Dvořáková Eva PhDr.	vedoucí oddělení
Fabiánová Bohdana Mgr.	redaktorka
Marvanová Jarmila	výtvarná redaktorka
Samek Bohumil PhDr.	sam. věd. pracovník-redaktor

Odbor technicko-organizační

Ilias Georgi	vedoucí odboru
<i>investice</i>	
Čaputová Gabriela	referentka
Halásková Gabriela	energetička
Rozprým Filip	investiční referent
Rumplová Miluše Ing.	investiční referentka
Vaněk Zdeněk	investiční referent
Vaňková Ljuba	referentka
Žáková Jaromíra	investiční referentka
<i>provoz SHZ</i>	
Košťálová Jaroslava	provozně technická referentka
Pacalová Vlasta	provozní referentka
<i>evidence a dok. kulturního mobiliáře</i>	
Fraňková Gerda	referentka
Melkovičová Gabriela	provozně technická referentka
<i>Referát zámeckých knihoven</i>	
Kneslová Pavla PhDr.	památkář
<i>Referát pro styk s veřejností</i>	
Kaděrová Zdeňka	referentka

odbor památková péče

Housovský Miloslav Ing., PhDr.	vedoucí odboru
<i>Sekretariát odboru</i>	
Čechová Iva	referentka
Staňková Terezie	referentka
<i>Garanti okresů</i>	
Bakalová Andrea Mgr.	památkář
Bělská Jana Ing. arch.	architekt památkář
Bláha Jiří Ing.	památkář
Brožová Miroslava	uklízečka
Bůřilová Eva Ing. arch.	architekt památkář
Čermáková Petra Ing.arch.	architekt památkář
Černá Iveta Ing. arch.	architekt památkář
Firbasová Jana Ing. arch.	architekt památkář
Hodaňová Klára Ing.	památkář
Hrubá Kateřina Ing.	památkář
Komárková Dana Ing.	památkář
Kozdas Jan PhDr.	památkář
Matulíková Zoja Mgr.	památkář
Müllerová Helena Mgr.	památkář
Novotná Celestina Ing.	památkář
Polášková Eva Ing. arch.	architekt památkář
Procházková Marta Mgr.	památkář
Rudolfová Blanka Ing. arch.	architekt památkář
Šuman Petr Ing.	památkář
Vícha František prom. hist.	památkář
Vítková Hana PhDr.	památkář
Vítková Galina Ing. arch.	architekt památkář
Wewiora Pavel Ing. arch.	architekt památkář

odbor specialistů

Vácha Zdeněk PhDr.	vedoucí odboru
Čihálik Martin Mgr.	památkář
Dunajová Alena Mgr.	památkář
Fetterová Dagmar Ing.	architekt pro historickou zeleň
Himmelová Zdenka PhDr.	památkář archeolog

Hvězdová Kateřina	dokumentátorka (neprav. výpomoc)	Rotnáglová Naděžda	fotografka
Jeřábek Tomáš Mgr.	památkář	Rozprýmová Jaroslava	pracovnice archivu
Kopecká Jana	dokumentátorka	Řeholka Ivan PhDr.	památkář
Kovářů Věra PhDr.	památkář	Říčková Květoslava	knihovnice
Kundera Lubomír PhDr.	památkář archeolog	Szabó Katalin Ing. arch.	architekt památkář
Novotná Dana Ing. arch.	architekt památkář	Šabatová Lenka Mgr.	památkář
Palátová Hana Mgr.	památkář	Štěrbová Romana Ing. arch.	architekt památkář
Peterková Petra Ing. arch.	architekt památkář	Ulrichová Ludmila	pracovnice archivu
Podzimková Jarmila Ing.arch. CSc.	architekt památkář	Windsor Topolská Yvona Mgr.	památkář
Sedláčková Libuše Ing.	architekt pro historickou zeleň	Winklerová Hana	ref. dokumentace, fotografka
Sedláková Marta Mgr.	památkář		
Sochor Vlastimil Mgr.	památkář		
Staňková Eva Mgr.	památkář		
Stehlík Miloš Prof. PhDr.	památkář		
Stránská Radmila PhDr.	památkář archeolog		
Šaléová Jana	referentka		
Trapotová Daniela	dokumentátorka (neprav. výpomoc)		
Vítula Petr PhDr.	památkář archeolog		
Zdražilová Barbora Mgr.	památkář		

Odbor informací

Kroupa Petr PhDr.	vedoucí odboru informací	ekonomický odbor	
Beneš Jiří	osvětlovač	Krejčová Dagmar Ing.	vedoucí odboru
Bombíková Zdenka Mgr.	pracovnice archivu	<i>účtárny</i>	
Borovský Tomáš Mgr.	památkář	Pěňčíková Zdenka	vedoucí referátu PaM
Böhm František PhDr.	památkář	Fišerová Božena	mzdová účetní
Czajkowski Petr Mgr.	památkář	Hejlková Jaroslava	účetní
Černohlávek Jiří	kameraman-dokumentátor	Kolaříková Marie	mzdová účetní
Hockeová Jiřina PhDr.	památkář	Pelikánová Milena	účetní-pokladní
Hodeček Dalibor Mgr.	památkář	Pobořilová Miroslava	samostatná účetní
Hrdina Ivo	operátor výp. techniky	Šmehlíková Drahomíra	účetní
Hroudná Věra	referentka	<i>Oddělení CPS</i>	
Hudečková Klára Mgr.	památkář	Kračmarová Miluška	vedoucí oddělení
Chaloupková Marie PhDr.	památkář	Burda Tomáš	vrátný
Kalábová Lenka Mgr.	památkář	Drtilová Zdeňka	inventurník
Kourková Marie PhDr.	památkář	Dubský František	údržbář
Lorenzová Jana	fotografka	Fejřáková Jana	uklízečka (provdaná Ungrová)
Martinková Helena	referent dokumentace	Fidrich Miroslav	domovník rekr. obj. Krátká
Matuszková Jitka PhD. Mgr.	památkář	Kandalcová Eva	uklízečka
Mayer Richrad PhDr.	památkář	Kloudová Stanislava	uklízečka
		Mikulčická Věra	dělnice ve skladu
		Mohlerová Jana	vrátná
		Novotná Františka	posel-doručovatel
		Sobolová Anna	telefonistka
		Toman Richard	domovník
		Tomanová Drahomíra	vrátná
		Wimmerová Dagmar	spisová manipulantka
		Kotráš Zdeněk	řidič (os. vozidla)
		Lukešová Hana	referentka zásobování a opravy

Personální referát

Drábová Vlasta personalistka

SH Bítov

Paukert Jiří PhDr. vedoucí odboru
Binder Jan provozně technický pracovník
Binderová Jana referentka
Fišer Vladimír průvodce
Chloupek Bedřich strážný
Jelínková Jaroslava pokladní
Kaláb Pavel domovník-údržbář
Meister Jan strážný
Meister Michal zahradník
Radauscher Radek pomocný dělník
Vaňková Alena uklízečka

SZ Bučovice

Fedor Petr Mgr. vedoucí odboru
Fenyk Josef strážný
Hanáková Hana uklízečka
Chour Bohuslav strážný
Staňková Dita průvodkyně, pokladní, adm. pracovnice

SZ Lednice

Holásková Ivana vedoucí odboru
Hastíková Zdeňka uklízečka
Hlavenka Jan strážný
Hyklová Bohdana průvodkyně
Jandásek Ivan údržbář
Mráz Wolfgang zedník
Pimek Ladislav strážný
Pulkrábková Anna uklízečka
Říha Jindřich průvodce, provozně-tech. pracovník
Sojka Jaroslav údržbář
Vlk František údržbář
Vlk Miroslav strážný
Vlk Josef strážný

Oddělení parku Lednice

Vodák Štěpán Bc. vedoucí oddělení
Baroň Radim zahradník

Budlanská Bohumila dělnice v zemědělství
Gajdušek Petr zahradník
Gálová Věra zahradnice
Grbavčík Josef zahradník
Leblochová Anna zahradnice
Ligasová Božena zahradnice
Markovič Ludvík traktorista
Markovičová Drahomíra dělnice v zemědělství
Stejskalová Věra zahradnice
Svobodová Jana dělnice v zemědělství
Šlichta Jan zemědělský dělník
Vyhnálková Anna zahradnice

SZ Lysice

Medková-Rudolfová Martina vedoucí odboru (mateř. dovolená)
Ryšavý Radek pověřen vedením odboru SZ Lysice
Foret Stanislav údržbář
Havelková Renata pokladní, průvodkyně
Hejtmánek Josef strážný
Holcner Jaroslav strážný
Kratochvíl Vladimír údržbář
Kratochvílová Hana uklízečka
Palínková Zdeňka průvodkyně
Skořepa Jiří strážný

Oddělení zahrady Lysice

Kopecký Evžen vedoucí oddělení
Brodecká Marcela zemědělská dělnice
Svobodová Helena zahradnice
Valová Miroslava zemědělská dělnice

SZ Milotice

Boček Evžen Mgr. vedoucí odboru SZ Milotice
Bočková Miroslava provozně technická pracovnice
Bouchalová Anna uklízečka
Lihanová Ladislava průvodkyně
Mikulášková Marie průvodkyně
Miščík Andrej strážný
Neduchal Roman údržbář
Prágr Stanislav údržbář
Rajsigl Lubomír malíř-natěrač

Rajsigl Ladislav	strážný
<i>Oddělení zahrady Milotice</i>	
Lattenberg Svatopluk	vedoucí oddělení
Dobeš Vladimír	zedník
Dobešová Marie	zahradnice
Kordulová Růžena	zahradnice
Matyáš Břetislav	opravář zemědělských strojů
Matyášová Jindřiška	zemědělská dělnice
Milér Vladislav	údržbář
Nedvěďická Marie	zemědělská dělnice
Polášek Petr	opravář zemědělských strojů

SH Pernštejn

Škrabal Zdeněk Mgr.	vedoucí odboru
Janášová Marta	provozně technická pracovnice
Pavlíková Anna	uklízečka
Reich Jan	údržbář
Šeda Zdeněk	údržbář
Škrabalová Eva PhDr.	správce depozitáře
Urbánková Vlasta	uklízečka
Verner Jan	údržbář

SZ Rájec nad Svitavou

Lukášová Nora Mgr.	vedoucí odboru SZ Rájec
Hlavica Rudolf	strážný
Jun Pavel	zedník
Jurná Ludmila	průvodkyně
Novák Karel	strážný
Rozhonová Jana	uklízečka
<i>Oddělení zahrady Rájec</i>	
Dvořák Jan	vedoucí oddělení
Dvořáková Anna	zahradnice
Dýrová Věra	zemědělská dělnice
Jarůšková Jana	zemědělská dělnice
Pavlu Stanislav	zahradník

SZ Valtice

Lužová Pavla	vedoucí odboru
Buchetková Hana	průvodkyně
Foukalová Jana	průvodkyně, prov.-tech. pracovnice

Hübnerová Alena	průvodkyně
Kovács Milan	strážný
Kováčsová Eliška	uklízečka
Málek Josef	strážný
Opluštil Vladimír	domovník, dělník ve skladu
Silnica Jiří	údržbář
Strmiska Jiří	strážný
Suchánková Michaela	provozně technická pracovnice
Vlk Josef Ing.	správce pam objektu Rendez-vous

Oddělení zahrady Valtice

Zapletal Rostislav	vedoucí oddělení
Luba Josef	zemědělský dělník
Mysliveček Rudolf	opravář zem. strojů
Neumannová Iveta	zahradnice (mateřská dovolená)
Zapletal Josef	zahradník

SZ Uherčice

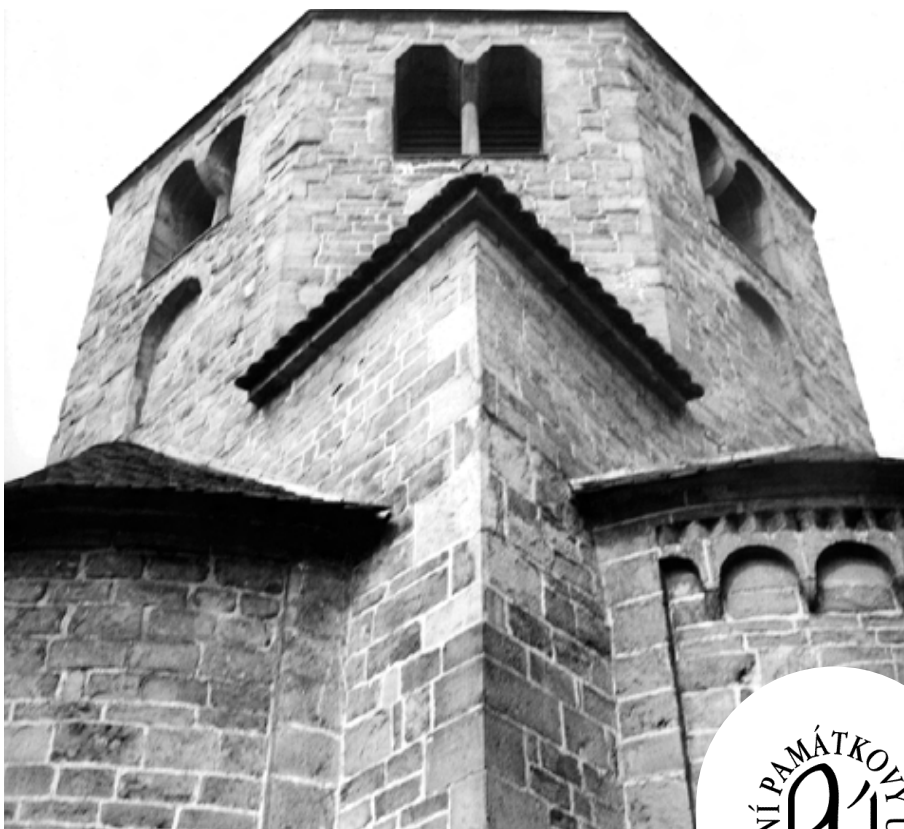
Štěpánová Eva	vedoucí odboru
Málková Jiřina	domovnice
Štěpán František	provozně technický pracovník

SH Veverí

Kislinger Jiří	provozně technický pracovník (pověřen vedením odboru SH Veverí)
----------------	--

SZ Vranov nad Dyjí

Janiček Karel	vedoucí odboru
Altenburger Luboš	provozní elektrikář
Haden Milan	vodárenský dělník
Holík Jaroslav	strážný
Hotař Pavel	strážný
Hotařová Daniela	strážná
Janičková Miroslava	vedoucí provozu
Kandus Zdeněk	údržbář
Kocák Jan	strážný
Kocholová Petra	strážná, průvodkyně
Kovář Vladislav	strážný
Krčmářová Petra	průvodkyně
Muchová Radka	zahradnice
Obrtlík Pavel	údržbář
Sodomková Zuzana Ing.	strážná
Tunka Josef	údržbář
Turoňová Iveta	průvodkyně

www.pamatkybrno.cz

STÁTNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV
V BRNĚ